

**Verzameling van keurstoffen
of uitgelezen predikatieën
en twee brieven**

**Door de Weleerwaarde, Godzalige, nu zalige heer
Do. JODOCUS VAN LODENSTEYN**

**Uitgesproken door zijn Weleerwaarde, toen hij leefde in de Utrechtse en andere
Gemeenten de Hervormde Kerk.**

Tweede druk

**Te Zwijndrecht, bij
J. BODEN**

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2008**

DEZE PREDIKATIËN VAN DEN HEER JODOCUS VAN LODENSTEYN in zijn leven zeer geacht predikant alhier te Utrecht, bij mij onderschrevene, na correctie van onderscheiden misstelligen, zo nauwkeurig als mijn ambtsbezigheden toelieten, nagelezen zijnde, verklare dezelve niets te vervatten hetwelk aanloopt tegen de leer der ware Hervormde Kerk, of formuleren van Enigheid in Nederland aangenomen; al waarom dezelve tot gemene stichting kunnen uitgegeven worden.

Wilhelmus van Irhoven,
Doctor en professor der Heilige Godgeleerdheid en Kerkelijke geschiedenissen

ONDERSTAANDE PREKEN ZIJN OP DUIDELIJKE WIJZE HERSCHREVEN DOOR C.R. VAN DEN BERG EN UITGEGEVEN DOOR UITGEVERIJ DE GROOT GOUDRIAAN, KAMPEN

LIJST DER PREDIKATIEN DIE IN DIT WERKJE BEGREPEN ZIJN

EERSTE PREDIKATIE

Over het wijken van God uit Zijn kerk

Want ook wee hen, als Ik van hen zal geweken zijn. Hoséa 9:12

TWEEDE PREDIKATIE

Over het vasten

Maar de dagen zullen komen, wanneer de Bruidegom van hen zal weggenomen zijn, dan zullen zij vasten in die dagen, Lukas 5: 35.

DERDE PREDIKATIE

Over de noodzakelijkheid der bekering

God dan de tijden der onwetendheid overgezien hebbende, verkondigt nu allen mensen alom dat zij zich bekeren. Handelingen 17: 30

VIERDE PREDIKATIE

Over de rampzalige toestand van de ongelovigen onder de dag des Evangelies

Doch indien ook ons Evangelie bedekt is, zo is het bedekt in degenen die verloren gaan. 2 Korinthe 4: 3

VIJFDE PREDIKATIE

Over het heilig burgerschap en Gods huisgenootschap

Zo zijt gij dan niet meer vreemdelingen en bijwonen, maar medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods. Efése 2: 19

ZESDE PREDIKATIE

Over de overwinning der wereld door Gods kinderen

Want al wat uit God geboren is, overwint de wereld; en dit is de overwinning die de wereld overwint, namelijk ons geloof. 1 Johannes 5: 4

ZEVENDE PREDIKATIE

De zalige honger en dorst naar de gerechtigheid

Zalig zijn die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden. Tekst Matth. 5: 6:

ACHTSTE PREDIKATIE

Het hemels Koninkrijk ingenomen door gebed

Tekst: Matth. 11: 12:

En van de dagen van Johannes de Doper tot nu toe, wordt het Koninkrijk der hemelen geweld aangedaan, en de geweldigers nemen het met geweld.

EERSTE PREDIKATIE

Over het wijken van God uit Zijn kerk

Want ook wee hen, als Ik van hen zal geweken zijn. Hoséa 9:12

Het was in mijn overdenking, toen mij gelegenheid geboden werd, om tot u te prediken, wat voor nuttigs er te zeggen zou zijn tot u, die ik niet zo ken. Want vele zonden op te halen is soms ook nodig, maar dat laat ik over aan uw leraars alhier. Ik dacht een beschouwing te houden over de Gereformeerde Kerk in het algemeen, opdat die u hierover tot werkzaamheden mocht brengen. Laat ons nu eens gaan zien hoe het met het volk des Heeren is, te weten binnen de tegenwoordige Gereformeerde Kerk. Dit is niet één of ander volk, maar wij moeten het aanmerken als een uitverkoren geslacht.

De Heilige Geest is in dit hoofdstuk bezig om de zonden van Efraïm voor te stellen, en dan stelt Hij een zeker gevolg daarvan voor, te weten een oordeel Gods over Zijn volk, namelijk dat Hij van haar zal wijken.

Twee delen zijn er in de tekst.

1. In de eerste plaats: een verbreiding van de ellende.

Wee hen, dat werd zo dikwijls uitgeroepen over de farizeeën en schriftgeleerden. Matth. 23: 13-29. *Wee u, gij schriftgeleerden en farizeeën, gij geveinsden, enz.*

Het staat tegenover zaligheid en het drukt de rampzaligheid der mensen uit. Lukas 16: 26. *En boven dit alles, tussen ons en ulieden is een grote kloof gevestigd, zodat degenen die van hier tot u willen overgaan, niet zouden kunnen, noch ook die daar zijn, vandaar tot ons overkomen.*

2. Ten tweede: de zaak waar het over gaat, is *het vertrekken van de Heere.*

Tegenwerping: De Heere is immers overal tegenwoordig? Psalm 139 vers 7-13. *Waar zou ik heengaan voor Uw Geest en waar zou ik heenvlieden voor Uw aangezicht? Zo ik opvoer ten hemel, Gij zijt daar; of bedde ik mij in de hel, zie, Gij zijt daar. Nam ik vleugelen des dageraads, woonde ik aan het uiterste der zee, Ook daar zou Uw hand mij geleiden, en Uw rechterhand zou mij houden. Indien ik zeide: De duisternis zal mij immers bedekken, dan is de nacht een licht om mij. Ook verduistert de duisternis voor U niet; maar de nacht licht als de dag, de duisternis als het licht. Want Gij bezit mijn nieren, Gij hebt mij in mijner moeders buik bedekt.* En Hij vervult hemel en aarde. 1 Kon. 8: 27. *Maar waarlijk, zou God op de aarde wonen? Zie, de hemelen, ja, de hemel der hemelen zouden U niet begrijpen, hoeveel te min dit huis dat ik gebouwd heb.* Hoe kan dan van Hem gezegd worden ergens vandaar te wijken?

Antwoord: 't Is waar: God is met Zijn Wezen overal, maar van de Heere wordt gezegd dat Hij wijkt, als Zijn bijzondere bijwoning ophoudt, maar die bijwoning moet men goed opvatten, 't Is die genadige inwoning van God in de Mens. De Hebreëen spraken van een Shechina, en zij bedoelden deze inwoning. Zo noemden zij die bij name, en bedoelden er God mee, voor zover Hij Zich aan ons bekend maakt. Het is die openbaring van God aan de mens, wanneer de Heere Zich aan de christen openbaart, als Hij door Zijn algenoezaamheid al het gebrek van de mens vervullend is, wanneer de Heere het hart van de mens tot Zich trekt in liefde, door Zijn goedheid, wanneer de Heere door Zijn autoriteit de mens eens aanziet en dan zo tot Zich trekt, tot Zijn gehoorzaamheid. Als de Heere aan de ziel werkt, ziet zij wat God betekent voor de mens. Dit is afgeschaduwd door de inwoning Gods in de tempel van het Oude

Testament.

Maar deze inwoning betreft de persoon in het bijzonder. Vandaar is het dat iedere gelovige een tempel Gods wordt genoemd. 1 Korinthe 3: 16. *Weet gij niet, dat gij Gods tempel zijt en de Geest Gods in ulieden woont?* En 6: 19. *Of weet gij niet, dat uliedér lichaam een tempel is des Heiligen Geestes, Die in u is, Dien gij van God hebt, en dat gij uws zelfs niet zijt?* En de Kerk wordt een huis Gods genaamd, 1 Tim. 3: 15. *Maar zo ik vertoef, opdat gij moogt weten, hoe men in het huis Gods moet verkeren, hetwelk is de gemeente des levenden Gods, een pilaar en vastigheid der waarheid, omdat er zulken in de kerk zijn waarin de Heere woont.*

Er is wegwijking wanneer de inwoning ophoudt, als de Heere ophoudt met die bijzondere werking in de ziel en Hij Zijn kinderen geesteloos laat en in de duisternis laat heen wandelen, zodat de Heere niet geheel wegwijkt, maar van één persoon. Hij verlaat Zijn kinderen niet geheel, want die Hij lief heeft, die heeft Hij lief tot het einde toe. Joh. 13: 1. *En voor het feest van het pascha, Jezus wetende, dat Zijn ure gekomen was, dat Hij uit deze wereld zou overgaan tot den Vader, alzo Hij de Zijnen, die in de wereld waren, liefgehad had, zo heeft Hij hen liefgehad tot het einde.* Maar van de Heere wordt gezegd dat Hij uit een kerk wijkt, als er daar weinig of geen zijn waar de Heere woont. Zo kan dan het uiterlijke er wel blijven, te weten het woord en de sacramenten, de catechisatie en alles, maar de Godzaligen laat Hij weggenomen worden, of de Goddelozen werpen hen uit, of verbannen hen uit hun plaats. Of ze worden door de dood weggerukt, of ze zoeken het daar waar een christen meer vrijheid heeft. Anderen zondigen en scheiden zich geheel van de kerk af en gaan heen. Hieronder zijn dan soms de nederigsten en Godzaligsten van ons land, zoals wij weten. Dit moeten wij maar aanmerken als een oordeel van de Heere. De mensen die heengaan, die nemen dan het woord en de sacramenten niet mee. Nee, dat blijft daar. Zo zult u ook de voorspoed, uw inkomsten en koopmanschap wel gemakkelijk houden. Zie Ezechiël 8: 9 en 10. *Toen zeide Hij tot mij: Ga in, en zie de boze gruwelen, die zij hier doen. Zo ging ik in en zag en zie, er was alle beeltenis van kruipende dieren en verfoeilijke beesten en alle drekGoden van het huis Israëls, geheel rondom aan den wand gemaald.* Daar worden aan de profeet getoond de heerlijkheid van de God Jakobs in de tempel, maar ook alle gruwelen die daar geschieden en ziet dat zware oordeel dat daar op volgde. De heerlijkheid des Heeren was te zien op de dorpel van het huis. En daarna ging de heerlijkheid van de God van Israël van boven de dorpel van het huis en voer op een cherub omhoog en verliet Zijn plaats.

Leer dit hieruit: *Het is de allerbeklagenswaardigste zaak van de ganse wereld, als de heerlijkheid des Heeren wijkt uit een kerk.* Het blijkt uit de tekst: *Wee hun*, zegt de Heere. Ziet het in het bijzonder in de Heere Jezus, die verlaten zijnde van de gevoeligste genade zijns Vaders zo naar uitroept: *Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?* Matth. 27: 46.

Redenen:

1. Omdat de Heere het leven van het leven is, zegt de Heere: Ik heb haar heerlijk gemaakt *door Mijn heerlijkheid, die Ik op u gelegd had*, Ezech. 16: 14. Dan is het immers ellendig als dat leven weggaat!
2. Omdat al de macht van de kerk daarin is gelegen dat God in haar woont.
3. Omdat al de rust des harten daarin bestaat. Dat daarvan echter tegenwoordig zo weinig werk wordt gemaakt, dat is niet vreemd, want de meeste mensen kennen de Heere niet.

Onderzoek hoe het er tegenwoordig voorstaat met de Gereformeerde Kerk in Nederland. Ik zal maar zeggen wat ik met eigen ogen zie: God is sterk aan het wijken uit de kerk.

Tegenwerping: De Zaligmaker zegt nochtans: *Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld*, Matth. 28: 20. *En de poorten der hel zullen dezelve niet overweldigen*, Matth. 16: 18. Hoe kan dan van de Heere gezegd worden dat Hij uit Zijn kerk wijkt?

Antwoord:

1. Wanneer de Heere Jezus die beloften doet, dan doet Hij dat niet aan deze of die particuliere kerk, maar aan de kerk van de gehele wereld. Dit zeggen wij tegen de aanhangers van het pausdom, die zeggen dat de belofte gedaan is aan de kerk van Rome. Maar wij, gereformeerden, leren 't anders. Zie maar eens hóe de Heere wilde vertrekken uit de kerk van Efése, en dreigde de kandelaar weg te nemen, Openb. 2: 5.
2. Als u nu op de kerk in het geheel ziet, daarvan zegt God niet dat de kerk geen bijzondere periode zal hebben. God heeft niet beloofd dat de genade altijd in dezelfde mate zal blijven. Let maar eens op de tijden der apostelen. Temidden van de florissante staat van de kerk zegt de apostel: *de verborgenheid der ongerechtigheid wordt alrede gewrocht*, 2 Thess. 2: 7. Hij voorspelt dat er in de laatste tijden zware tijden zouden ontstaan. De mensen zouden zijn *liefhebbers van zichzelf, laatdunkend*, enzovoorts, 2 Tim. 3: 1-5. In de tijd dat de Zaligmaker komen zou, zou men nauwelijks geloof vinden op de aarde, Lukas 18: 8. Deze staat van de kerk is afgeschaduwd in de gevangenis van Israël in Babel. Niet dat de Roomse Kerk alléén Babel is, o neen! Want vele klauwen van dat beest zijn al binnengekomen in de Gereformeerde Kerk.

Tegenwerping: *Maar de waarheid is toch in de Gereformeerde Kerk en die wil God evenwel niet verlaten.*

Antwoord:

Men moet de Waarheid goed onderscheiden, dat is God Zelf, *God is de Waarheid*, Jer. 10: 10., van de woorden der waarheid. De woorden kan de mens wel hebben, en nochtans de waarheid niet. De duivel zelfs heeft de woorden der waarheid. En hoe zuiverder wij de woorden der waarheid hebben en de waarheid niet, hoe ellendiger het ons maakt. Gewis, die kerk die zo de waarheid heeft, zal Gods toorn uitzuigende drinken! Er zijn kenmerken waaraan men kan zien dat de Heere wijkt.

1. Men kan zien dat de Gereformeerde Kerk in het algemeen geen glans meer vertoont. En immers, als God bij ons woont, of onder een volk in het algemeen, dan is Hij niet onzichtbaar. Dat volk moest en zou een glans van zich geven, zoals de zon in het midden van de duisternis. Een voorbeeld daarvan is de tempel van het Oude Testament, die van verre gezien werd, want hij lag op de berg Moria en vertoonde een heerlijke glans en blonk in de ogen der mensen zo schoon als parels en diamanten. De glans nu, die daardoor werd vertoond, is niet anders dan de heiligheid die in het huis Gods sierlijk is in lengte van dagen, Psalm 93: 5. Beschouw nu de Gereformeerde Kerk eens en zie of u zo'n glans bij haar vindt. Kijk maar eens naar de heidenen en zie of u bij hen niet net zo veel schijndeugden vindt als in de kerk. Let eens op het pausdom, of ze ons niet overtreffen in renunciatie, zelfverloochening, afstand doen van hun goederen, in devotie e.d. Zie nu ons eens aan! En nochtans zouden de Joden door onze glans tot ons getrokken moeten worden om er overtuigd door te worden dat God in het midden van ons zou zijn. Maar nu doen wij als zij. Heeft men goederen?

Dan kleedt men zich zeer kostbaar. Men richt de woning met dure voorwerpen in. Men richt schitterende maaltijden aan. Zie, dit is de glans die de gereformeerden uitstralen.

2. Het blijkt ook uit de geesteloosheid die ze uitstraalt. Ik zal nu al die geestelijke oefeningen maar niet noemen die door de kerk verricht moesten worden. Let maar eens op de overheid. Wat voor geestelijk leven is er te bespeuren? Zijn het over het algemeen geen personen zonder geestelijk leven, de goeden uitgezonderd? De predikanten, zijn ze meestal niet geesteloos? En zij moesten alles door de Geest werken. Maar let nu eens op hun leven en doen en laten. Sommigen gaan op in de vleselijke dingen. Anderen zijn maar burgerlijke mensen. Ja, het is waar: sommigen onder hen zijn oprecht. Maar waar is de heerlijkheid Gods die onder hen gezien zou moeten worden? De gewone mensen, wel, die leven maar in een vormendienst. De kinderen zijn atheïsten en Goddeloos. Er is geen eerbied meer voor de Goddelijke majesteit. Vraag het maar eens aan de Godzaligen zelf. Het is verbazingwekkend wat ze u zullen antwoorden!

3. Het gezicht van de majesteit des Heeren is verdwenen. De heerlijkheid van Gods algenoegzaamheid is weg, want men zoekt gedurig de schepselen. De majesteit van Gods autoriteit is uit het gezicht. Daarom vreest men God niet. De vreze Gods is uit het land weg. Men moet met Abraham uitroepen: *'Alleen is de vreze Gods in deze plaats niet!'*, Gen. 20: 11. De heerlijkheid van Gods wijsheid wordt niet gezien en daardoor komt al die ontevredenheid en al dat klagen over onze staat.

4. De liefde tot de waarheid, die verdwijnt. Wat wenden de overheden aan om de waarheid voortgang te doen vinden? Waar worden er voldoende predikanten naar Indië gezonden om de heidenen te bekeren en naar Roomse landen om die tot de waarheid te leiden? En dat is toch de waarheid waarvan zij zeggen dat alleen die de mens zalig kan maken! Waar zijn de gewone mensen die hun goederen voor de Heere over hebben en die de waarheid bestuderen en laten bestuderen? Hoe weinig wordt de waarheid onderzocht. En let eens op de leraars. Waar zijn ze die lijden voor de waarheid en zich onmiddellijk inzetten? Wie zijn het die daar ongemak voor willen verdragen? Och, daar hapert het vaak aan onder de predikanten. Overweeg nu eens 2 Thess. 2: 10. Daar ziet u dat de afval zou komen omdat er geen liefde tot de waarheid meer was!

5. Omdat God in Zijn rechtvaardig oordeel bij velen bijna alle stukken der waarheid heeft laten verdwijnen. Zeker, indien de catechismus er niet zou zijn, vrees ik dat we dat kostelijke geschrift, waarin Gods kinderen zich zo zeer vermaken, nu niet meer zouden ontvangen. De Geest der waarheid gaat heen en zo raakt men de waarheid zelfs kwijt, want de Geest leert dat de Geest de waarheid is.

6. De Goddelozen krijgen soms de overhand bij de overheid, in de kerk, in het leger enzovoort. De verkeerden zijn dikwijls overal meester en hebben de overhand. En door de meerderheid van stemmen staan die altijd bovenaan. Hoe menigmaal was dit niet een aanstoot voor de getrouwe dienstknechten des Heeren. Zeker, als het goed zal gaan, dan moet er maar één het hoofd wezen die alles bestuurt. Dit wil de Heere Jezus Zelf zijn, want Hij wil onder Zijn volk wonen. Zie nu maar eens naar de samenkomsten of de vromen er de overhand hebben, of de Geest regeert, daar er toch geprofeteerd is: *wanneer de vijand zal komen gelijk een stroom, zal de Geest des HEEREN de banier tegen hem oprichten* Jes. 59: 19.

7. Omdat de machtigen zich dikwijls niet ontzien om het heiligdom des Heeren aan te tasten, hoewel het koninkrijk van Christus van deze wereld niet is. Daar zou geen uiterlijke macht zijn, maar de Heere Jezus zegt: *Maar de meeste van u zal uw dienaar zijn*, Matth. 23: 11. Maar als de Heere wijkt, dan komen de machtigen der

aarde en nemen het recht van de kerk tot zich om over haar te heersen naar hun wil en welbehagen. Dan wordt de orde die in des Heeren Woord wordt voorgeschreven niet geacht. Indien nu God regeerde in zulke mensen, dan zouden zij hun handen daarnaar niet durven uit te strekken. En als anderen de Geest hadden, zouden zij dat niet verhinderen en die machtigen tegenstaan?

8. Omdat er geen verbetering komt door zoveel slagen en bedreigingen. Het land is in deze tijd tot de grootste benauwdheid van de wereld gebracht. Wij weten immers hoe de vijand tot ons kwam en wij als rijpe vijgen in zijn hand vielen? Het land, dat van de vijanden werd bevrijd, werd rondom onder water gezet. Maar wat heeft het uitgewerkt in ons land? O, wij hebben geweigerd om de tucht aan te nemen. De kerken zijn gebleven zoals zij voorheen waren. Het goud doet zijn schuim niet weg. Het zilver wordt niet beter of zuiverder, hoewel de smelter gedurig bezig is om te smelten, zodat de blaasbalg verbrandt en het lood door het vuur verteerd is. Als de Heere nu onder ons woonde, *dan zou de kastijding geven een vreedzame vrucht der gerechtigheid*, Hebr. 12: 11.

9. De vromen zelfs, wat voor schijnsel van heiligheid stralen zij uit? *De kostelijke kinderen Sions, tegen fijn goud geschat, hoe zijn zij nu gelijk gerekend den aarden flessen, het werk van de handen eens pottenbakkers!* Klaagl. 4: 2.

(1). Zij komen wel, zo schijnt het, tot voor de Heere, maar een ieder komt met zijn zonden aan de hand. Kunt u het aan hun kleding, aan hun huisinrichting wel zien dat zij des Heeren zijn? Aan hun welvoorziene tafels? Ieder heeft zijn bezittingen en behoudt die voor zichzelf.

(2). Wat neemt de christelijke liefde weinig toe. Wat is er een onenigheid, twist en achterklap onder de christenen.

(3). Hoe zelden komen zij toe aan het werk van de zelfverloochening. Wie dient God omdat Hij te dienen is? Wie verlaat zich geheel op de Heere? Er zijn er zoveel die hun harten nog aan de gunst van een mens gelegen laten zijn, terwijl men moest uitblinken in allerlei deugden, in het verloochenen van de begeerten en eigen passie! Deze stand nu is een zware zaak voor de Gereformeerde Kerk, want die moet bestaan door een inwoning van de Godheid, terwijl daar nu geen paus noch bisschoppen of kardinalen zijn en als God dit niet is, dan is het enkel verwarring en erger dan een Babel.

Hieruit nu moest men lessen trekken en de tekenen der tijden leren kennen en onderscheiden. Ik weet wel wat men zegt: *God zal met Zijn oordelen komen indien u zich niet bekeert. De vijand zal komen. U zult hierom uit het land gejaagd worden.* Maar dat is toch het uitroeien van de Gereformeerde Kerk niet. Die uiterlijke zaken waren meer dreigementen van het Oude Testament. Maar nu is het nog een teken van Gods liefde, want al die kastijdingen zijn om ons te bekeren. Stel dit: de Heere zou het gehele land omver werpen. En toch is dat de uitroeijing van de kerk niet. Uit deze dingen zult u opmerken, wat God voor heeft om te doen.

1. Als u ziet dat God Zijn kostelijke vaten wegneemt, dan maakt Hij gereedschap van te verhuizen, Ezech. 12: 3-4. Hoeveel vromen zijn er gestorven? Hoeveel zijn er uit de kerk geworpen? Hoeveel zijn er uitgegaan? Of het nu goed of verkeerd is, dat laat ik daar. Maar merkt er de hand van God in op.

2. Zie hoe de zeden beginnen te botsen tegen elkaar. Zie daar de kerk van Zeeland, hoe die ten laatste als twee aarden potten tegen elkaar slaande zal verbreken als een pottenbakkers vat, dat niet weder geheeld kan worden, Jer. 19: 11.

3. Als er gruwelijke schandalen en ergernissen komen, wat hebben wij er al veel gezien in ons land!

4. Als Jezus begint toe te laten dat Zijn regeringen komen in de hand van de zondige mens. De overheden stellen predikanten aan en doen alles in de gemeente wat er te doen is.

5. Zie de verschrikkelijke mishandeling eens aan van de Heilige dingen. Zie eens hoe de Doop en het Avondmaal worden ontheilgd, wat voor wereldse, ijdele, wat voor een onwetende mensen men toelaat, die zichzelf niet kunnen onderzoeken.

6. Ziet eens hoe wonderlijk God te werk gaat voor wat betreft het bidden en tot de leraars zegt: *Bidt niet meer voor dit volk*. Al hun gedachten zijn over de nood van hun land en daar doet men hele gebeden voor en Sion komt nauwelijks eens in hun gedachten.

Christenen, dit staat ons te doen:

1. Leert heel andere denkbeelden te maken van de Kerk en weet dat het inwendige mystieke lichaam van de Heere Jezus de ware Kerk is. Dat is de zaak. Aan de uiterlijke omstandigheden van de kerk is God niet gebonden.

2. Wij zouden meer voor Sion moeten bidden dan voor het land.

3. Een ieder van ons moest de welstand van de kerk bevorderen door gebeden tot de Heere, door het leren en vermanen en het bestraffen van elkaar, opdat de Heere nog lust zou hebben om onder Sion te wonen.

Gepredikt in Sluis in Vlaanderen.

TWEEDE PREDIKATIE

Over het vasten

Maar de dagen zullen komen, wanneer de Bruidegom van hen zal weggenomen zijn, dan zullen zij vasten in die dagen, Lukas 5: 35.

Christenen, ik heb voorgenomen over deze woorden van het vasten te prediken, omdat wij zien dat de mensen niet weten wat 't rechte vasten is, omdat zij het zo weinig betrachten. Het bestaat dan niet alleen daarin, dat men zich onthoudt van spijs en drank, neen! Want Paulus zegt dat de lichamelijke dingen tot weinig nut zijn. Het moet dus op een geestelijke wijze verstaan worden, zoals de profeet Jesaja daarvan spreekt. Jes. 58:5. Hij zegt: *Zou het zulk een vasten zijn, dat Ik verkiezen zou, dat de mens zijn ziel een dag kwelle? Dat hij zijn hoofd kromme gelijk een bieze, en een zak en as onder zich spreide? Zoudt gij dat een vasten heten en een dag den HEERE aangenaam?*

Alsof hij zeggen wilde: Neen, in het geheel niet. Daarom zegt hij in het zesde en de volgende verzen: *Is niet dit het vasten, dat Ik verkies: Dat gij losmaakt de knopen der goddeloosheid, dat gij ontdoet de banden des juks, en dat gij vrij loslaat de verpletterden, en alle juk verscheurt? Is het niet, dat gij den hongerige uw brood mededeelt en de arme verdrevenen in huis brengt? Als gij een naakte ziet, dat gij hem dekt en dat gij u voor uw vlees niet verbergt? Dan zal uw licht voortbreken als de dageraad en uw genezing zal snellijk uitspruiten; en uw gerechtigheid zal voor uw aangezicht heengaan, en de heerlijkheid des HEEREN zal uw achtertocht wezen. En zo gij uw ziel opent voor den hongerige, en de bedrukte ziel verzadigt; dan zal uw licht in de duisternis opgaan en uw donkerheid zal zijn als de middag.*

Dus moet daar dan eerst een droefheid, een bitterlijk wenen zijn over de zonden. Het zou een dag van beroering moeten wezen, zoals in Jesaja 22: 4-5. *Daarom zeg ik: Wendt het gezicht van mij af laat mij bitterlijk wenen; dringt niet aan om mij te troosten over de verstoring der dochter mijns volks. Want het is een dag van beroering en van vertreding en van verwarring van den Heere, den HEERE der heirscharen, in het dal des gezichts, een dag van ontmuring des muurs en van geschreeuw naar het gebergte toe.* En zoals de HEERE zegt in Joël 2: 12-14: *Bekeert u tot Mij met uw ganse hart, en dat met vasten en met geweën, en met rouwklage. En scheurt uw hart en niet uw klederen, en bekeert u tot den HEERE uw God; want Hij is genadig en barmhartig, lankmoedig en groot van goedertierenheid, en berouw hebbende over het kwade. Wie weet, Hij mocht Zich wenden en berouw hebben; en Hij mocht een zegen achter Zich overlaten tot spijsoffer en drankoffer voor den HEERE uw God.*

En dit is dan het rechte vasten, wanneer een ziel zich van haar eigen lusten en begeerlijkheden onthoudt, ja, daar niet één woord van spreekt, maar dat ze zich verlustigt in de HEERE. Hier zien wij dan, christenen, dat het niet bestaat in de lichamelijke oefeningen, maar dat wij ons aan de HEERE opofferen. Dat wij dan niet voor onszelf, maar zuiver en alleen voor de HEERE moesten zijn. Niet, zoals de papisten, ons alleen van spijs en drank onthouden, alhoewel wij dat ook moeten beogen, om ons daardoor te onttedigen van dezelve, bekwaam te maken om de HEERE te dienen, maar het bijzonderste ongemerkt moet wezen, dat wij op die dag ons hart, zoals hiervoor gezegd is, voor de HEERE uitstorten en het aangezicht des HEEREN zoeken en ons met geestelijke oefening bezighouden.

Gij moet daarom uw hart trachten te vernederen; gij moet uzelf onderzoeken en het resultaat daarvan belijden en daarom wenen en bedroefd zijn. gij moet niet wanhopig worden. Neen, dat is er niet de bedoeling van. Maar gij moet tot de HEERE gaan met gebeden en zuchtingen, opdat Hij Zich over u mocht ontfermen en uw ziel genezen mocht worden. Dit is waar de Zaligmaker van spreekt *dat het zal geschieden in die dagen*, enzovoort.

De reden en gelegenheid dan die wij hebben tot het vasten is: omdat de Bruidegom weg is.

De Bruidegom is dus de Zaligmaker Jezus, zie Johannes 3: 29: *Die de bruid heeft, is de Bruidegom*. Daar wordt nu gezegd, dat de Bruidegom zal worden weggenomen. En dan zullen de dagen van droefheid beginnen te naderen.

Er is sprake van een tweërlei wegneming of weggaan van de Bruidegom: lichamenlijk en geestelijk.

Over de lichamenlijke wegneming kunnen wij lezen in Handelingen 1: 9: *En als Hij dit gezegd had, werd Hij opgenomen daar zij het zagen, en een wolk nam Hem weg van hun ogen*. Nu, van het lichamenlijke weggaan zullen wij niet zo spreken, want Christus naar het vlees bij ons te hebben, is niet dienstig.

Wel in het bijzonder over het tweede: Zijn geestelijk weggaan van Zijn kinderen. Dat is als Hij niet werkt door Zijn Geest om de mens zichzelf te doen verloochenen en dat Hij hem aan zichzelf overgeeft, als Hij hem zijn eigen lusten en begeerlijkheden laat volgen. Als de HEERE zijn genade en geest onttrekt en Zijn hand terughoudt, dan wordt er gezegd dat Hij weg gaat. Daarover klaagt de bruid als zij zegt: *Ik deed mijn Liefste open, maar mijn Liefste was geweken, Hij was doorgestaan; mijn ziel ging uit vanwege Zijn spreken; ik zocht Hem, maar ik vond Hem niet, ik riep Hem, doch Hij antwoordde mij niet. De wachters, die in de stad omgingen, vonden mij, zij sloegen mij, zij verwonden mij; de wachters op de muren namen mijn sluier van mij. Ik bezweer u, gij dochters van Jeruzalem, indien gij mijn Liefste vindt, wat zult gij Hem aanzeggen? Dat ik krank ben van liefde*, Hoogl. 5: 6-8.

En in het derde hoofdstuk zegt zij: *Ik zocht des nachts op mijn leger Hem, Dien mijn ziel liefheeft; ik zocht Hem, maar ik vond Hem niet; ik zeide: Ik zal nu opstaan en in de stad omgaan, in de wijken en in de straten; ik zal Hem zoeken, Dien mijn ziel liefheeft; ik zocht Hem, maar ik vond Hem niet. De wachters, die in de stad omgingen, vonden mij; ik zeide: Hebt gij Dien gezien, Dien mijn ziel liefheeft? En vervolgens zei zij: Toen ik een weinigje van hen weggegaan was, vond ik Hem, Dien mijn ziel liefheeft; ik hield Hem vast*, Hoogl. 3: 1-4.

Ziet christenen, dat is het ook wat ik zeggen moet, dat uw Bruidegom weg is gegaan, dat de Zaligmaker Jezus uit onze gemeente is gegaan, dat de HEERE Zijn Geest en genade van ons heeft weggenomen en van ons vertrokken is.

Maar wat wil dat nu zeggen? De Zaligmaker heeft immers beloofd, *dat Hij met ons zal wezen tot de voleinding van de wereld?*, Matth. 28: 20 en Matth. 16: 18. Hij heeft toch beloofd *dat Hij Zijn gemeente wil bouwen en bewaren en de poorten der hel haar niet zullen overwinnen?*

Ja, maar dat wil niet zeggen dat de kerk altijd voorspoedig en vruchtbaar zou zijn. Neen, maar deze belofte wordt vervuld zover Hij Zijn volk op de aarde hebben zal, en dat er altijd een Kerk zijn zal, zoals ten tijde van Elia. Hij meende dat hij alleen was overgebleven en daar waren er nog wel zeventuizend door de Heere bewaard. En daarom wil dit dus zeggen, dat Hij Zijn kinderen altijd zal bewaren. Dat kleine kuddeke zal Hij beschermen. 't Zij hier of op een andere plaats, ja, al zou het zelfs te midden van het pausdom zijn!

Wij zien dus, christenen, dat als de Bruidegom is weggegaan, Hij niet altijd wegblijft, maar uiteindelijk zal wederkomen. En wij zullen Hem ook wederom vinden, wanneer wij Hem zoeken, zoals de bruid. Toen zij lang gezocht had, vond zij Hem. Zij hield Hem vast en liet Hem niet gaan, totdat ze Hem in haars moeders kamer gebracht had en in de binnenste kamer van haar die haar geboort had. Ja, daar volgt een sterke inname wanneer de HEERE in het hart van een mens komt om het in te nemen, zoals de bruid zegt: *Gij hebt mij het hart ingenomen*, zoals een geweldige een stad inneemt. Die zal zijn woonplaats daar nemen. Hij zal zijn onderdanen wetten geven waarnaar zij zich moeten gedragen. Zij zullen zich moeten buigen en zich onderwerpen. Zo ook als Koning Jezus het hart van de mens heeft ingenomen. Dan wordt Hij meester daarvan. Hij zal Zijn troon daar stellen. *Hij zal daar woning komen maken*. Hij zal het regeren en bewerken. Hij zal het sturen en tot tempel van de Heilige Geest maken. Dit *wonen* moet niet zo opgevat worden, alsof de Zaligmaker een uiterlijk koninkrijk zou oprichten, zoals de Joden in het Oude Testament dat veronderstelden. Zij zagen op het uiterlijke en riepen: *de tempel des HEEREN*, enz. Neen, maar zoals Paulus zegt: *niet de kinderen des vleses, maar de kinderen der belofte zijn Gods kinderen*, Rom. 9: 8. Dat is onbegrijpelijk, christenen, als wij de zekere beloften inzien die de HEERE gedaan heeft. *En uw poorten zullen steeds openstaan; zij zullen des daags noch des nachts toegesloten worden; opdat men tot u inbrengt het heil der heidenen, en hun koningen tot u geleid worden*, Jes. 60: 11. En vers 16! *En gij zult de melk der heidenen zuigen en gij zult de borsten der koningen zuigen, en gij zult weten, dat Ik de HEERE ben, uw Heiland en uw Verlosser, de Machtige Jakobs*.

Sommigen zeggen echter dat *dat maar apocalyptische geesten zijn*. Maar zij moesten Gods woord eens gaan inzien, want zullen die beloften vervuld worden, dan moet immers de Bruidegom wederkeren, te weten met Zijn geest en genade. Dat ze de heerlijkheid der kerk zo voorstaan en tot een groot getal brengen, is niet de uitwendige luister van de kerk. Wel dat ze voortgang heeft in heiligheid en zelfverloochening en nog andere geestelijke deugden. Ziet christenen, dat is de ware luister. De Zaligmaker zegt: *Kunt gij de tekenen der tijden niet onderscheiden?*, Matth. 16: 3.

Komt, laat ons nu ook de tijden eens gaan onderscheiden. Wij zullen letten op de drie perioden die er in de eeuwen geweest zijn.

I. De eerste was toen Christus ten hemel gevaren was om de Trooster te zenden, zoals Hij Hem gezonden heeft op de pinksterdag, waarvan wij lezen in Handelingen 2. Petrus zegt dat Joël daarover al geprofeteerd heeft in Joël 2: 28, als hij zegt: *En daarna zal het geschieden, dat Ik Mijn Geest zal uitgieten over alle vlees, en uw zonen en uw dochters zullen profeteren; uw ouden zullen dromen dromen, uw jongelingen zullen gezichten zien. En Ik zal wondertekenen geven in den hemel en op aarde: bloed en vuur en rookpilaren*, Joël 2: 28 en 30. Toen was er een toename in genade bij God en de mens. Toen waren ze één van hart en ziel. Toen waren ze weldadig en rijk in goede werken, gemeenzaam en gaarne mededelende aan de ellendigen enzovoort. En dit waren de tijden, die door de kostelijke tempel van Salomo afgebeeld was.

II. De tweede periode is die wanneer de Antichrist komen zou, en dat geopenbaard is de mens der zonde, de zoon des verderfs. *En alsdan zal de ongerechte geopenbaard worden, denwelken de Heere verdoen zal door den Geest Zijnsmonds, en tenietmaken door de verschijning Zijner toekomst*, 2 Thess. 2: 3 en 8.

Dit is de reden: Daarvoor dat zij de liefde der waarheid niet aangenomen hebben, ons zalig te worden, vers 10. En daarom zal de Bruidegom weggaan. *En daarom zal God hun zenden een kracht der dwaling, dat zij de leugen zouden geloven; opdat zij allen veroordeeld worden, die de waarheid niet geloofd hebben, maar een welbehagen hebben gehad in de ongerechtigheid*, vers 11 en 12. En dit zegt Paulus ook in Romeinen 1: 25, waar hij zegt, *dat ze de waarheid Gods veranderd hebben in de leugen, en het schepsel geëerd en gediend hebben boven den Schepper, maar ook dat de ongerechtigheid vermenigvuldigd zou worden: hoererij, boosheid, gierigheid, kwaadheid, vol van nijdigheid, moord, twist, bedrog, kwaadaardigheid; oorblazers, achterklappers, haters Gods, smaders, hovaardigen, laatdunkenden, vindere van kwade dingen, den ouders ongehoorzaam, onverstandigen, verbondsbrekers, zonder natuurlijke liefde, onverzoenlijken, onbarmhartigen; dewelke, daar zij het recht Gods weten,, namelijk dat degenen, die zulke dingen doen, des doods waardig zijn., niet alleen dezelve doen, maar ook mede een welgevallen hebben in degenen die ze doen*, Rom. 1: 29-32.

En dat het tegenwoordig zo bijna vervuld is, en het christendom zo handelt, leert de dagelijkse ervaring en zou men met vele bewijzen kunnen tonen. Want christenen, de verborgenheid der ongerechtigheid is niet alleen in de leer gelegen, neen. Het betreft in het bijzonder mede het leven van de mensen. Is het vandaag de dag niet net zo als in de dagen van Noach, in de dagen van de zondvloed? Eet men niet, drinkt men niet, volgt men niet zijn eigen lusten en begeerten? Is er wel liefde onder ons? Zou de Zaligmaker, als Hij eens kwam, ook nog geloof vinden? Natuurlijk, Zijn kindertjes willen wij hiervan uitzonderen, alhoewel zij ook al zeer troosteloos en ellendig zijn. De Zaligmaker bedoelt hier de heidenen niet, maar degenen die de naam van christen zouden hebben, dat die zodanig bevonden zouden worden. Zie hiervoor ook 2 Tim. 3: 2-5, 7-8, waar Paulus zegt: *Want de mensen zullen zijn liefhebbers van zichzelf, geldgierig, laatdunkend, hovaardig, lasteraars, den ouders ongehoorzaam, ondankbaar, onheilig, zonder natuurlijke liefde, onverzoenlijk, achterklappers, onmatig, wreed, zonder liefde tot de goeden, verraders, roekeloos, opgeblazen, meer liefhebbers der wellusten dan liefhebbers Gods; hebbende een gedaante van godzaligheid, maar die de kracht derzelve verloochend hebben. Vrouwkens, die altijd leren en nimmermeer tot kennis der waarheid kunnen komen. Mensen, verdorven zijnde van verstand, verwerpelijk aangaande het geloof*.

Ziet eens, christenen, zou u onze tijden levendiger kunnen beschrijven? Ik vraag u in alle eenvoud: Staat het er zo niet met het christendom voor? O ja, die enigszins geestelijk inzicht heeft ontvangen en een geestelijk oog heeft, die moet 't erkennen en met droevige ogen aanzien. O ja, als men slechts zo'n gedaante en zo'n burgerlijk leven heeft, waar niets van te zeggen valt, dan moet men lidmaat worden. Dan moet men ten Avondmaal gaan, of ze Jezus' Beeld dragen of niet. Of ze de tale Kandans spreken, daar let men niet op. O christenen, er moet iets anders wezen. Jezus moet uw Koning zijn. gij moet door Jezus geregeerd en bewerkt worden. Ja, gij moet Jezus in het h art hebben! gij moet met Jezus gemeenzaam zijn, met Jezus sterven en met Jezus leven.

Verder, christenen, zo is de Babylonische ballingschap een voorbeeld geweest van deze boze en verdorven tijden. Zoals toen de joden verstrooid waren, en waren als een vallei vol doodsbeenderen, zo is het vandaag aan de dag nu met de christenen, want de verborgenheid, anders Babel genoemd, heeft de overhand en de aardbodem geheel bedekt.

Tegenwerping: *Wat leraar! Dat mocht u van het pausdom zeggen.*

Antwoord: O neen! Wijzelf zijn het Babel, ja, het Babel der Babelen, want dat bestaat niet alleen in de leer, maar ook in het leven, zowel als in leugentaal, valse

samensprekingen, ja, de waarheid is er niet meer. En wie zich niet afscheidt, moet verloren gaan.

III. De derde periode is wat duisterder, omdat zij nog niet gekomen is. Maar die zal komen wanneer Babel vallen zal.

De eerste reden: Omdat de HEERE God, Die in Zijn woord uitdrukkelijk zegt: *Want ik wil niet, broeders,, zegt de apostel. dat is deze verborgenheid onbekend zij*, Rom. 11: 25. Wat is dat voor een verborgenheid Paulus? Dat is, zegt hij: *wanneer de verharding voor een deel over Israël gekomen is, dat dan Babel vallen zal, dat dan de volheid der heidenen zal ingegaan zijn. En alzo zal geheel Israël zalig worden; gelijk geschreven is: De Verlosser zal uit Sion komen, en zal de goddeloosheden afwenden van Jakob; en dit is hun een verbond van Mij, als Ik hun zonden zal wegnemen*, Rom. 11: 25-26.

De tweede reden: De belofte van de Babylonische ballingschap moet vervuld worden, omdat alle beloften van het Oude Testament al vervuld zijn. Onder andere die van Zerubbabel en Jozua zien op het Nieuwe Testament.

Is het dan zo, dan moeten wij het geloven. Ik meen niet als degenen, die zeggen dat Jezus zal komen ever enige duizend jaren. Neen, maar ik zeg dat ik het eens ben met degenen die zeggen dat er een verlossing uit Israël te verwachten staat, enzovoort, zoals wij zien kunnen in Jesaja 59 en 60.

Anderen zullen zeggen: *Hoe dan? De kerk is zo niet!*

Antwoord: Ja, daar is een diepe slaap.

Wel, wat zal dit dan wezen als de tijd vervuld is?

Antwoord: O, dan zal die kostelijke tijd komen: *Dan zullen zij den Naam des HEEREN vrezen van den vedergang, en Zijn heerlijkheid van den opgang der zon; als de vijand zal komen gelijk een stroom, zal de Geest des HEEREN de banier tegen hem oprichten. Mij aangaande, dit is Mijn verbond met hen, zegt de HEERE: Mijn Geest Die op U is, en Mijn woorden, die Ik in Uw mond gelegd heb, die zullen van Uw mond niet wijken*, Jes. 59: 19 en 21. *Dan zult gij het zien en samenvloeien, en uw hart zal vervaard zijn en verwijd worden; want de menigte der zee zal tot u gekeerd worden, het heir der heidenen zal tot u komen. O, en dan zegt Hij verder: Al de schapen van Kedar zullen tot u verzameld worden, de rammen van Nebajoth zullen u dienen. Maar de HEERE zal u wezen tot een eeuwig Licht, en uw God tot uw sierlijkheid. En de dagen uwer treuring zullen een einde nemen. En uw volk zullen al tezamen rechtvaardigen zijn, zij zullen in eeuwigheid de aarde erfelijk bezitten; zij zullen zijn een spruit Mijner plantingen, een werk Mijner handen, opdat Ik verheerlijkt worde*, Jes 60: 5, 7, 19-21.

Wij zullen dan nu maar spreken, christenen, **over de tweede periode.**

Wel, was het nu niet beter dat die mensen hem nooit gekend hadden?

Antwoord: Wel neen.

Tegenwerping: Hoe dan, predikant, als wij hem niet kenden, dan zouden wij niet zalig worden!

Antwoord: Ja, maar omdat het slechts het kennen zonder meer is, is het verstandswerk, en daarom deugt het niet. Het is daarom Gode niet aangenaam en daarom niet beter. Och christenen! Als de HEERE Zijn Geest niet weggenomen had en dus de Bruidegom nog bij ons was, dan zouden wij de HEERE vrezen, dienen en gehoorzamen, onszelf verloochenen en zo tonen dat wij Zijn kinderen zouden zijn. Maar waar gebeurt dat tegenwoordig? Waar wordt de HEERE gevreesd, geliefd, gediend of gehoorzaamd? Waar is de verloochening van zichzelf? Waar is eerbied en

ontzag voor de HEERE? Wie is er die Jezus als Koning laat heersen in zijn ziel? En wat is de oorzaak daarvan anders dan dat de Bruidegom is weggegaan?

Leer dan de tijden nu eens te onderscheiden, en u zult zien dat het nu allemaal zo is. Is het niet zo dat men de ouders ongehoorzaam is? En is niet de ongerechtigheid vermenigvuldigd? Ja, de gehele wereld ligt onder het rijk van de duivel. Maar toch zal de HEERE evenwel Zijn kinderkens bewaren, want die heeft Hij in Zijn handpalmen gegraveerd. En Hij bewaart hen als de appel van Zijn ogen, zodat die zullen volharden tot het einde toe.

Nu dan, als een algehele verharding zal gekomen zijn, dan zal Babel vallen, enz. Dan zal de kostelijke tijd komen waarvan Jesaja geprofeteerd heeft in zijn éénnegentigste hoofdstuk, *zodat de Bruidegom wederkeren zal, en dan zullen ons de snoeren in een lieflijke plaats vallen*. Dan zal de HEERE de ingewanden van Zijn barmhertigheden doen rommelen; *dan zal Hij ons bestralen met de Zon der gerechtigheid*, enz.

Wij zullen dan verder gaan bezien waaruit blijkt dat de Bruidegom weggegaan is.

- (1) In de eerste plaats: als de Bruidegom bij ons zou zijn, dan zou Hij wonderen doen. Hij zou de blinde ziende maken. Dit nu moet op een geestelijke wijze verstaan worden, te weten: die geestelijk blind zijn. Hij zou de kreupelen doen wandelen, ja, de doden opwekken. Maar waar geschiedt dat nu? Waar ziet men verandering? Waar de bekering? Nu, dit heeft alleen als oorzaak dat de Bruidegom niet meer onder ons woont.
- (2) In de tweede plaats: Men verheugt zich als men de stem van de Bruidegom hoort. Ik vraag dan in alle eenvoud of men tegenwoordig nog wel zo verheugd is als men Zijn stem hoort, als men Zijn woord hoort prediken. Is er wel zo'n lust en bezigheid onder de mensen als zij enige tijd hebben om het woord te lezen en daarover met eerbied te spreken? Is er wel lust om de Psalmen te zingen en over hetgeen gepredikt is te mediteren en het te herkauwen? Wat moet ik zeggen? Zij tonen dat zij eerder een walg daarvan hebben. Ja, onze groten zelfs, die houden dan een praatje. Zij spotten daar met hun trouwe leraars en zielzorgers.
- (3) In de derde plaats: Het is dus de vraag of u de gedaante van de Bruidegom hebt. O ja. Als Hij onder ons zou zijn, dan moesten wij Zijn gedaante uitdrukken en Zijn beeld dragen. In 2 Kor. 3: 18 zegt Paulus dat wij naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd worden, van heerlijkheid tot heerlijkheid als van des Heeren Geest. Christus zou in ons moeten leven. Gal. 2: 20. *Wij zouden aangedaan moeten zijn met de nieuwe mens, die vernieuwd wordt tot kennis, naar het evenbeeld Desgenen Die hem geschapen heeft*, Kol. 3: 10. Als de Bruidegom onder ons zou zijn, dan zou Jezus onder ons wonen; Hij zou ons onderwijzen, leren, de ogen openen, een geestelijk besef en verstand geven van Zijn eigenschappen. De gestaltenis van Jezus zou in ons komen. Wij zouden gaan van kracht tot kracht. Maar waar blijkt dat nu? Het zijn allemaal goede, burgerlijke mensen. Als ze maar koren en most hebben, dan houden ze maaltijden vol ijdelheden en tonen zo dat ze net zo zijn als de heidenen en papisten. Ja, zover is de gedaante van Christus uit het land, dat wij Hem niet meer kennen. Ja, de predikanten zelf kennen Hem niet. En dat is het waarover we klagen, zuchten en bidden moesten. O ja, de leraren zijn vleselijk. Kunt u dat niet zien dat het Jezus' gedaante niet is? De mensen staan op als zij willen. Zij volgen hun eigen zin, lusten en begeerlijkheden. Zij denken aan wat of zij eten en drinken zullen en hoe zij de mensen behagen zullen. Zij komen in herbergen. Ja, zolang als men niet gestolen heeft, of enige zware zonde begaat, is er niets van te zeggen. De gedaante van een burgerlijk mens, die ziet men

tegenwoordig als die van Jezus aan. Zo iemand zal men aan het sacrament laten deelnemen. Hoe wordt dit anders veroorzaakt dan door het feit dat de leraars zelf burgerlijk zijn en geen geestelijk inzicht hebben? Ja, dit laat de HEERE mij nog zien, maar morgen is het weg. Dan slaap ik weer als de anderen. En dat is er de oorzaak van dat de Bruidegom weggegaan is.

- (4) In de vierde plaats: de Bruidegom geeft Zijn bruid kostbare en geestelijke klederen en goederen. Hij versiert Zijn kindertjes wonderlijk en doet hen uitstekend en uitmuntend zijn in heiligheid en gerechtigheid. Hij leidt haar met alle blijdschap en verheuging, Psalm 45: 16. Hij geeft Zijn bruid versierselen, niet het uiterlijk betreffend, bestaande in vlechtingen der haren, het omhangen van goud en door het aantrekken van kostbare kleding. Neen, *maar in het onverderfelijk versiersel van een zachtmoedige en stille geest, die kostbaar voor God is*; en zoals Paulus zegt *dat wij zouden aandoen den Heere Jezus Christus, en verzorgt het vlees niet tot begeerlijkheden*, Rom 13: 14. Wijs mij nu eens iemand aan waaraan te zien is dat hij met het beeld van Christus versierd is? De versiering die u heeft, is dat niet de versiering van de wereld? Zijn het niet lichamelijke klederen en bestaat dit sieraad niet in allerlei hovaardij? Het beeld dat u hebt, is dat niet het beeld van de duivel? Moest u niet versierd worden met geestelijke deugden, met geloof, liefde, godzaligheid, eerbaarheid en met het beeld van uw Heiland en Zaligmaker? Zie dan, christenen, moeten wij nu niet bekennen dat er weinig of geen gevonden worden? O, men heeft zoveel met zichzelf en met de wereldse dingen op. Daar wil men elkaar in voorgaan, opbouwen en helpen. Maar als men dan van Jezus en van Zijn woord zal spreken, hoe dat men zijn zaligheid behoorde uit te werken, dan is er niemand thuis. En waarom? Och, de Bruidegom is weg. O christenen, die parels, die spooksels aan uw hoofd moesten weg, want Jezus kunt u niet tegelijk met de wereld dienen voor Gods aangezicht. O neen, het moet allemaal voor de HEERE zijn.
- (5) In de vijfde plaats zou de taal van Jezus gesproken moeten worden. De Heere zegt *dat wij Hem noemen zullen Mijn Man*, Hos. 2: 15. Wel christenen? Is Hij onze Man, onze Liefste, onze Bruidegom? Dan zouden wij gedurig Zijn taal moeten spreken, Zijn grote daden en wonderen verkondigen en vertellen wat Hij aan onze ziel gedaan heeft. Dan zouden wij Zijn grootheid gedurig op onze tong hebben en Hem verheerlijken. Ik zou wel durven zweren dat men het in sommige huizen over de taal van Jezus niet eens heeft. Daardoor komt het dat de kinderen zo opgevoed worden in het kwaad, er vol van zijn als ze groot zijn. En zo hellen ze over naar de eeuwige verdoemenis. Ja, wat zal ik zeggen? Zelfs onder de voorgangers en de magistraten wordt tijdens hun maaltijden en in hun bijeenkomsten over de taal van Jezus niet gesproken.
- (6) In de zesde plaats: voor de Heere Jezus worden geen kinderen gewonnen. O, als de Geest niet weg zou zijn, dan zouden er kinderen gewonnen worden en men zou meer voortgang maken en voortgang hebben in het geloof en in de heiligmaking. O, men zou meer vruchten voortbrengen. Er zou meer liefde wezen. Maar o, helaas, de liefde verkondt zelfs onder Gods kinderen. 't Is waar: of er geloof bij de ouders gevonden wordt of niet, als er niets op aan te merken valt, dan brengt men de kinderen al naar de Doop, men belooft daar dat men de kinderen in de vreze des Heeren zal opvoeden. En zij vrezen de Heere soms zelf niet. Is dit niet een ellendige en bedroevende zaak? Is het er niet een teken van dat de Heere Zijn Geest weg heeft genomen?
- Tegenwerping: Wel hoe, predikant? Al zijn wij niet volmaakt, hoe zou u ons verdoemen? Ik geloof toch immers? Wij zijn toch immers christenen? Antwoord:

Ja, men meent christen te zijn, maar ondertussen heeft men slechts de gedaante en schijnt men christen te zijn. U begrijpt uw geloof niet goed. Want u ziet de Zaligmaker voor een nieuwe wetgever aan. U wilt door uw eigen krachten en eigen gerechtigheid naar de hemel gaan, echt op z'n sociniaans. U meent dat het dan wel goed is als u een gerust geweten hebt en als u koren en most hebt. Dan is het goed. O neen! Dit is de rechte weg die u leidt en brengt tot de diepe slaap. O christenen, het zou anders moeten wezen! Jezus moest de Koning van uw hart zijn. Hij moest uw Hoofd, uw Man, uw Liefste en uw Bruidegom wezen. Dat moest uw grootste begeerte zijn. En u zou daartoe alle krachten moeten inspannen. Dat u uzelf mocht verloochenen; dat al wat in u is voor de HEERE moest zijn. U zou daarnaar moeten trachten om met Jezus gemeenzaam te zijn, vergezelschap te zijn, met Jezus gemeenschap te hebben en verenigd te worden. U zou Jezus voor uw hoogste goed moeten houden, alles moeten verlaten om Jezus' wil, alles drek en schade moeten achten en af te staan van ongerechtigheid. O, dit is de gehele zaak: Jezus moet Koning en wij moeten onderdanen zijn.

- (7) Ten zevende: zij hebben een valse brief. Zij menen dat Christus hun Bruidegom en Zaligmaker is. Maar het steunt op een valse grond. Zij bedriegen zichzelf zeker. O christenen, het is een vals geloof en niet het ware, zaligmakende geloof. Als de Bruidegom Zelf komt in uw hart en Zich daar levendig doet gevoelen en liefdevol vertoont zodat u Hemzelf ziet en kent, zodat u zichzelf volkomen aan Hem overgeeft, dan woont Hij door het geloof in uw hart en dan bent u bereid om Zijn stem te volgen, als Hij tot u spreekt. Dan gaat u niet alleen, maar u haast zich. Als dan de wereld komt, is het: *Weg wereld, Christus is mijn Man, Jezus is mijn Heiland, Jezus is mijn Leidsman, mijn Leermeester en mijn hoogste goed.*

De wereldlingen, al hebben die een valse brief, ze willen evenwel niet wijken. Zij menen evenwel dat Christus hun Zaligmaker is.

Ja, zeggen zij, als de predikant iets zegt, dat zou mij los maken, mij wanhopig maken. Och arme mensen. Weet u niet dat Jezus daar Zelf moet komen? Weet u niet dat u door God getroost, geleerd en geleid moet worden?

Ja, zij zullen zeggen: Wel predikant, u hebt u nu al behoorlijk afgesloofd, maar wat hebt u nu gewonnen?

Antwoord: O hardnekkig, krom en verdraaid geslacht. Wanneer zult u nog eens van de kwade grond afkomen?

Nu christenen, dat is het wat ik wenste dat u deed. Dat u uzelf eens oprecht in uw geweten onderzocht of u ook wel het beeld van Jezus bij u mocht vinden opdat u niet bedrogen zou worden.

Tegenwerping: Wel, wat is dat? Wel, luister eens naar de kerkvader Eusebius en andere getuigen, dat de kerk altijd zo geweest is.

Antwoord: Ja, dat is de waarheid. De Bruidegom is reeds lange tijd weg geweest. Wel christenen, het zijn dan nu van die tijden om te vasten. Komt, laat ons onszelf dan in een diepe vernedering voor de HEERE neerwerpen en bekennen dat het onze eigen schuld is dat de Bruidegom is geweken, dat het onze zonden zijn die een scheiding gemaakt hebben tussen ons en onze God.

Tegenwerping: Wel, zouden wij niet verheugd mogen zijn?

Antwoord: Jawel, maar niet op zo'n wijze als de wereld zich verheugt en vermaakt met ijdelheid. Maar dat wij vrolijk zijn in de HEERE, vrolijk zijn naar de ziel, zoals Paulus ons zegt in Kol. 3: 16 dat wij de HEERE zouden verheerlijken met psalmen en lofzangen en geestelijke liedekens, zingende den HEERE met aangenaamheid in uw ban. O ja, dat moet gebeuren. Maar al onze vrolijkheid, kostbaarheden, rijkdommen

zijn niets waard, en zij kunnen niet helpen als u niet vrolijk bent in de HEERE en als u niet rijk en voortreffelijk bent naar de ziel.

Komt, christenen, laat ons bidden met onuitsprekelijke zuchtingen, laat ons zó lang worstelen. Mogelijk mocht de Bruidgom eens wederkeren. O let er dan op: Hij zal de doodsheer eens weer levend maken, de blinden ziende. Hij zal eens een overvloedige mate van Zijn Geest geven. Wie weet hoe nabij Hij nu wel is! O, dat wij Hem verwachten. Hij zal ten spoedigste tot ons komen. Laat ons onze ogen opheffen naar de hemel, want Hij alleen is onze rijkdom. En als wij Jezus hebben, dan hebben wij alles.

Vraag: *Hoe moeten wij dat doen? Hoe zullen wij op Hem wachten?*

Antwoord: O christenen, gij moet immers erkennen dat Hij weggegaan is! O, de mensen zien en voelen niet dat Jezus weggegaan is. Wat? Zij weten van hun eigen ellendigheid niet, hoe zouden ze dan bekennen dat Jezus weggegaan is? O christenen, dat is het middel. gij moet bekennen dat Jezus wegging, gij moet zuchten en bidden of Jezus terug mocht keren, zodat u opgewekt mocht worden uit die doodsslaap, uit die kuil van ongerechtigheid. U moest Hem met de bruid zoeken, net zo lang tot u Hem vond, Hoogl. 3: 1.

Tegenwerping: Hoe dan predikant? Moet ik dan geloven dat ik niet wedergeboren ben?

Antwoord: O, u kunt, zo u wilt, in diepe slaap blijven. O ja, men moest doen ontwaken die daar slapen, opdat ze mochten opstaan uit de doden en Christus over hen mocht lichten. Men zou aan degenen waarin Christus' beeld niet is, bekend moeten maken dat ze het beeld dragen van de satan. Men ziet geen geestelijke leiding in hen. Men zou hun openlijk moeten aanzeggen: gij zijt slechts een natuurlijk mens.

Tegenwerping: Maar wat zou dat betekenen? Zal het dan goed wezen? Dan stampen men met de voet en zij zullen u het een of ander verwijten.

O dat schaaft niet. Gij moet zeggen: Ziet uw staat eens aan. Bezieet uzelf, en oordeelt dan of dat een christen betaamt en of dat een kind van God is die zo leeft.

Tegenwerping: Wat? Weet u niet wat of u doet? Weet u niet dat u niet moet oordelen? Wat? Zou u een mens veroordelen?

Antwoord: Ja, maar overeenkomstig het Woord Gods. En als ik 't ten onrechte tegen een vrome zou zeggen dat hij veroordeld zou zijn, dan was hij desondanks bij de HEERE. Nee, zo zegt men, wij willen de oude grond niet verlaten. Wij willen zo tussen beide blijven en dan met de wereld, en dan met God leven, niet wetend dat het licht geen gemeenschap heeft met de duisternis. Anderen spelen de wanhopige. Ja, de predikant zegt dat ik veroordeld ben. Och arme mensen, wat zou dat betekenen? Ik mag de spijze niet omdat mijn moeder zegt dat ik ze niet mag hebben? Zo is het niet. Gij moet het zo niet opvatten. Och, het is alleen maar om u op te wekken. Het is alleen daarom dat wij u van de verkeerde weg zouden aftrekken en op de weg des levens mochten brengen. O, daar mankeert het aan Zij wijzen ons op onze leraars, en de leraars zijn niet trouw.

Tegenwerping:, 1. Wat is dat nu weer? Gij moet zo licht niet oordelen.

Antwoord: Maar ziet eens wat Petrus en de Zaligmaker Jezus Zelf deden toen zij zeiden wat we lezen in 2 Petrus 2: 12-13 en Matth. 7: 16-21. Nu dan, zie eerst maar eens wie waardig is en als wij zeggen dat wij over de mensen oordelen, dan oordelen wij feilbaar over de uiterlijke daden.

Tegenwerping:, 2. Deze oordeelt het hart, enz.

Antwoord: Maar Christus zegt Zelf dat de boom aan de vruchten gekend zal worden. Nu vraag ik u eens: Als ik een mens zie die geen beginsel van de gronden der

waarheid heeft, mag ik dan niet zeggen dat hij het beeld van Jezus niet draagt maar dat van de satan, zolang hij zó blijft? Ja zeker, als ik het niet zeg, zo zal de HEERE mij en die mensen verdoemen. En zij zullen mij ten jongste dage verwijten dat ik ze niet heb gewaarschuwd. O zij zullen eens zeggen: Predikanten, waarom hebt u mij niet gewaarschuwd! Waarom hebt u mij niet wat beter onderzocht? Zal ik van degene die een burgerlijk leven leidt zeggen dat hij een christen is? O neen! Dat is geen kenteken daarvan. Dat zijn geen vruchten, voortkomend uit de stam van Jesse. Zij zijn Christus niet door het waar zaligmakend geloof ingelijfd. Daarom: hoe zal men zulke mensen tot het Avondmaal nodigen? O die leraars die dat doen! Het is te vrezen dat ze allemaal blind zijnde tezamen in een gracht zullen vallen. Zou u dat wat schaden dat de predikant zeggen zou dat gij een kind des duivels bent? O neen, in het minste niet. Ja, maar ik weet wel waar het u aan ontbreekt. U wilt zo burgerlijk en werelds blijven. U wilt uw oude sleur op die manier aanhouden. Maar och, helaas. Wat is de oorzaak? *De Bruidegom is weg.*

Maar christenen, begeert u veranderd te worden? Zou u niet graag met het beeld van Christus versierd zijn? Zoekt u de HEERE te dienen van ganser harte? Zoekt u Zijn vermaningen in praktijk te brengen en na te komen? O, dan zal de Bruidegom wederkeren. Maar zo niet, dan zult u waarlijk verloren gaan.

Zo zal de satan altijd woelen en doen zeggen: Ja, de predikanten hebben altijd een wantrouwen in mij. O, dat moest verre van u zijn. U moest altijd bereid zijn om te leren.

Begeert u middelen?

- (1) Wel in de eerste plaats dan moeten wij God en Christus ernstig bidden en smeken, zoals Hij ons bevolen en geleerd heeft toen Hij wegging, te weten: *Uw Koninkrijk kome.* Dat Jezus Koning mocht worden over uw ziel en u met de bruid mocht zeggen: *Kom Heere Jezus, ja, kom haastelijk!*, Openb. 22: 20. Och, christenen, u moest nu eens zuchten, nu moest u eens worstelen, nu moesten wij tezamen komen en sterk aanhouden. En dan zal de HEERE komen en een zegen geven.
- (2) In de tweede plaats zouden wij met een groot gezicht op onze eigen onmacht en gebrekkigheid tot Hem moeten komen, om het zo alleen van Hem te verzoeken en lankmoedig van Hem te verwachten, meer dan de wachters op de morgen, want bij Hem is verlossing. Nu nog eens, wij moeten onze Bruidegom tegemoet gaan. Een ieder van ons moest Hem zo zijn hart gaan aanbieden en zeggen: *Och HEERE, kom eens nederdalen met de beekjes van Uw gunst, kom eens mijn zoete Jezus, laat een zoetvloeiende en zielverkwikkende straal van Uw gunst in mijn hart vloeien.* O, dan zou Hij zeggen: *Waar bent u, gij verdrukte lelie onder de doornen, waar bent u, belaste? Ik zal u genezen. Ik zal u ogenzalf geven. Ik zal uw hart innemen.* Wat denkt u nu van de Bruidegom? Zegt u: *Heere Jezus, vergeef mij mijn zonden, opdat ik in de hemel mag komen?* Of vreest u Hem als een Rechter, als een streng mens, gelijk de dienstknecht?, Luk. 19: 21. O neen, zo niet! Maar u zou zich moeten buigen voor Zijn hoge Majesteit en u moest als doel hebben, de lof van Zijn groten Naam, zoals David in Psalm 45: 2-3. *Mijn hart geeft een goede rede op; ik zeg mijn gedichten uit van een Koning; mijn tong is een pen eens vaardigen schrijvers. Gij zijt veel schoner dan de mensenkinderen; genade is uitgestort in Uw lippen; daarom heeft U God gezegend in eeuwigheid.* Dit doel moest u voor ogen hebben.
- (3) In de derde plaats: U zou uzelf geheel moeten overgeven aan de HEERE,

zeggende: *HEERE, daar is mijn hart. Kom dan haastig en neem het toch aan. Zuiver en reinig het. Ik kom mij hier voor Uw troon stellen. 't Zou niet moeten zijn om slechts in de hemel te komen, maar om Zijn Majesteit te verheerlijken. Kom dan zo samen, spreek mij aan. Wij zullen de HEERE samen bidden. Laat dan de wereld spotten, als zij wil. Wij zullen evenwel voortgaan in het verheerlijken van Zijn grote Naam. Laat ons daarnaar uitzien. Amen.*

DERDE PREDIKATIE

Over de noodzakelijkheid der bekering

God dan de tijden der onwetendheid overgezien hebbende, verkondigt nu allen mensen alom dat zij zich bekeren. Handelingen 17: 30

Als wij de omstandigheden van deze tijden gadeslaan, dan ziet men dat het tijden zijn van bekering. De Gereformeerde Kerk zou de beste zijn op aarde. Zij is het ook ten aanzien van de waarheid, die daar wordt geleerd. Maar als men de bevalligheid van het volk beziet, dan is zij niet in het minst de beste. Wij lezen dat de mens verloochend moet zijn. Maar wat is dat? Daarom zou men moeten prediken over boete en de bekering. *De tijd is vervuld en het Koninkrijk Gods nabij gekomen, bekeert u en gelooft het Evangelie*, Mark. 1: 15. Daarvoor zijn dan in het bijzonder de bededagen; die moeten in het bijzonder waargenomen worden, zoals wij nu enigszins hebben gedaan.

Ik spreek over de evangelische bekering, niet op een wettische wijze, want de wet verbetert de mens niet. Hoe meer de wet wordt gepredikt, hoe meer de mens zich dikwijls verhardt of zondiger wordt. Er is in de wet een kracht om de verdorvenheid van de mens op te wekken. Maar wel bij het erkennen van de boosheid van de mens. Daarom, al stonden wij vele dagen te roepen: Mensen, God zal u in de hel werpen en uw land verderven als u zich niet bekeert, dat zou niet helpen. Als wij dat vandaag zouden doen, dan waren wij morgen misschien veel slechter. Ik vrees dat dit de reden is waardoor al dat prediken over de bekering zo weinig nut doet.

De bekering is de mens niet bekend en daarom leren wij uit Kol. 1: 13: *Die ons getrokken heeft uit de macht der duisternis, en overgezet heeft in het Koninkrijk van den loon Zijner liefde*. Hieruit is te leren wat de bekering was. Daarom hebben wij gesproken van de fontein en grond waaruit de bekering voortkomt, *Want God, Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene, Die in onze harten geschenen heeft, om te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus*, 2 Kor. 4: 6., opdat wij de mensen door het Evangelie en de genade zouden brengen tot de bekering. De mensen menen dat de bekering is, dat men zo wat kwaads laat en iets goeds doet. In dat kwaad liggen wij bijna allemaal. Vraag de mensen of zij zich bekeren? Wij doen ons uiterste best, zeggen zij, en zij weten van de grond der bekering niets. Het is namelijk het inzien van de geschonden Goddelijke Majesteit en eigen doemwaardigheid. Zij gaan zo maar zelf aan het werk.

Nu zouden wij wederom handelen over de bekering, en dat met inachtneming van de gelegenheid van de tegenwoordige tijd. Dit zijn woorden die Paulus gebruikt tot die van Athene, die vele tempels hadden en zeer Godsdienstig waren, maar zij dienden een onbekende God. Nadat Paulus hun nu nader onderricht had over de ware God, zegt hij: *God dan de tijden der onwetendheid overgezien hebbende, verkondigt nu allen mensen alom dat zij zich bekeren*, Hand. 17: 30.

Daar hebt u in korte bewoordingen de ganse inhoud van het Evangelie, dat is dat grote werk dat God komt te openbaren, dat alle mensen moesten weten en waar al de wijzen van de wereld over verbaasd staan.

Twee delen zijn er.

1. Ten eerste het voorstellen van het Evangelie: *God verkondigt de bekering aan alle mensen.*

2. Ten tweede: de gelegenheid waar Hij dit bij doet, namelijk de tijden der onwetendheid en duisternis. God noemt dit met overtuiging. Hij zegt: Ik zal de onwetendheid wegdoen en vertreden en zeggen: *Bekeert u.*

In het eerste deel dan spreekt de apostel over de bekering, die ik nu in den brede niet zal beschrijven.

Het is niet zo maar wat kwaads te laten en wat goeds te doen, zoals bij Herodes. *Want Herodes vreesde Johannes, wetende, dat hij een rechtvaardig en heilig man was, en hield hem in waarde; en als hij hem hoorde, deed hij vele dingen, en hoorde hem gaarne*, Mark. 6: 20. Maar het is een omkering, die het hart raakt, een weer wijs worden of bezinning; in het Hollands wordt dit wel uitgedrukt met het woord *bekering*. Maar wij slapen allen en zien de kracht van de woorden niet.

Bekeren is: als men zich van het ene einde afkeert en tot het andere einde overgaat. De bekering bestaat dus daarin, dat men zich van zichzelf afkeert tot God. Men kan ook wel zeggen dat het een zich afkeren van de duivel is. Maar toch, als de arme mens zichzelf niet liefhad, zou de duivel geen kracht op hem kunnen uitoefenen. Maar de mens heeft zichzelf lief, en daar komt al dat kwaad vandaan.

Dus, bekeerd te worden is uit de duisternis te komen. Het is een Ander tot Hoofd te krijgen, Die Koning te laten zijn. En dat wordt genoemd: zich bekeren tot God, *en van de macht des satans tot God*, Hand. 26: 18. *Keert weder tot Mij, spreekt de HEERE der heirscharen, zo zal Ik weder tot ulieden keren, zegt de HEERE der heirscharen*, Zach. 1: 3.

Het is dan zo, dat de mens na deze tijd slechts God tot doel heeft en God dient. U meent God te dienen door te bidden, naar de kerk te gaan enzovoorts. Het is waar. Dat is het ook. Slapen en waken, eten en drinken, men doet het slechts voor God. 's Morgens en 's avonds. En bij ons in- en uitgaan. *Die den dag waarneemt, die neemt hem waar den Heere; en die den dag niet waarneemt, die neemt hem niet waar den Heere. Die daar eet, die eet zulks den Heere, want hij dankt God; en die niet eet, die eet zulks den Heere niet, en hij dankt God*, Rom. 14: 6. *Hetzij dan dat gijlieden eet, hetzij dat gij drinkt, hetzij dat gij iets anders doet, doet het al ter ere Gods*, 1 Kor. 10: 31.

De besten onder ons, laten zij zien wat ze doen. Ze zijn maar alleen van het ene naar het andere doel overgegaan. Van de zonde tot de deugd. Eerst dienden zij de wereld om aan hun begeerte te kunnen voldoen, nu dienen zij God om in de hemel te komen. Gij christenen! Dit is het heil waarom Christus in de wereld gekomen is: dat u in leven en sterven van de Heere zou zijn. *Als die dit oordelen, dat indien Eén voor allen gestorven is, zij dan allen gestorven zijn. En Hij is voor allen gestorven, opdat degenen die leven, niet meer zichzelf zouden leven, maar Dien, Die voor hen gestorven en opgestaan is*, 2 Kor. 5: 15. De bekering is: dat de mens zijn geld en goed, zijn jeugd, schoonheid, gezondheid, aanzienlijke positie, zijn bidden en al wat hij is, en kan, en heeft, voor de Heere heeft. En het is dan ook voor ons.

NU, deze bekering verkondigt God.

U zult zeggen: *Paulus deed het; die verkondigde dit.*

Dat is zo en dan blijkt daaruit dat hetgeen de dienaren doen in Gods opdracht gaat. Dat doet God. *Want de wapenen van onzen krijg zijn niet vleselijk, maar krachtig door God, tot nederwerping der sterkten; Dewijl wij de overleggingen ternederwerpen, en alle hoogte die zich verheft tegen de kennis Gods, en alle gedachte gevangen leiden tot de gehoorzaamheid van Christus*, 2 Kor. 10: 4-5. Gij moet de dienaar, die maar een mens is, over het hoofd zien. Gij zoudt hem te grote eer aandoen als u iets van hem,

buiten God, verwachten zou.

God verkondigt in het Evangelie aan wie evangeliseert dat het nu de tijden zijn waarin alle mensen zich aan God moeten onderwerpen.

U zult denken: Is dat zulk een grote zaak? Dat God de vergeving der zonden komt verkondigen, dat is het; maar dat Hij de bekering komt verkondigen, wel, dat doet de wet ook!

Antwoord: Ja, wel enigszins door strenge bevelen en scherpe dreigementen, maar het Evangelie wijst de ware aard der bekering aan en belooft genadekracht waardoor de bekering betracht kan worden.

Ja maar, zult u zeggen, de bekering is een last die ons opgelegd is.

Antwoord: O ja, het is een zaak die ten leven is.

1. God komt zeggen dat de hinderpaal, het slecht geweten, weg is. Dat dat nu gereinigd is om Hem te dienen. *Hoeveel te meer zal het bloed van Christus, Die door den eeuwigen Geest Zichzelven Gode onstraffelijk opgeofferd heeft, uw consciëntie reinigen van dode werken, om den levenden God te dienen?*, Hebr. 9: 14.

2. De Koning Zelf komt en zegt: Dien Mij. En daarin is al ons heil. God was vertoornd, wilde ons niet horen en zei: *Doe het getier uwer liederen van Mij weg; ook mag Ik uwer luiten spel niet horen*, Amos 5: 23. En de Koning zegt nu dat wij Hem moeten dienen.

Denk eens in dat er een koning zou zijn die zijn onderdanen zeer zacht had behandeld en begunstigd, ja, beter dan welke koning ter wereld ook, zodat men kon zeggen: Hem te dienen is ons heil. Maar zij hadden tegen hem samengespannen en de koning had hen verjaagd zodat zij ballingen waren geworden en in allerlei ellende verzeild waren geraakt en die koning kwam zeggen: *Kom mijn onderdanen, dien mij hoewel u mij tevoren niet mocht dienen vanwege uw rebellie*. Zou dat geen grote zaak zijn? Zo was het met ons: het paradijs was afgesloten. Wij mochten God niet meer dienen. En nu komt God en zegt: *dien Mij!*

Dit Evangelie verkondigt God aan alle mensen, ook geringen en eenvoudigen die niet lezen noch schrijven kunnen, aan Joden en heidenen, groten, kleinen, geleerden en ongeletterden. Al deze mensen verkondigt Hij *dat ze zich bekeren moeten*. Niet dat ze zichzelf kunnen bekeren, aangezien zij allen dood zijn door de misdaden, Ef. 2: 1. God moet daarom in de ziel schijnen. *Want God, Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene Die in onze harten geschenen heeft, om te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus*, 2 Kor. 4: 6.

En door dat licht alleen kunnen zij God dienen. Anders kan de mens er niets aan doen of niet toekomen. De mens moet iets zien dat waardevoller is, want anders zal hij zichzelf niet toebetrouwen aan het licht waardoor men God kent. Dat moet door de hemel in hem gewerkt worden. *En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, den enigen waarachtigen God, en Jezus Christus, Dien Gij gezonden hebt*, Joh. 17: 3. Dit is en blijft evenwel onze plicht. De bekering moet men wel van de hemel zoeken. God geeft die kracht. *Of God hun te eniger tijd bekering gawe tot erkenning der waarheid, en zij wederom ontwaken mochten uit den strik des duivels, onder welken zij gevangen waren tot zijn wil*, 2 Tim. 2: 25-26. Evenwel moet de mens zich bekeren. Als hij een doel ziet dat zeer de moeite is, dan heeft hij er alles voor over. We moeten het niet opvatten als de overgeestelijken, die zeggen, *dat God in ons moet werken en wij niet anders zijn dan een stok of blok*.

Tweede deel.

Maar wat is nu het geval? Er is een kostelijke gelegenheid en een motief. Er is vergeving der zonden te vinden. God Zelf komt verzoening doen. En dit zegt Hij tot de heidenen die zo lang in de duisternis hadden gezeten. Hij zegt: Mensen, uw goden die u dient, zijn geen goden. De ware God kent u niet. Want u bent verduisterd in het verstand en vervreemd van het leven Gods, Ef. 4: 18., en uw onverstandig hart is verduisterd geworden, Rom. 1: 21. Nu, al die onwetendheid zal ik oogluikend door de vingers zien, en die menigvuldige zonden vergeven en vergeten. *God dan de tijden der onwetendheid overgezien hebbende, verkondigt nu allen mensen alom dat zij zich bekeren*, Hand. 17: 30. Maar dit slaat toch ook op ons. Wij leven nu in die duistere tijden, in tijden van onwetendheid.

Tegenwerping. Hoe dat? Er is toch zoveel geleerdheid?

Antwoord. Al de geleerdheid is maar verkeerdheid als het licht van Gods Geest daar niet bij komt. Is nu dat licht des Geestes wel in ons? Erkent dan dat het tijden van onwetendheid en duisternis zijn. Daarvan staat in Lukas 17: 26: *En gelijk het geschied is in de dagen van Noach, alzo zal het ook zijn in de dagen van den Zoon des mensen*. En in 2 Tim. 3: 2: *Want de mensen zullen zijn liefhebbers van zichzelf, geldgierig, laatlunkend, hovaardig, lasteraars, den ouders ongehoorzaam, ondankbaar, onheilig*. Is er wel iemand onder ons waarvan wij zien dat hij zichzelf niet zoekt? De Godheid wordt niet gezien: er is niemand die Zijn goedheid en zoetheid smaakt. Wie ziet Zijn schoonheid zo dat hij de wereld daarom veracht?

Als ik daarover mediteer, meen ik dat alle mensen meer liefhebbers van zichzelf zijn dan liefhebbers van God. Waar zijn die gevoelige uitgangen van de ziel tot God? Als we die hadden, hoe zouden wij er dan van spreken! Maar ga nu eens daarheen waar christenen komen en naar de maaltijden der christenen. Enige der predikanten niet uitgezonderd. Wie spreekt er over God? Daar ziet u dan duidelijk dat de mensen God niet op het oog hebben. Of u moest Jezus tegenspreken: *Zo zult gij dan dezelve aan hun vruchten kennen*, Matth. 7: 20. En Paulus: *Hebbende een gedaante van Godzaligheid, maar die de kracht derzelve verloochend hebben*, 2 Tim. 3: 5. Zij drukken zelfs de schijn van Godzaligheid niet uit. Dat zijn dan de duistere tijden, de tijden van onwetendheid en daarom: de God des hemels, Die ziet nu de tijden aan. De tijden van Babel, van het antichristelijk Beest, daaronder zijn de gereformeerden gekomen ten opzichte van het leven. Behoorden wij nu deze genadige verkondigingen Gods niet in acht te nemen?

Leer hieruit: *deze predicatie en onze genadetijd zijn predikingen en tijden der bekering*.

Wij moesten met lichaam en ziel, goed en bloed Gods eigendom zijn en dat ook op een volledige wijze. U moet door het Evangelie bekeerd worden en niet door de wet. Het blijkt uit de tekst. De apostel predikt het Evangelie en zegt: Dit is de verkondiging die wij van Godswegen verkondigen, dat de mensen zich bekeren. Dat predikte Johannes de dooper, zeggende: *Bekeert u, want het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen*, Matth. 3: 2. En hij had er duizenden die hem aanhoorden, maar alles wat hij predikte, was niet anders dan: *bekeert u*. En dat was gedurig zijn tekst: zij zouden ook vergeving der zonden hebben, zoals de doop hun leerde en te kennen gaf. Maar het wordt ook genoemd een doop der bekering der zonden. *Maar Paulus zeide: Johannes heeft wel gedoopt den doop der bekering, zeggende tot het volk, dat zij geloven zouden in Dengene Die na hem kwam, dat is in Christus Jezus*, Hand. 19: 4. De Zaligmaker predikte ook het Evangelie des koninkrijks. *En zeggende: De tijd is vervuld en het Koninkrijk Gods nabijgekomen; bekeert u en geloof het Evangelie,*

Mark. 1: 15. En dat was dat God Koning moest zijn en regeren. *Van toen aan heeft Jezus begonnen te prediken en te zeggen: Bekeert u, want het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen*, Matth. 4: 17. Let eens op al die predicaties van de Heere Jezus op de berg gedaan, Matth. 5-7. 't Zijn deugden waar de Zaligmaker over spreekt. En het was steeds: *Mens, gij moet u verloochenen. Gij moet af van al dat zienlijke, zoals Jezus Zijn eer, Zijn wil, Zijn goed en alles verloochende*. Hij leerde steeds maar om te doen de wil des Vaders. Zalig zijn zij die zo doen. De weg is eng, de poort is nauw die tot het leven leidt. Het was allemaal bekering en de grond was bekering.

De reden hiervan zijn:

In de eerste plaats omdat de bekering het oogmerk van het Evangelie is. Ik zou willen dat iemand eens optelde hoe vaak het woord 'opdat' voorkomt in dit opzicht: *opdat degenen die leven, niet meer zichzelf zouden leven, maar Dien, Die voor hen gestorven en opgewekt is*. 2 Kor. 5: 15. Of: *opdat wij der zonden afgestorven zijnde, der gerechtigheid leven zouden; door Wiens striemen gij genezen zijt*, 1 Petrus 2: 24. En: *opdat Hij ons tot God zou brengen*, 1 Petrus 3: 18. U zult vinden dat de bekering het oogmerk is van de vergeving der zonden. *Hoeveel te meer zal het bloed van Christus, Die door den eeuwigen Geest Zichzelf Gode onstraffelijk opgeofferd heeft, uw consciëntie reinigen van dode werken, om den levenden God te dienen?*, Hebr. 9: 14. Dat grote Wezen, waardoor hemel en aarde bewogen wordt! *Laat ons de genade vasthouden, door dewelke wij welbehaaglijk God mogen dienen, met eerbied en Godvruchtigheid*, Hebr. 12: 28. Die gezegende God is een vloek geworden, opdat de mens voor God zou leven, opdat God Zijn Koninkrijk zou oprichten. *En Hij zal over het huis Jakobs Koning zijn in der eeuwigheid, en Zijns Koninkrijks zal geen einde zijn*. Luk. 1: 33.

Och, dat wij verstonden wat of dat is, dat Jezus Koning zou zijn over het huis van David! Daartoe komt Hij op een veracht beest Jeruzalem binnenrijden, om te leren hoe Hij voorspoedig in de ziel op het woord der waarheid zou rijden. *Gord Uw zwaard aan de heup, o Held, Uw majesteit en Uw heerlijkheid. En rijd voorspoediglijk in Uw heerlijkheid, op het woord der waarheid en rechtvaardige zachtmoedigheid; en Uw rechterhand zal U vreselijke dingen leren*, Psalm 45: 4-5.

Er is een tweede reden.

Omdat het heil, de zaligheid, het eeuwige leven, in de hemel te zijn en met Christus te triomferen niet anders te verkrijgen is dan door ons te bekeren, onszelf te verliezen en God eeuwig te dienen. Dat kan ook duidelijk zijn uit de eerste vraag van de Catechismus. Kan iemand iets beters bedenken dan God te prijzen? Kunt u een andere hemel wensen? Ik voor mij wens geen betere. Behaagde de Heere God het mij die genade te bewijzen, dat ik Hem eeuwig mag dienen, met het verstand vervuld van de kennis Gods, en de wil met de liefde tot God. Dat is de hele zaak die Jezus verdiend heeft en die Hij zich nu toeëigent. Dat dan een ieder van u zich afkere van zijn boosheid, Hand. 3: 26. Dat is die zegen waarmede Hij ons zegent, namelijk dat een ieder zich bekere van zijn ongerechtigheid.

De derde reden.

Omdat het Evangelie alleen de kracht heeft tot bekering. Men moet óf door de wet, óf door het Evangelie bekeerd worden. Nu weten wij dat de wet de mens dikwijls verhardt, maar het Evangelie geeft kracht. Want:

1. In het Evangelie wordt de genade Gods verkondigd en Zijn liefde tot de mensen. Nu, hoe kan iemand beter tot liefde verwekken dan door vertoning van liefde

aan hem? *Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad, en Zijn Zoon gezonden heeft tot een Verzoening voor onze zonde, 1 Joh. 4: 10. Want also lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe, Joh. 3: 16.*

2. Het Evangelie verkondigt vergeving der zonden. Och, hoe krachtig is dat? De vleeselijke mens zegt: Ik ben in de wereld gekomen, al is het dat ik zo nu en dan een zonde doe, dat is niet zo erg. Een christen zegt: Maar nee, daarom moet ik niet zondigen. *Mijne kinderkens, ik schrijf u deze dingen, op dat gij niet zondigt, 1 Joh. 2: 1.* Die het gevoel heeft, die weet het beste wat het is als God zegt: De zonden zijn u vergeven. Als iemand verzocht wordt tot zonden, laat God dan maar eens zeggen: Mijn kind, al uw zonden zijn u vergeven. Dat zal meer kracht hebben dan dat de predikant spreekt over hel en verdoemenis. Dan smelten de zonden in liefde.

3. Omdat het Evangelie ons zegt dat God een groot werk komt doen om Zijn Koninkrijk op te richten. God wordt mens, en neemt de vloek op Zich. God zegt: *Nog eenmaal zal Ik bewegen niet alleen de aarde, maar ook den hemel. Daarom also wij een onbeweeglijk Koninkrijk ontvangen, laat ons de genade vasthouden, door dewelke wij welbehaaglijk God mogen dienen, met eerbied en Godvruchtigheid, Hebr. 12: 26 en 28.*

4. Daarin wordt ons God getoond, en daarmee is het uit met ons. Dat is het gehele werk, dat u verlichte ogen des verstands krijgt. *Opdat de God van onzen Heere Jezus Christus, de Vader der heerlijkheid, u geve den Geest der wijsheid en der openbaring in Zijn kennis; Namelijk verlichte ogen uws verstands, opdat gij moogt weten, welke is de hoop van Zijn roeping, en welke de rijkdom is der heerlijkheid Zijner erfenis in de heiligen, Ef. 1: 17-18.* Daar komt een stem, die roept tot Sion: *Zie, hier is uw God, Jes. 40: 9.* Als die komt, zal de mens voor Hem leven en Hem verheerlijken. Het Evangelie openbaart en verklaart ons God met al Zijn eigenschappen. Ik zou nu wel eens een mens willen zien die God kent en die niet bekeerd is. Ik ken er wel die zeggen dat ze God kennen. Zij spreken over God en disputeren, maar het zijn de vleeselijkste mensen van de wereld. Maar wijs mij er eens één aan die in het aangezicht van Christus God ziet en Zijn eigenschappen. Ik wijs u een mens aan die God kent en waarlijk bekeerd is.

5. Daarin wordt ons God in het vlees aangewezen, Die daar met Zijn volmaakte voorbeeld komt tonen de ware heiligmaking en verloochening. De woorden en geboden die wekken, maar de voorbeelden trekken. O, daar is nu die Deugd in het vlees. Wat is dat kostelijk!

Ik vraag al die geleerde heidenen en die deugdzame heidenen: Hebt u Jezus wel gezien? Indien niet, dan bent u niet bekeerd!

6. Bijgevolg wordt Jezus ons leven. *Want de wet des Geestes des levens in Christus Jezus heeft mij vrijgemaakt van de wet der zonde en des doods, Rom. 8:2.* Hij komt in ons wonen. *Opdat Christus door het geloof in uw harten wone en gij in de liefde geworteld en gegrond zijt, Ef. 3:17.* Hij wordt daar een levendmakende Geest. *Alzo is er ook geschreven: De eerste mens Adam is geworden tot een levende ziel; de laatste Adam tot een levendmakenden Geest, 1 Kor. 15: 45.* Twijfelt u nóg of het Evangelie is de leer der heiligheid?

Deze leer dient tot een onderwijs, ***dat het Evangelie de leer der heiligheid en der Godzaligheid is.***

Ik weet niet wat men nu zegt over het Evangelie: het is zo een leer of belofte van vergeving der zonden: God heeft medelijden met de mens, dat die eeuwig in de hel

zou moeten branden, en daarom zou God Zijn Zoon zenden en zo zou de mens in de hemel komen.

O nee! Het is waar, daartoe kwam Jezus ook wel, opdat de zonden zouden vergeven worden. Maar daarbij komt dit: opdat wij de zonden afgestorven zijnde, de gerechtigheid zouden leven. *Die Zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het hout, opdat wij der zonden afgestorven zijnde, der gerechtigheid leven zouden, door Wiens striemen gij genezen zijt*, 1 Petrus 2: 24. En: *Want de zaligmakende genade Gods is verschenen aan alle mensen; En onderwijst ons, dat wij de Goddeloosheid en de wereldse begeerlijkheden verzakende, matiglijk en rechtvaardiglijk en Godzaliglijk leven zouden in deze tegenwoordige tijd*, Titus 2: 11-12. Opdat God een Koninkrijk hebben zou, en u Zijn eigendom zou zijn.

De mens heeft zulke vleselijke opvattingen over zijn zaligheid alsof die slechts bestond in de vergeving der zonden. Neen, christenen. In de hemel zal men niet anders doen dan dag en nacht roepen: *Heilig, heilig, heilig is de Heere der heirscharen*. De mensen verstaan de kracht van het Evangelie niet, maar menen door wat te doen of te laten of wat te zullen doen dat het in de wet zit en dat die hem daartoe aansporen zal. Maar mens, er is in de wet geen kracht dan om te doden.

Tegenwerping: Maar het Evangelie bestaat slechts in beloften, of wilt gij weer half Sociniaans worden?

Antwoord: Neen, dat wil ik niet. God beware mij daarvoor. Neen, ik betuig voor de gehele wereld dat het Evangelie niets anders biedt dan beloften. Maar dit zijn de belofte en Die het doet: *En Ik zal u een nieuw hart geven, en zal een nieuwen geest geven in het binnenste van u; en Ik zal het stenen hart uit uw vlees wegnemen, en zal u een vleses hart geven. En Ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u; en Ik zal maken, dat gij in Mijn inzettingen zult wandelen, en Mijn rechten zult bewaren en doen*, Ezech. 36: 26-27. *Maar dit is het verbond, dat Ik na die dagen met het huis Israëls maken zal, spreekt de HEERE: Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven, en zal die in hun hart schrijven; en Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn*, Jer. 31: 33. Dat is niet alleen de zonden vergeven, zoals deze mensen zeggen, maar een nieuw hart geven. Nu, in dit eerste verbond zijn wij niet gebleven. Maar nu komt God een nieuw verbond oprichten, zeggende: Ik zal mijn wet in hun hart inschrijven. Nu niet meer gebiedende of dreigende, maar slechts belovende: Ik zal, zegt God. *uw hart besnijden en het hart van uw zaad om den HEERE uw God lief te hebben met uw ganse hart en met uw ganse ziel, opdat gij leeft*, Deut. 30: 6.

Het Evangelie zegt dat Jezus Koning zal zijn. Maar de mens zegt: Het Evangelie zegt dat Jezus mijn Zaligmaker is en de zonden vergeeft. En dat geloof ik vast, hoewel de predikant mij tot aarzelen tracht te bewegen.

Maar neen! De wet moest in uw hart geschreven zijn.

Tot onderwijs.

Hieruit volgt dat deze tijden de tijden zijn van de Godzaligheid en bekering om naar de wet der liefde te leven. Hoe meer de mensen verduisterd zijn, hoe meer de vromen hun hoofd opsteken. Want dan is hun verlossing nabij. En wie weet, als wij de zaak eens werkelijk begrepen en op de ziel bonden, of dit niet de tijden zouden zijn waarin het licht zou komen. Over de tijd met veel licht wordt geschreven: *Maak u op, word verlicht, want uw Licht komt, en de heerlijkheid des HEEREN gaat over u op. Want zie, de duisternis zal de aarde bedekken en donkerheid de volken; doch over u zal de HEERE opgaan, en Zijn heerlijkheid zal over u gezien worden* Jesaja 60: 1-2. En vers

19: *De zon zal u niet meer wezen tot een licht des daags, en tot een glans zal u de maan niet lichten; maar de HEERE zal u wezen tot een eeuwig Licht, en uw God tot uw Sierlijkheid.*

Geloof het, de tijd is daar. Zagen wij maar dat wij zo slapen, en ik ook. Het is waar: God dwingt mij soms om het eens te zien. En dan slaap ik maar weer verder. Die enigszins ogen hebben, die zien dat het zo is. Lees eens die kostelijke hoofdstukken. *En ik zag een anderen engel, vliegende in het midden des hemels, en hij had het eeuwig Evangelie, om te verkondigen degenen die op de aarde wonen, en aan alle natie en geslacht en taal en volk, zeggende met een grote stem: Vreest God en geeft Hem heerlijkheid, want de ure Zijns oordeels is gekomen, Openb. 14: 6-7. En ook: En zij zongen het gezang van Mozes, den dienstknecht Gods, en het gezang des Lams, zeggende: Groot en wonderlijk zijn Uw werken, Heere, Gij almachtige God; rechtvaardig en waarachtig zijn Uw wegen, Gij Koning der heiligen! Wie zou U niet vrezen, Heere, en Uw Naam niet verheerlijken? Want Gij zijt alleen heilig; want alle volken zullen komen en voor U aanbidden; want Uw oordelen zijn openbaar geworden, Openb. 15: 3-4.*

Over deze tijden wordt gesproken, als Babel op het toppunt is en als het ware op de troon zit, en als de Heere zeker Zijn oordeel over Babel begint uit te voeren. Die honderdvierentwintig duizend, (dat wil zeggen: de vromen die er dan nog zullen zijn. zagen toen dat de engel rond vloog door het midden des hemels, met het eeuwig Evangelie. Wat riep hij? Mensen uw zonden zijn u vergeven? Nee, maar hij riep: *Vreest God en geeft Hem heerlijkheid! Openb. 14: 7.*

Och, leg het eens op uw hart. 't Is de tijd om God te vrezen en in Zijn wegen te wandelen. En daarna wordt van die heiligen gezegd dat zij stonden aan de glazen zee, hebbende de citers Gods. *En zij zongen het gezang des Lams, Openb. 15: 2-3.* Maar nu liggen en versmoren wij in de doodsslaap van Babel, als tussen molenstenen. Och, wordt wakker. Laat ons God de eer geven, want het zijn nu de tijden om uit de duisternis te ontwaken.

Tot ons onderzoek.

Laten wij nu de gestalte van de tijd eens onderzoeken. Dan zullen wij zien dat het niet lijkt op die kostelijke tijden, die ons in het woord worden beschreven. Zouden wij wel zeggen, dat dit de tijden waren, waarin de bekering zou doorbreken als een zuurdesem en waarin de vorm van het leven overgoten zou worden? *Maar Gode zij dank, dat gij wel dienstknechten der zonde waart, maar dat gij nu van harte gehoorzaam geworden zijt aan het voorbeeld der leer, tot hetwelk gij overgegeven zijt, Kom.. 6: 17.*

Tegenwerping: Maar er is een tweeërlei bekering en velen hebben al de eerste bekering en die moeten dan maar voortgaan.

Antwoord: Dat is waar, er is een eerste en een tweede bekering, maar als ik het hedendaagse christendom eens bezie, mezelf niet uitgezonderd, dan hebben velen genoegzaam de eerste bekering nog van node. Ik zal over de openbare Goddelozen niet spreken, waarbij men zoveel gruwelen waarneemt. Maar laat ons de vromen eens bezien, die op een andere manier trachten te leven. Ik verzoek u, let er eens op. Ik zet ook mezelf daar onder. Laat ons onszelf eens onderzoeken om te zien of wij bekeerd zijn, zoals we ons inbeelden en zoals we door anderen beschouwd worden.

1. Zijn wij wel zo zichtbaar als lichten te midden van de wereld en duisternis, in woorden en werken en alles? Zijn wij zo principieel om Gods wil zo heilig te doen? Geven wij onszelf zo aan God over? Kunnen wij zeggen, dat wij altijd voor God leven? Als u gelegenheid hebt tot het kwade, leidt Gods Geest u dan in de rechte

sporen? Als ik de mensen onderzoek, ook diegenen die zeggen dat ze Gods Geest hebben, als er gelegenheid komt van twist of zwaarigheid, dan moet ik verbaasd staan en zeggen: Waar is Gods Geest? Men spreekt er wel eens wat over, maar in de praktijk is het een geheel onbekende zaak.

2. Let eens op de gronden van de christenen. Waar zijn die toch? Men heeft er wel eens iets over geleerd tijdens de catechisaties en lidmatencatechisaties, maar de praktijk komt er in het geheel niet mee overeen.

Bijvoorbeeld: men zegt dat een christen nederig moet zijn en graag de minste wil wezen. Men moet vermaak hebben in de verachting. Dat zijn zo onze gesprekken en men weet er kostelijk over mee te praten als men op de catechisaties komt en de predicates repeteert. Maar als men dan eens veracht wordt, hoe ellendig gedraagt men zichzelf dan? Ik zeg gedurig weer: waar is uw wil om veracht te zijn?

Och, al dat gepraat is maar niets, als de bekering niet doorbreekt. Wij zouden ons in deze tijd geheel over moeten geven aan de Heere, nu God Zijn oordelen begint uit te voeren. Zullen wij Gods Koninkrijk zien enkel door te disputeren? O neen! Slechts door God te vrezen en te tonen dat Jezus in ons leeft. Zullen wij dat woord hebben en zal God ons zo liefhebben dat Hij ons komt te kastijden en zullen wij ons niet bekeren? Wij hebben nu al zoveel maanden bededagen gehouden en het blijft bij de vroegere bekering.

Let eens op de oorzaak waar dit door komt:

1. Het Evangelie wordt verkeerd opgevat. Men begrijpt niet dat de bekering een belofte van het Evangelie is.

2. Wij hebben de bekering verkeerd begrepen, denkend dat het zo iets was als iets kwaads na te laten en iets goeds te doen. Maar het bestaat in het geven van zijn hart aan God, in het overgaan van zijn eigen koninkrijk in dat van God, en zonder scepter voor God te zijn.

3. De mensen hebben gemeend bekeerd te zijn. Ik zou wensen dat u en ik het eens zó zouden opvatten dat wij nog bekeerd zouden moeten worden. Wij hebben wel eens iets geleerd en gedaan, doch wij zijn nog van onszelf gebleven.

4. Het uiterlijk burgerlijk leven heeft ons bedrogen. De vijand heeft zijn tienduizenden verslagen.

Ik hoorde iemand dat eens op een verschrikkelijke manier afwijzen. Hij zei dat het erger was dan het heidendom. En het is werkelijk zo als ik bespeur hoe dat zij afdwalen van de ware gronden. Ik kan me niet voorstellen dat er iets erger is dan dat zij zijn als die zoon die zeide: *Ik ga, heer; en hij ging niet*, Matth. 21: 30. Als zij over de bekering horen spreken, dan zegt men: O ja, dat wil ik gaan doen. Maar zij staan niet in die heilige afhankelijkheid van God. Zij worden bewogen bijna een christen te worden, Hand. 26: 28. O, dat lege berouw en die holle bekering! Dat is zo'n ellendige zaak, en nochtans menen zij allen dat zij bekeerd zijn. Als men zo hier en daar een misslag begaat, dan betert men die en dat is dan zich bekeren. O neen! 't Moet van binnen veranderd worden. gij moet uit uzelf gaan en in Gods gemeenschap geraken.

5. Het misbruik van de leer der onvolmaaktheid, die leer is kostelijk en goed. Dat is het verschil tussen de staat der genade en de heerlijkheid. Maar hoe gruwelijk wordt die door de mensen misbruikt! Als u hen begint aan te raken en aan te tasten op hun gevoeligheid, dan is het eerste woord: *men kan niet volmaakt zijn*.

Ik heb daarover een klein traktaatje uitgegeven, maar het is onbegrijpelijk hoe dat dit mishandeld wordt. Zie, door dit alles blijft de bekering achterwege.

Nu christenen, de biddag zegt ons dat wij ons moeten bekeren. Ach, dat wij ons op

deze dag zouden bekeren!

Ik zal geen beweegredenen gebruiken, want ik spreek tot christenen, die graag in de hemel zouden zijn en zeggen dat zij God kennen. Wel, is dit uw hemel? Die God kennen zij in de hemel. Indien gij door een kiertje iets van God had gezien, dan was u verslonden en al het eigen werk weg. O, u zou het zien dat het oneindigmaal waardiger was dan u bent en zou denken: Al wat ik heb, dat moet toegebracht zijn en dan zouden wij ons dadelijk bekeren, als wij God maar zouden kennen. Hoe lang heeft God gedonderd met Zijn oordelen om ons tot bekering te brengen? En wie denkt u, dat er uiteindelijk zal winnen, u of God? Zeker, de Heere zal verheerlijkt worden. Is het niet door de bekering, dan door plagen. Geeft dan liever God de eer, *eer dat Hij het duister maakt en eer uw voeten zich stoten aan de schemerende bergen; dat gij naar licht wacht, en Hij datzelve tot een schaduw des doods stelle, en tot een donkerheid zette*, Jer. 13:16. Zeg liever: *Gij hebt het gewonnen, gij Zone Davids*. Laat Jezus het toch winnen, dat is uw heil, het heil van uw ziel. O! Geeft het alles aan de Heere en u zult het dan vinden in Hem. *Zalig en heilig is hij, die deel heeft in de eerste opstanding; over dezen heeft de tweede dood geen macht, maar zij zullen priesters van God en Christus zijn, en zij zullen met Hem als koningen heersen duizend jaren*, Openb. 20: 6. Die opstanding is volkomen voor de Heere. Niet zo hier en daar. Heeft God u daar niet toe gemaakt, geschapen en verlost, opdat u voor Hem en niet voor uzelf zou zijn?

Dat zou het heil voor uw ziel zijn. Ik roep u wel op tot wegwerping van uw begeerlijkheden, maar u zult het rechte vermaak vinden. Ik roep u wel tot doden, maar het is om te leven. Ik roep u niet tot onmogelijke dingen, want God belooft Zijn wet in uw harten in te schrijven. Het Evangelie dient daartoe. God zal het in u werken. Heeft God daartoe niet het land verlost? Sommige plaatsen heeft God laten verbranden en zo verschrikkelijk laten mishandelen; ons heeft de Heere verschoond.

Toen de Heere ons het juk van de koning van Spanje had verbroken, toen zeiden wij: Wij zullen de afgoden niet meer dienen. En zie, onder alle groene boom lopen wij hoererend van Hem af. Mag God niet in waarheid tegen ons zeggen hetgeen Hij tot de Joden gezegd heeft? *Als Ik vanouds uw juk verbroken en uw banden verscheurd had, zo zeidet gij: Ik zal niet dienen; maar op allen hogen heuvel en onder allen groenen boom loopt gij om, hoererende. Ik had u toch geplant, een edelen wijnstok, een geheel getrouw zaad; hoe zijt gij Mij dan veranderd in verbasterde ranken van een vreemden wijnstok?*, Jer. 2: 20-21.

Ik weet dat u uzelf verwondert en de afgoden van de Joden verfoeit, daar zij de Baäl dienden, maar als na ons een ander geslacht opstaan zal, en zij ons leven en de beschrijving daarvan zullen horen, is het zeker dat ze zich duizendmaal meer zullen verwonderen dan wij ons over de Joden verbazen, als zij God maar enigszins in het oog krijgen.

Nu, als wij zo voortgaan en onze bededagen onvruchtbaar blijven, verwacht dan wat God doen zal. Leest het vonnis: *Ik zal ganselijk alles wegrapen uit dit land, spreekt de HEERE. Ik zal wegrapen mensen en beesten, Ik zal wegrapen de vogelen des hemels en de vissen der zee, en de ergernissen met de Goddelozen; ja, Ik zal de mensen uit dit land uitroeien, spreekt de HEERE. En Ik zal Mijn hand uitstrekken tegen Juda en tegen alle inwoners van Jeruzalem; en Ik zal uit deze plaats uitroeien het overblijfsel van Baal, en den naam der Chemarim met de priesters*, Zef. 1: 2-4. En: *Gedenk dan, waarvan gij uitgevallen zijt, en bekeer u, en doe de eerste werken; en zo niet, Ik zal u haastelijk bijkomen en zal uw kandelaar van zijn plaats weren, indien gij u niet bekeert*, Openb. 2: 5.

En ziet u het niet voor uw ogen, dat God henen gaat; ik heb al reeds enkele jaren erop gewezen dat de Heere verhuist, opdat wij dit op ons hart leggen. Luister naar het woord! *Wiens wan in Zijn hand is, en Hij zal Zijn dorsvloer doorzuiveren en Zijn tarwe in Zijn schuur samenbrengen, en zal het kaf met onuitblusselijk vuur verbranden*, Matth. 3: 12. Als die boom geen goede vruchten draagt, maar het erger wordt, zoals wij nu over de oorlog zeggen dat die verhevigt, dan zal hij gewis uitgeroeid worden, want God zal Zijn dorsvloer doorzuiveren. Och, of er nog enkelen waren die zich hierdoor lieten bewegen.

Ik kan er niet meer over zeggen, maar hetgeen ons vooral zou moeten bewegen, dat is toch wel de liefde Gods in Christus. *Want de liefde van Christus dringt ons, als die dit oordelen, dat indien Eén voor allen gestorven is, zij dan allen gestorven zijn. En Hij is voor allen gestorven, opdat degenen die leven, niet meer zichzelf zouden leven, maar Dien, Die voor hen gestorven en opgewekt is*, 2 Kor. 5: 14-15.

Middelen.

1. Wij moeten gaan erkennen, dat wij niet bekeerd zijn. Het bederf is zo groot, ook aan degenen, die al een grond van bekering hebben. Het is alsof ze nooit bekeerd zijn of waren. Want waar is die doordringende kracht die u in het woord ziet, die de bekeerden hebben gehad, waardoor zij zich hebben afgescheiden van de wereld? O! Er moet wat anders in blinken. En men ziet dat ook in degenen die zich afgescheiden hebben. Daar is iets anders in. Maar ik zeg niet dat zij volmaakt zijn. Maar waarom dringen wij niet door, anders dan om onszelf in te beelden, dat het al goed is? Men zegt dat de kerk nu al in een fraaie, goede staat is. Maar bedenk toch allemaal, hoofd voor hoofd, dat lijkt nog niets op de christelijkheid. Er moet sprake zijn van een wegwerping en verlating zijn van onszelf, en een eigendom van God naar ziel en lichaam worden.

2. Wij moeten God leren kennen. Het is waar. De middelen zijn zo zwaar als de zaak zelf. Maar als u het zelf kon doen, dan zou het niet deugen. Leert dan God kennen door een licht dat van de hemel komt. Wij moeten de kracht Gods prediken. *Doch wij prediken Christus den Gekruisigde, den Joden wel een ergernis, en den Grieken een dwaasheid. Maar hun die geroepen zijn, beiden Joden en Grieken, prediken wij Christus, de Kracht Gods en de Wijsheid Gods*, 1 Kor. 1: 23-24.

Wat voor raad is er dan te geven?

Zuchten naar de hemel en het vandaar te verwachten.

Maar dat kan ik ook niet doen. Waar kan ik uiteindelijk dan op rusten?

Nergens, behalve in God. Och, dat wij maar leerden te rusten in God en op Hem zouden zien. Wij zouden Hem beter leren kennen dan nu. Niet met zo'n kennis als men op de scholen leert, maar met een hemelse kennis. De andere is niet meer dan schijn, *hebbende de gedaante der kennis en der waarheid in de wet*, Rom. 2: 20.

3. Beoefen de heilige afhankelijkheid van God. Ik kan u niets anders zeggen of adviseren. Van de hemel moet uw hulp komen, 't Is zoals eenmaal Joram, de koning van Israël, tot een zekere vrouw zei. *Waarvan zou ik u helpen? Van den dorsvloer of van de wijnpers?*, 2 Kon. 6: 27. Ach, wij bekeren ons door onze eigen krachten. En waartoe heeft het ons anders gebracht dan tot het worden van burgerlijke mensen? Ik houd het daarvoor dat wij zelfs al te veel gezegd hebben: *Bekeer uzelf, begin maar, en dan zal God u helpen*.

Maar wat dan? Moet ik stilzitten en niets doen?

Antwoord: Dit is de allergrootste werkzaamheid: gij moet zuchten, begeren, gaan liggen onder de dauw des hemels. Ik kan niet zeggen wat of het is de gehele dag te gaan onder de invloed van de dauw van Gods invloed, als dorre kruiden, het alleen

van de hemel te verwachten. Ik wil niet dat wij het door onze eigen krachten zullen doen, maar dat wij het van de hemel zouden begeren, daaraan blijven hangen, in de kracht des Heeren sterk worden. Die roekeloze voornemens, hoe hebben die ons bedorven en in vleselijke mensen veranderd, omdat wij het in onze eigen krachten gedaan hebben!

4. Gebruik deze biddag daartoe. Ga dan vanavond niet uw vrienden bezoeken, noch uw beroep uitoefenen, maar ga alleen onderzoeken hoe het met u staat, en klaagt en zucht tot de hemel. Zie hoe u voor uzelf leeft, hoe u in slaap bent gevallen, en leg uzelf onder Gods bewerking. En voordat de zon ondergaat, zal het licht komen. En dan zult gij zeggen: *zijt Gij dat Heere?* Als Hij vanavond niet komt, ga heen en blijf wachten. Al moest u weken, maanden en jaren wachten. Hij, die te komen staat, zal komen. En wie weet of Hij niet nog deze dag zal komen?

5. Spant u samen in. Als u een kooltje vuur alleen laat liggen, gaat het gemakkelijk uit. Maar als het ene bij het andere ligt, gaan ze samen in brand. O, wat zou dat liefelijk zijn! Gij moet niet zo tegen elkaar stoten. Gij moet niet als bokken doen. Heeft iemand nog gebreken? Zoekt die te bedekken en wees een medicijnmeester voor de ziel.

Laat ons dan samenspannen opdat wij elkaar vermanen en daartoe aanzetten. De wereld zal er wel mee spotten en zeggen dat wij een nieuwe kerk oprichten, maar daar is niets aan gelegen. De ware bekering kan niet bestaan zonder haat en beschimping en bespotting van de wereld. Nu, wie weet wat de Heere doen zal? Laat ons daarom samen bidden. Amen.

VIERDE PREDIKATIE

Over de rampzalige toestand van de ongelovigen onder de dag des Evangelies

Doch indien ook ons Evangelie bedekt is, zo is het bedekt in degenen die verloren gaan. 2 Korinthe 4: 3

Een zeer schadelijk bevonden kwaad in de zaak van de Godsdienst, en wel bijzonder in het waarnemen en horen van de stem des Evangelies, is zich meer naar voorbeelden dan naar regels te voegen; meer te zien wat andere mensen doen dan wat de Heere ons belast en bevolen heeft. Want hierdoor komt het dat de mens afgehouden wordt van het aannemen van de aangeboden genade, die hem in het Evangelie wordt aangeboden. Ja, menigmaal brengt het hem ertoe bedenkingen te overwegen, om hem van de zaken vrij te maken. Dit is de vijanden van de zaligheid van een mens niet onbekend. Ze zoeken hem geheel met voorbeelden op te houden, opdat hij de regels vergeten zou. Zo tast men mis naar de waarheid en gaat voor eeuwig verloren. Zie dit maar eens: Joh. 7: 45-48. *De dienaars dan kwamen tot de overpriesters en farizeeën; en die zeiden tot hen: Waarom hebt gij Hem niet gebracht? De dienaars antwoordden: Nooit heeft een mens also gesproken gelijk deze Mens.* Zij hadden van het Evangelie van Jezus gehoord. Maar terstond maken dan de farizeeën van dit antwoord misbruik om hen tot voorbeelden te leiden: *De farizeeën dan antwoordden hun: Zijt ook gijlieden verleid? Heeft iemand uit de oversten in Hem geloofd, of uit de farizeeën?*

Hierdoor komt het dat de apostelen zich vaak tegen dit kwaad gekant hebben om de mens meer naar de regels te doen leven dan naar de voorbeelden, zodat zelfs de goede voorbeelden in de tweede plaats als motieven moeten gesteld worden. Zie daartoe Hebreeën 10 en 11.

Een opmerkelijk voorbeeld hiervan is onze tekst, in samenhang met het voorafgaande. Paulus heeft in het derde hoofdstuk het Oude en Nieuwe Testament met elkaar vergeleken. Hij maakt nu in het eerste vers een begin met het bewijzen hoe hij waakzaam en getrouw bezig was om zijn bediening van het Evangelie heerlijk te maken. *Daarom dewijl wij deze bediening hebben, naar de barmhartigheid die ons geschied is, zo vertragen wij niet, maar wij hebben verworpen de bedekselen der schande, niet wandelende in arglistigheid, noch het Woord Gods vervalsende, maar door openbaring der waarheid onszelven aangenaam makende bij alle consciëntiën der mensen, in de tegenwoordigheid Gods,* 2 Kor. 4: 1.

Iemand zou hiertegen wel kunnen inbrengen: Wat? Paulus verkondigt zo getrouw het Evangelie! Hoe komt het dan dat er zoveel ongehoorzamen zijn die er niets mee op hebben?

Hij antwoordt dat dit degenen zijn die verloren gaan, en bijgevolg geen voorbeeld van navolging zullen zijn. De woorden behelzen op zich het antwoord van Paulus op een zekere tegenwerping die gedaan zou kunnen worden, namelijk *hoe het zou kunnen zijn dat hij zich door de openbaring der waarheid aangenaam maakte voor de consciëntie der mensen, terwijl er zovelen ongelovig en onbekeerd blijven.*

Zijn antwoord is: Als het Evangelie bedekt is, dan is het er een bewijs van dat het mensen zijn die verloren gaan. Geen wonder dus dat zij ongehoorzaam zijn. Alsof Paulus wilde zeggen: Zie toch dit kwade, dat er op de harten van velen een deksel ligt, zoals dat bij de Joden die ongehoorzaam zijn het geval is, zodat zij ongelovig blijven. Dit is noch te wijten aan het Evangelie, noch aan mijn getrouwe bediening, alsof bij

één van die twee de schuld zou liggen, maar het deksel blijft op hen. Daardoor is het Evangelie voor hen bedekt, zodat zij niet zalig zullen worden maar verloren gaan. De schuld is bij henzelf te zoeken. Men geve acht op drie zaken:

1. Een zeker voorstel: *indien ook ons Evangelie bedekt is.*
2. Een consequentie of gevolg: *zo is het bedekt in degenen die verloren gaan;*
3. De samenhang tussen deze beide zaken, zodat als het ene is gesteld, het andere noodzakelijk het gevolg is.

- Voor wat betreft het eerste, men merke dan op over welke zaken gehandeld wordt: *ons Evangelie.*
- Verder het verkeerde begrip van de mensen hierover. *Het is bedekt*, hetgeen kan betekenen: ten opzichte van de zaak, het onderwerp, of ten opzichte van haar hoedanigheid of nadere beschrijving.

Eerst dan: *Ons Evangelie*, het Evangelie. Waarom: *ons*?

1. Het woord Evangelie, zoveel als een blijde boodschap, een aankondiging van wat goeds. Dat zal zeker snel blijken uit het volgende, dat dit Evangelie met recht de naam van *blijde boodschap* mag dragen. Op tweeërlei wijze komt het in Gods Woord voor:

- a. Bepaald, en dan houdt die boodschap in dat Jezus in het vlees gekomen is. *En wij verkondigen u de belofte, die tot de vaderen geschied is, dat namelijk God dezelve vervuld heeft aan ons, hun kinderen, als Hij Jezus verwekt heeft*, Hand. 13: 32. In dit opzicht dus: *Paulus, een dienstknecht van Jezus Christus, een geroepen apostel, afgezonderd tot het Evangelie Gods, Hetwelk Hij tevoren beloofd had door Zijn profeten, in de heilige Schriften., Van Zijn Zoon, Die geworden is uit den zede Davids naar het vlees.,* Rom. 1: 1-3.
- b. Volstrekt, en dan beduidt het een volmaakte leer van het verbond der genade, daarin alleen onderscheiden dat het Evangelie een verkondiging is van het genadeverbond, daarom is het Evangelie een genadeleer en aankondiging Gods aan elk zondaar die het hoort, dat door God aan een ieder die zich bekeert en gelooft in Jezus gegeven wordt de vergeving der zonden, vrede met God, heiligmaking, alle genade, ja de eeuwige zaligheid, om de genoegzame verdiensten van de Middelaar Jezus Christus.

A. Dit Evangelie nu kan op tweeërlei wijze worden gezien:

1. Als een leer, in het woord Gods geformuleerd, vanaf Genesis tot het eind van de Openbaring, zonder dat het aan de mens wordt gepredikt. En dus leest iemand het Evangelie als een boodschap die in een brief is te vinden. *Alzo wij, tot u zeer genegen zijnde, hebben u gaarne willen mededelen niet alleen het Evangelie Gods, maar ook onze eigen zielen, daarom dat gij ons lief geworden waart*, 1 Thess. 2: 8.
2. Of als het woord, met de hoorbare stem, of op andere wijze, door mensen verkondigd. Maar het blijft dezelfde zaak. *Maar daarentegen, als zij zagen dat mij het Evangelie der voorhuid toebetrouwd was, gelijk Petrus dat der besnijdenis*, Gal 2: 7. Zie, daar wordt de verdediging het Evangelie genaamd, omdat het Evangelie aldus wordt voorgedragen. *Want ook ons is het Evangelie verkondigd, gelijk als hun; maar het woord der prediking deed hun geen nut, dewijl het met het geloof niet gemengd was in degenen, die het gehoord hebben*, Hebr. 4: 2. En zo wordt het ook in onze tekst bedoeld, namelijk als de leer van het genadeverbond, zoals dat door Paulus gepredikt werd, hetgeen ons uitgedrukt wordt met het volgende woord.

B. *Ons*. Want dit wil namelijk niet zeggen dat het Paulus is die het Evangelie heeft

'uitgevonden'. Want God is de Auteur en de Eerste oorsprong en Verkondiger geweest. *God voortijds veelmaals en op velerlei wijze tot de vaderen gesproken hebbende door de profeten, heeft in deze laatste dagen tot ons gesproken door de Zoon, Hebr. 1:1.* Maar het wil zeggen dat wij het Evangelie, dat wij verkondigen, van de Heere hebben ontvangen. En daarom wil het woord 'ons' in de eerste plaats zeggen dat Paulus het van de Heere ontvangen en geleerd had om te prediken, Gal. 1: 12. In de tweede plaats dat Paulus het zelf ook bracht en aan de mensen predikte.

Met één woord: ons Evangelie, onze predikaties over die leer der genade Gods, dat wil zeggen, dat Hij aan ieder gelovige de gehele zaligheid in Christus geeft. *Daarom, dewijl wij deze bediening hebben, naar de barmhartigheid die ons geschied is, zo vertragen wij niet. Maar wij hebben verworpen de bedekselen ders schande, niet wandelende in arglistigheid, noch het Woord Gods vervalsende, maar door openbaring der waarheid onszelven aangenaam makende bij alle consciëntiën der mensen, in de tegenwoordigheid Gods, 2 Kor. 4: 1-2.*

2. Hoewel Paulus zo krachtig, zo duidelijk en onvervalst dit Evangelie voorstelde, toch was het niet aan allen bekend die het zelf hoorden. Velen kenden het niet; **het was voor hun ogen verborgen**. Niet alleen voor de Joden, maar ook voor de heidenen, want velen schatten het niet hoog. Paulus had ook in zijn dagen redenen om met Jezus' woorden te zeggen: *Och, of gij ook bekendet ook nog in dezen uw dag, hetgeen tot uw vrede dient! Maar nu is het verborgen voor uw ogen, Luc. 19: 42.* Niet dat het Evangelie in zichzelf zo duister is, o neen! Het is *een licht schijnende in een duistere plaats, 2 Petrus 1: 19. Het volk, dat in duisternis zat, heeft een groot licht gezien; en den genen, die zaten in het land en de schaduw des doods, denzelven is een licht opgegaan, Matth. 4: 16.* Maar het is vanwege de blindheid en hardheid van de harten der mensen. *Ik zeg dan dit en betuig het in den Heere, dat gij niet meer wandelt gelijk als de andere heidenen wandelen in de ijdelheid huns gemoeds, verduisterd in het verstand, vervreemd zijnde van het leven Gods, door de onwetendheid die in hen is, door de verharding huns harten, Ef. 4: 17-18.*

Nodig is het te overwegen wanneer het Evangelie bedekt is, ook voor degenen die het horen. 't Kan niet onwaarschijnlijk zijn dat Paulus hier toespelingen maakt op de bedekking van Mozes' aangezicht, zoals daarover gesproken is: *Maar hun zinnen zijn verhard geworden. Want op den dag van heden blijft hetzelfde deksel in het lezen des Ouden Testaments, zonder ontdekt te worden, hetwelk door Christus tenietgedaan wordt. Maar tot den huidigen dag toe, wanneer Mozes gelezen wordt, ligt een deksel op hun hart, 2 Kor. 3: 14-15.* Immers, dezelfde woorden worden hier gevonden. Het is of Paulus zei: zo'n deksel ligt er op ons Evangelie, zoals er eertijds lag op Mozes' aangezicht.

1. Het wordt een zaak genoemd die bedekt is, waar men niets van ziet. *En niemand, die een kaars ontsteekt, bedekt dezelve met een vat, Luk. 8: 16. Maar wij spreken de wijsheid Gods, bestaande in verborgenheid, die bedekt was, 1 Kor. 2: 7.* Dus is het Evangelie bedekt voor diegenen, die in het geheel geen kennis hebben van het Evangelie, zodat ze er geen bevattingen van kunnen maken. Ja, Wet en Evangelie zijn in hun ogen hetzelfde. Zie Lukas 19: 42 en ook: *Maar zij verstonden dit woord niet, en het was voor hen verborgen, also dat zij het niet begrepen; en zij vreesden van dat woord Hem te vragen, Luk. 9: 45.*

2. Van een zaak wordt gezegd dat die verborgen of bedekt is, als men weet dat die er toch is. Maar men verstaat haar voortreffelijkheid niet als de natuur van de zaak voor ons nog niet duidelijk is. Zo wordt er gezegd van degenen die Gods Wezen en

volmaaktheden niet op een werkelijk gelovige wijze verstaan: *Met vlamvend vuur wraak doende over degenen die God niet kennen, en over degenen die het Evangelie van onzen Heere Jezus Christus niet gehoorzaam zijn*, 2 Thess. 1:8. Voor deze mensen nu is het Evangelie bedekt, die het niet verstaan in zijn volmaaktheid en eigenschappen. Zie Matth. 11: 25-26: *Ik dank U Vader, Heere des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt en hebt dezelve den kinderkens geopenbaard. Ja, Vader, want alzo is geweest het welbehagen voor U.*

Hoewel de wijzen en verstandigen het ook wel hoorden en enigszins konden bevatten, toch is evenwel de heerlijkheid der zaken, die alleen door openbaring van de Geest is, aan hen niet geschied.

Wij zullen dan eens spreken over de heerlijkheden die voor hen verborgen en bedekt zijn.

a. Zij zien niet de billijkheid die in het Evangelie is, namelijk dat het juist is dat God door een Middelaar voldoening krijgt, en dat Hij die verdient eer Hij de mens zalig maakt. Ja, hoe betamelijk is het dat Gods goedheid zo betoond wordt na voorafgaande belofte dat Hij betoont enkel genade te zijn, zodat er geen werk aan te pas komt, zodat de onmachtigen alles gegeven wordt, dat het geloof als een arme hand dit aanneemt. Deze billijkheid ziet zij er namelijk in, hoe of God, Mens en Middelaar elk in overeenkomst met Zijn natuur en staat bejegend wordt. Hierom doet Paulus vaak zulke uitnemende betuigingen. *Dit is een getrouw woord en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om de zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben*, 1 Tim. 1: 15. David zegt: *De God Israëls heeft gezegd, de Rotssteen Israëls heeft tot mij gesproken: Er zal zijn een Heerser over de mensen, een Rechtvaardige, een Heerser in de vreze Gods*, 2 Sam. 23: 3. Jezus Zelf stelt dit tot een kenteken: *Zo iemand wil Deszelfs wil doen, die zal van deze leer bekennen, of zij uit God is, dan of Ik van Mijzelven spreek*, Joh. 7: 17. Dus: die uit God niet was, zou dat niet kunnen zien.

b. Zij merken niet de volheid en rijkdom van het Evangelie op. Het Evangelie is dus zo onbegrijpelijk vol, dat degene die het verstaat, geen uitzondering kan maken waarom Hij Zijn zaligheid zou uitstellen. Want daar het een aanbieding van het genadeverbond is, zijn al de beloften van het verbond uit het Evangelie. Alles wat een ellendige ziel ontbreekt, is hier. Die zonden heeft en de hemel mist, die kan rechtvaardigmaking verkrijgen. Hij die door de zondesmet wordt gekweld, kan hier heiligheid verkrijgen, 1 Kor. 1: 30. De dwaze kan wijs worden, de gebondene vrijgemaakt, Jes. 61: 1-2. Wie arm is, krijgt goud, wie naakt is klederen, wie kreupel is, wordt genezen en gedragen, wie traag is, wordt getrokken, wie onrein is, wordt gezuiverd, Ezech. 36: 25 en Jes. 40: 11. De hongerige krijgt brood, de dorstige drank, Jes. 33: 16 en Matth. 6: 11, en al wat men bedenken kan. Ja, nog meer. Het is niet na te gaan wat het Evangelie aanbiedt. *Mij, den allermiste van al de heiligen, is deze genade gegeven, om onder de heidenen door het Evangelie te verkondigen den onnaspeurlijken rijkdom van Christus*, Ef. 3: 8. En alle ellenden zijn hier niet de beweegredenen om weg te blijven, maar om te komen. Ja, hoe meer ellenden, daar men gewillig afscheid van neemt, hoe vrijer men naderen mag. *Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven*, Matth. 11: 28. *Maar daarom is mij barmhartigheid geschied, opdat Jezus Christus in mij, die de voornaamste ben, al Zijn lankmoedigheid zou betonen, tot een voorbeeld dergenen, die in Hem geloven zullen ten eeuwigen leven*, 1 Tim. 1: 16. *Om Uws Naams wil, HEERE, zo vergeef*

mijn ongerechtigheid, want die is groot, Psalm 25: 11. De voorwaarden waardoor men dit alles krijgt, worden zelfs gegeven, namelijk door het geloven in het bekennen. Doch de genade onzes Heeren is zeer overvloedig geweest, met geloof en liefde, die er is in Christus Jezus, 1 Tim. 1: 14. En Ik zal u Mij ondertrouwen in geloof; en gij zult den HEERE kennen. En het zal te dien dage geschieden, dat Ik verhoren zal, spreekt de HEERE; Ik zal den hemel verhoren, en die zal de aarde verhoren, Hos. 2: 19-20. Want uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof, en dat niet uit u, het is Gods gave, Ef. 2: 8. Maar dit is het verbond, dat Ik na die dagen met het huis Israëls maken zal, spreekt de HEERE: Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven, en zal die in hun hart schrijven; en Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn, Jer. 31: 33. En dikwijls is het allemaal om niet te koop: die wat anders brengt dan een ledige ziel van deugden, en een ondraaglijke last van zonden, die zal wederom gezond worden. O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij, die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk. Waarom weegt gijlieden geld uit voor hetgeen geen brood is, en uw arbeid voor hetgeen niet verzadigen kan? Hoort aandachtiglijk naar Mij en eet het goede, en laat uw ziel in vettigheid zich verlustigen, fcs. 55: 1-2. Deze zijn het dan niet, voor welke het Evangelie bedekt is, die zo'n volheid ontvangen hebben, maar zulken op wie het deksel van eigen gerechtigheid ligt, die door doen en laten God behagen en wat toebrengen willen, zoals Paulus zegt: Maar hun zinnen zijn verhard geworden. Want tot op den dag van heden blijft hetzelfde deksel in het lezen des Ouden Testaments, zonder ontdekt te worden, hetwelk door Christus tenietgedaan wordt. Maar tot den huidigen dag toe, wanneer Mozes gelezen wordt, ligt een deksel op hun hart 2 Kor. 3: 14-15. Of men heeft gemengde gronden: ten dele uit de algemene genade en ten dele uit de werken.

c. Voor hun ogen is de gewilligheid van Christus in het Evangelie verborgen en bedekt om de naar de hel rennende zondaar achterna te lopen en hem te bidden of hij Gods vriend wil worden en zich zo met deze schatten verrijken wil. *Want God was in Christus de wereld met Zichzelven verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende, en heeft het woord der verzoening in ons gelegd. Zo zijn wij dan gezanten van Christuswege, alsof God door ons bade; wij bidden van Christuswege: Laat u met God verzoenen, 2 Kor. 5: 19-20. Alle dingen zijn Mij overgegeven van Mijn Vader; en niemand kent den loon dan de Vader; noch iemand kent den Vader dan de Zoon en dien het de Zoon wil openbaren, Matth. 11: 27. En gij wilt tot Mij niet komen, opdat gij het leven moogt hebben Joh. 5: 4.0. Men zegt: Zo een man zijn huisvrouw verlaat, en zij gaat van hem en wordt eens anderen mans, zal hij ook tot haar nog wederkeren? Zou datzelve land niet grotelijks ontheiligd worden? Gij nu hebt met vele boeleerders gehooreerd, keer nochtans weder tot Mij, spreekt de HEERE, Jer. 3: 1. Ik zal geengaan en keren weder tot Mijn plaats, totdat zij zichzelf schuldig kennen en Mijn aangezicht zoeken; als hun bange zal zijn, zullen zij Mij vroeg zoeken, Hos. 5: 15.*

Ja, iedere keer als het woord gehoord wordt, dat het Evangelie voorstelt, wordt deze aanbieding gedaan aan elk die het hoort. Dit nu zien zij niet, dat God het zo ernstig meent om de mens tot zaligheid te brengen. *Hoe zullen wij ontvlieden, indien wij op zo grote zaligheid geen acht nemen? Dewelke, begonnen zijnde verkondigd te worden door den Heere, aan ons bevestigd is geworden van degenen, die Hem gehoord hebben, Hebr. 2: 3. Dewijl Ik geroepen heb en gijlieden geweigerd hebt, Mijn hand uitgestrekt heb en er niemand was, die opmerkte, Spr. 1: 24.*

d. Het Evangelie is nog bedekt voor degenen die geen glans noch heerlijkheid daarin zien. Er is een bijzondere luister en heerlijkheid in de verkondiging van het Evangelie. Want hier is een samenstel en flonkering van Gods volmaaktheden, van Zijn soevereiniteit, wijsheid, goedheid, waarheid, gerechtigheid, genade en lankmoedigheid. Eén Persoon van de Godheid ziet men hier zo duidelijk in het werk der genade, dat al wat ooit in de schepping gezien is, maar een donkere zaak is bij dit werk dat God in het Evangelie openbaart. Neem als bewijs: *En wij allen, met ongedekten aangezichte de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest, 2 Kor. 3: 18. Naar het Evangelie der heerlijkheid des zaligen Gods, dat mij toebetrouwd is, 1 Tim. 1: 11.* Dat dit nu voor zo iemand onbekend is, blijkt hier: *In dewelke de God dezer eeuw de zinnen verblind heeft, namelijk der ongelovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van Christus, Die het Beeld Gods is, 2 Kor. 4: 4.*

e. Zo iemand merkt niet de noodzakelijkheid van het Evangelie. Hoe nodig is het dat de mens het kent, en er deel aan heeft. Het te kennen en het te bezitten is echter de enige weg tot de zaligheid. *En Hij zeide tot hen: Gaat heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie allen creaturen. Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden, Mark. 16: 15-16. Want ik schaam mij des Evangelies van Christus niet; want het is een kracht Gods tot zaligheid een iegelijk die gelooft, eerst den Jood, en ook den Griek, Rom. 1: 16. Want nademaal in de wijsheid Gods de wereld God niet heeft gekend door de wijsheid, zo heeft het Gode behaagd, door de dwaasheid der prediking zalig te maken die geloven. Overmits de Joden een teken begeren, en de Grieken wijsheid zoeken, 1 Kor. 1: 21-22. Dat nu zo iemand die noodzakelijkheid niet ziet, blijkt: Doch wij prediken Christus den Gekruisigde, den Joden wel een ergernis, en den Grieken een dwaasheid, 1 Kor. 1: 23.* Zo riep het Evangelie eens gasten, Luk. 14: 18-19. Maar zij verontschuldigten zich, want zij zagen de noodzaak er niet van in om er gehoor aan te geven, want ze hadden akkers en ossen te bekijken en tot een getrouwde vrouw te gaan.

f. Het Evangelie is en blijft bedekt, zo lang het niet wordt geloofd, dat wil zeggen: zo lang het niet aangenomen wordt, op die wijze dat men tracht deel te hebben aan alles wat het Evangelie aanbiedt. Dit is er een teken van dat men het nog niet werkelijk kent. Daarom zegt Paulus: *Maar wij spreken de wijsheid Gods, bestaande in verborgenheid, die bedekt was, welke God tevoren verordineerd heeft tot heerlijkheid van ons, eer de wereld was; welke niemand van de oversten dezer wereld gekend heeft; want indien zij ze gekend hadden, zo zouden zij den Heer e der heerlijkheid niet gekruist hebben, 1 Kor. 2: 7-8.* Dat nu velen Jezus' prediking hebben verstaan, blijkt uit hun afgelegde bekentenis. Daarom heeft Jezus hen ook niet vrijgesproken van de zonde tegen de Heilige Geest, maar het ontbrak hen aan het gelovig toestemmen en aannemen van het Evangelie. *Doch zo wanneer het tot den Heere zal bekeerd zijn, zo wordt het deksel weggenomen, 2 Kor. 3: 16.* En: *In dewelke de God dezer eeuw de zinnen verblind heeft, namelijk der ongelovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van Christus, Die het Beeld Gods is, 2 Kor. 4: 4.* En ook: *O gij uitzinnige Galaten, wie heeft u betoverd, dat gij der waarheid niet zoudt gehoorzaam zijn; denwelke Jezus Christus voor de ogen tevoren geschilderd is geweest, onder u gekruist zijnde, Gal. 3: 1 en Romeinen 16: 25: Hem nu, Die machtig is u te bevestigen, naar Mijn Evangelie en de prediking van Jezus Christus, naar de openbaring der*

verborgenheid, die van de tijden der eeuwen verzwegen is geweest.

Als er nu zulken zijn, zoals de meeste hoorders van het Evangelie zijn, dan zien we in het tweede deel van de tekst dat hierover het vonnis wordt uitgesproken: *zo is het bedekt in degenen die verloren gaan*, 2 Kor. 4: 3. Dit betekent naar de stijl der Schrift twee zaken:

1. Te gaan op een weg, die op het eeuwige verderf uitloopt, zodat men Gods weldaden veracht en leeft op een wijze waarover de eeuwige verdoemenis is toegezegd, Luk. 15: 24. *En hij was verloren en is gevonden. En zal de broeder die zwak is, door uw kennis verloren gaan*, 1 Kor. 8: 11; dus op een weg gebracht worden, die op het verderf uitloopt. *Want de Zoon des mensen is gekomen om zalig te maken, dat verloren was*, Matth. 18:11, hetwelk op geen andere manier opgevat kan worden dan die door mij genoemd is.

2. Verloren gaan betekent verdoemd worden, in de hel te zijn, weggestoten worden van God en de gelukzaligheid, bij de duivel en de helse vlam, het toppunt van alle ellende. *De Heere vertraagt de belofte niet, gelijk enigen dat traagheid achten., maar is lankmoedig over ons, niet willende dat enigen verloren gaan, maar dat zij allen tot bekering komen*, 2 Petrus 3:9. *Want wij zijn Gode een goede reuk van Christus, in degenen die zalig worden, en in degenen die verloren gaan*, 2 Kor. 2: 15.

Bij gevolg moet *verloren gaan* in zijn kracht hier verstaan worden als te gaan op paden van ongeloof en ongehoorzaamheid, die op de hel uitlopen, en hierna eeuwig verdoemd te zijn, verloren te hebben alles wat hier gelukzalig kan maken.

3. Het derde deel.

Nu staat ons het vast verbonden zijn te overwegen dat er tussen deze twee zaken bestaat, dus dat iemand onder het Evangelie zo gesteld is, dat het voor hem bedekt is. Hij moet één van degenen zijn, die verloren gaan. Dit is nu wat nader te bewijzen.

1. Het blijkt in de eerste plaats uit de teksten.

Wij toonden aan dat zulke mensen het Evangelie noch verstonden, noch geloofden. *En in alle verleiding der onrechtvaardigheid in degenen, die verloren gaan, daarvoor dat zij de liefde der waarheid niet aangenomen hebben, om zalig te worden*, 2 Thess. 2: 10. *O gij uitzinnige Galaten, wie heeft u betoverd, dat gij der waarheid niet zoudt gehoorzaam zijn; denwelken Jezus Christus voor de ogen tevoren geschilderd is geweest, onder u gekruist zijnde? Dit alleen wil ik van u leren: Hebt gij den Geest ontvangen uit de werken der wet, of uit de prediking des geloofs? Zijt gij zo uitzinnig? Daar gij met den Geest begonnen zijt, voleindigt gij nu met het vlees? Hebt gij zoveel tevergeefs geleden? Indien maar ook tevergeefs. Die u dan den Geest verleent en krachtig onder u werkt, doet Hij dat uit de werken der wet of uit de prediking des geloofs? Gal. 3: 1-5. Maar wij spreken de wijsheid Gods, bestaande in verborgenheid, die bedekt was, welke God tevoren verordineerd heeft tot heerlijkheid van ons, eer de wereld was; Welke niemand van de oversten dezer wereld gekend heeft; want indien zij ze gekend hadden, zo zouden zij den Heere der heerlijkheid niet gekruist hebben. Maar gelijk geschreven is: Hetgeen het oog niet heeft gezien en het oor niet heeft gehoord, en in het hart des mensen niet is opgeklommen, hetgeen God bereid heeft dien, die Hem liefhebben*, 1 Kor. 2: 7-9. *Met vlammend vuur wraak doende over degenen die God niet kennen, en over degenen die het Evangelie van onzen Heere Jezus Christus niet gehoorzaam zijn*, 2 Thess. 1: 8. *En doen niet gelijkerwijs Mozes, die een deksel op zijn aangezicht legde, opdat de kinderen Israëls niet zouden sterk zien op het einde van hetgeen dat tenietgedaan wordt. Maar hun zinnen zijn verhard geworden. Want tot op den dag van heden blijft hetzelfde deksel in het lezen des Ouden*

Testaments, zonder ontdekt te worden, hetwelk door Christus tenietgedaan wordt. Maar tot den huidigen dag toe, wanneer Mozes gelezen wordt, ligt een deksel op hun hart, 2 Kor. 3: 13-15. Deze en dergelijke plaatsen tonen dat aan.

2. Het blijkt uit de Schriftuur en natuur der zaak.

- a. Het is het Evangelie der zaligheid, dat de zaligheid verkondigt en aanbrengt aan ieder gelovige. Als dit Evangelie bedekt is, dan kan het voor hem geen middel tot behoud zijn en buiten het Evangelie is geen middel tot zaligheid. *En de zaligheid is in geen ander; want er is ook onder den hemel geen andere naam, die onder de mensen gegeven is, door welken wij moeten zalig worden, Hand. 4: 12. De Heere dan, nadat Hij tot hen gesproken had, is opgenomen in den hemel en is gezeten aan de rechterhand Gods. En zij uitgegaan zijnde, predikten overal, en de Heere wrocht mede en bevestigde het Woord door tekenen, die daarop volgden, Markus 16: 19-20. Dus: hij gaat verloren.*
- b. Het is het getuigenis Gods, dat Hij getuigd heeft van Zijn Zoon, dat God ons het eeuwige leven gegeven heeft en dit leven is Zijn Zoon. *Die in den Zoon van God gelooft, heeft de getuigenis in zichzelf; die God niet gelooft, heeft Hem tot een leugenaar gemaakt, dewijl hij niet geloofd heeft de getuigenis, die God getuigd heeft van lijn Zoon, 1 Joh. 5: 10. Nu is gemakkelijk uit het voorgaande te zien dat degene voor wie het Evangelie bedekt is, Gods getuigenis niet aanneemt, maar God tot een leugenaar stelt. En wie kan zo zalig worden?*
- c. Zo ontstaat de verblinding van de mens uit de natuur, ja uit de listigheid van de duivel. Zie onze tekst, 2 Kor. 4: 4: *In dewelke de God dezer eeuw de zinnen verblind heeft, namelijk der ongelovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van Christus, Die het Beeld Gods is. Hoe zou hij dan niet verloren gaan? Want de duivel werkt alleen in diegenen die verloren gaan. In welke gij eertijds gewandeld hebt, naar de eeuw dezer wereld, naar den overste van de macht der lucht, van den geest, die nu werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid, Ef. 2: 2. In degenen die zalig worden, heeft hij geen macht.*
- d. Hij is ongelovig, zegt vers 4, want de heerlijkheid van het Evangelie is hem niet bekend, en daarom kan hij het niet aannemen. *Die in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld, maar die niet gelooft, is alrede veroordeeld, dewijl hij niet heeft geloofd in den Naam van den eniggeboren Zoon van God, Joh. 3: 18.*

Het gevolg is: ieder die het Evangelie nog niet ziet, dat wil zeggen, niet met onbedekt aangezicht, maar als met het aangezicht van Mozes, waar een deksel op is, die gaat dus verloren. Tenzij zijn staat verandert, zal hij zeker eeuwig onder de verdoemden zijn, want hierop loopt al het gezegde uit.

TOEPASSING

Als we nu deze waarheid eens gaan toepassen, dan kan men gemakkelijk zien wat de dwaling en de verdraaiing van deze plaats bij het pausdom is. Dat wil het duistere van de Schrift bewijzen met behulp van deze tekst, opdat het zo zelfs het bestuur over het geweten kan aannemen, hoewel deze plaats daartoe geheel geen grond geeft. Veeleer moeten we zien dat de tekst zo helder is, omdat de staat dergenen die het niet zien noch geloven, zo ellendig is. Laat Paulus zelf de beslissing maar geven. Hij toont in het vierde vers aan, dat de blindheid in het verstand is, dat door de vorst der duisternis verblind wordt. Denk niet dat deze zaak daarmee afgelopen is, dat dit alleen maar zag op de prediking van het Evangelie door Paulus in zijn dagen. O neen! Deze zaak raakt ons ook, want wij leven ook in de tijd van het Nieuwe Testament. Daarom is het niet zo dat deze tekst geen betekenis meer heeft. Het is een zaak die altijd blijft, die de

apostel ons hier voorstelt. Daarom is de tekst overgeleverd om ons te beproeven, te leren en ons er mee bezig te houden, opdat wij er ons voordeel mee zouden doen. Het is nodig de zaak door middel van enkele vragen aan onszelf eens voor te leggen.

1. Geloven wij net zo zeker als wij in leven zijn dat dit de waarachtige woorden Gods zijn?

2. Stemmen wij toe dat de meeste mensen verloren gaan omdat dit Evangelie voor hen bedekt is geweest? En zo ja, dan is de vraag:

3. Is het Evangelie voor ons bedekt of onbedekt? Want dit is het centrum waar het ons haperen zal.

Vraag het nu uw eigen ziel eens: Wat is het Evangelie? Hoe is het? Is het het mijne al? Want dat betekent een ontdekt Evangelie te hebben, zo toonde ik in de verklaring aan. Wij zullen u wat te hulp komen.

1. Wij zijn verzekerd dat de meesten geen uitwendige kennis hebben van wat het Evangelie is.

Want in de eerste plaats: velen menen dat het Evangelie gevormd wordt door de vier evangelisten; anderen denken aan de Roomse almanakteksten. Dit zijn toch wel de diepste blijken van onwetendheid die bedacht kunnen worden. Weer anderen vatten het op als alles wat in de Bijbel staat of als het geheel van wat er gepredikt wordt, alsof er geen onderscheid is te maken tussen Wet en Evangelie. Wij hebben nu aangetoond dat het wel begint met Genesis en met de Openbaring eindigt, maar dat de eigenlijke inhoud echter niet anders is dan de belofte van het genadeverbond. Anderen vatten het op als een algemene genade, als een mogelijkheid om zo behouden te worden. Zouden wij dan niet met Jezus mogen spreken: *Maar nu is het verborgen voor uw ogen*, Luk. 19: 42. Over gewone burgerlijke zaken weet u het een en ander, maar over dit ene, wat voor u het belangrijkste is, weet u niets.

2. Als er nu iemand met de jongeling zou zeggen: *Heere, deze dingen heb ik van mijn jeugd af geweten*, bemerk dan toch eens hoever u af bent van de zaligmakende kennis van het Evangelie dat wij u voorhouden.

a. Is uw opvatting over de rechtvaardigheid van het Evangelie zo dat u er niets tegen kunt inbrengen? Weet u van al het ongenoegen over de haast die het Evangelie maakt? Over de moeite die men ervoor doen moet om door bidden, erkennen van ellende, het gaan tot Jezus enzovoorts dit te verkrijgen? Al de trots, dat u zich er niets aan gelegen wilt leggen, aan de dingen die u niet als zo kostelijk ziet? Dit toont allemaal aan dat u het Evangelie nog niet toestemt, zoals David: *Hoewel mijn huis alzo niet is hij God, nochtans heeft Hij mij een eeuwig verbond gesteld, dat in alles wel geordineerd en bewaard is; voorzeker is daarin al mijn heil en alle lust, hoewel Hij het nog niet doet uitspruiten*, 2 Sam. 23: 5. Er is hier niets tegen in te brengen, tenzij dan dat dit u leed was en u eronder zuchtte.

b. Als men de volheid van het Evangelie kende en die geloofde, ja, als men het begeerde, zou die verlegenheid wel gevonden worden, tot wanhoop toe, over zijn ellende, de grote verlegenheid om wat goeds uit zijn hart voort te brengen. *Maar ik zie een andere wet in mijn leden, welke strijdt tegen de wet mijns gemoeds, en mij gevangen neemt onder de wet der zonde, die in mij leden is. Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?* Rom. 7: 23-24. *Waarmede zal ik den HEERE tegenkomen, en mij bukken voor den hogen God? Zal ik Hem tegenkomen met brandoffers, met eenjarige kalveren? Zou de HEERE een welgevallen hebben aan duizenden van rammen, aan tienduizenden van oliebeken? Zal ik mijn eerstgeborene geven voor mijn overtreding? De vrucht*

mijns buiks voor de zonde mijner ziel? Hij heeft u bekendgemaakt, o mens, wat goed is; en wat eist de HEERE van u, dan recht te doen en weldadigheid lief te hebben, en ootmoediglijk te wandelen met uw God?, Micha 6: 6-8. O, is zo'n verlegen vrager, die ook beantwoord wordt, er geen bewijs van dat zij dit niet vatten? Die zo Goddeloos, als hij daar gaat en staat, zich niet durft te begeven tot God en het Evangelie, die gelooft nog niet dat de genade van het Evangelie onnaspeurlijk is, Ef. 3: 8.

- c. Kent en gelooft gij de gewilligheid Gods in het Evangelie om u zalig te maken? Ik meen van niet. Waarom ziet u dan alle predikaties en het lezen van Gods Woord niet aan als een aanbieding van genade en Evangelie aan u gericht? Ja, u meent God door het een of ander gewillig te maken, terwijl de Heere het u vraagt? Ik meen dat als het op uw hart lag, u het anders zou stellen in de Godsdienst.
- d. Is aan u de heerlijkheid van het Evangelie bekend, daar u niet zo veel schoonheid ziet in de genade van Vader, Zoon en Heilige Geest als uitnemendheid in rijkdom, vreugde, gemak, eer enzovoorts, ja meer zoetigheid in het bedrijf van een zonde dan in alle heiligheid die God schenkt? Wie is er toch zo blind als u?
- e. Welke noodzaak ziet u in het Evangelie, daar u het wel zonder kunt stellen tot uw laatste, uw stervensuur, en de gunst van God noch Zijn beeld wilt hebben voor u op uw doodsbed ligt? Ja, wat is voor u de waarde als het voor u nog niet één gebed op de knieën waard is, maar een sleurgedbed? Als u er niet meer onderwijs uit wilt hebben dan slechts een kerkgang? Zou u dan zeggen dat die mens uit zou zijn op rijkdom, gezondheid enzovoorts, terwijl hij niet meer middelen zou willen gebruiken dan iemand die het niet zocht?

3. Men ziet bijna geen mensen die er naar trachten om aan het Evangelie gehoor te geven, door dat in het geloof aan te nemen. Jezus Christus aan te nemen is de kern van het Evangelie, *opdat zij zo deel mogen hebben aan de beloften van het Evangelie, die in Christus ja en amen zijn*, 2 Kor. 1: 20. Mag men de klacht van Jesaja nog niet eens doen horen? *Wie heeft onze prediking geloofd? En aan wien is de arm des HEEREN geopenbaard?* Jes. 53: 1. En ook: *Ik heb Mijn handen uitgebreid, den gansen dag, tot een wederstrevig volk, die wandelen op een weg, die niet goed is, naar hun eigen gedachten* Jes. 65: 2.

4. Wat is het aantal mensen groot voor wie het Evangelie niet alleen bedekt is, maar zelfs een lastige zaak is, die ze van zich willen stoten. De plaatsen, waar over het Evangelie wordt gesproken, daar is men niet graag. Zij vinden dat kerkdiensten en catechisaties zo lang duren, terwijl de genademiddelen daar in zo rijke mate worden bediend. De liefhebbers van het Evangelie, die er over spreken, die het zoeken te beleven, zijn voor zulke mensen als vijanden. Men is schuw voor dat volk of heeft er scheldwoorden voor over. Ja, als God Zelf eens wat meer tot zo'n mens nadert door hem te overtuigen, dan doet hij wat maar mogelijk is om Hem te verdrijven. Hij zou met de Gadaréenen wel een gebed doen of Jezus maar uit de landpalen van zijn hart zou willen vertrekken.

5. En tot u, kinderen van God, zou dit woord ook eens moeten komen. Want het Evangelie wordt door u ook niet zo geloofd als het betamelijk is. Het is voor u ook nog grotendeels bedekt. Behalve hetgeen al gezegd is,

- a. Gelooft gij zo'n volheid en gewilligheid?

- (1). Waarom verkrijgt u dan niet meer kracht uit de beloften Gods, die toch in het bijzonder te verkrijgen zijn voor allen die ze maar willen? Zie Openb. 22: 17.

Altijd moet u ertoe gedwongen worden, door uw vallen, zondigen en gebrek. Bijna nooit komt u met vreugde water scheppen uit de fontein des heils!

- (2). Waarom durft u dan niet te komen op uw allerellendigst en blijft vol vrees van verre staan?
- (3). Altijd zijn er noden die u het meest kwellen en bedroeven, die u bijna nooit voor de Heere brengt, zoals uw twijfel aan de oprechtheid, uw vrees onder een geestelijk oordeel te liggen, de hardigheid van uw hart enz. Er is immers aan de genade van het Evangelie geen grens voor iemand die wil en zoekt, ja zelfs voor iemand die zou willen wensen en zoeken?
- b. Ziet u er zulk een heerlijkheid in, zoals gezegd is? Waarom wordt u dan ook niet heerlijk zoals Paulus toont in 2 Kor. 3: 18? Want door de bespiegelingen Gods in het Evangelie wordt men enigszins die Goddelijke heerlijkheid als door wederglans deelachtig!, 2 Petrus 1: 3.
- c. Men versterkt zijn ziel niet door gedurig met het Evangelie bezig te zijn, door telkens, dagelijks, die eenmaal gemaakte keuze toe te stemmen. Men moet zich de gedurige aanbieding en gewilligheid Gods voor ogen houden, ook na de eerste tijd des geloofs. Dit zijn ook nog allemaal ranken van het ongeloof en de ongehoorzaamheid die eens volledig meester over u waren, maar die nu door de Heere gebroken zijn. Alleen de kwellende kracht tot dorheid van uw ziel is gebleven.

Omdat Paulus ons voorgaat in het opzoeken van de oorzaken van het bedekt zijn van het Evangelie, zullen wij dat ook doen, zijn voetstappen wat dit betreft nawandelend.

1. De eerste oorzaak, en zonder deze zijn de andere er niet, is de verblindheid van het verstand. Wij kennen deze kostelijke dingen niet, die zozeer voor onze ziel tot voordeel zijn. Door onze blindheid onderscheiden wij de geringe zaken niet. Als wij niet zo duister waren, was het Evangelie helder. *Ik zeg dan dit en betuig het in den Heere, dat gij niet meer wandelt gelijk als de andere beidenen wandelen in de ijdelheid huns gemoeds. Verduisterd in het verstand, vervreemd zijnde van het leven Gods, door de onwetendheid die in hen is, door de verharding huns harten,* Ef. 4: 17-18. Deze verblindheid heerst nog volledig over de meeste mensen. Zelfs over veel kinderen van God, zou men wel kunnen zeggen, zoals Christus tot de engel der Laodicezen zei: *Ik raad u, dat gij van Mij koopt goud, beproeft komende uit het vuur, opdat gij rijk moogt worden; en witte klederen, opdat gij moogt bekleed worden en de schande uwer naaktheid niet geopenbaard worde; en zalf uw ogen met ogenzalf, opdat gij zien moogt,* Openb. 3: 18. Dit natuurlijk deksel ligt op het hart van ieder van ons, zoals dat op de Joden ligt. *En doen niet gelijkerwijs Mozes, die een deksel op zijn aangezicht legde, opdat de kinderen Israëls niet zouden sterk zien op het einde van hetgeen dat tenietgedaan wordt. Maar hun zinnen zijn verhard geworden. Want tot op den dag van heden blijft hetzelfde deksel in het lezen des Ouden Testaments, zonder ontdekt te worden, hetwelk door Christus tenietgedaan wordt. Maar tot den huidigen dag toe, wanneer Mozes gelezen wordt, ligt een deksel op hun hart,* 2 Kor. 3: 13-15.
2. En de duivel bindt hen nog steeds de ogen toe, door hen van alle goede dingen wijs te maken dat het er zo precies niet op aan komt. Men kan zonder die dingen wel zalig worden. Burgerlijk en Godsdienstig te leven is wel genoeg. Alle andere dingen zijn overtollig en kinderachtig. Daar wijst Paulus ons ook op in het vers dat na onze tekst volgt, 2 Kor. 4: 4.
3. Zij leven naar het voorbeeld van een blinde hoop die naar de hel voert. En aangezien de mens niet bedenkt wat die mensen waarvan hij het meest houdt

allemaal zullen missen, komt hij in de hel terecht voor hij er erg in heeft. Daarop heeft het zesde vers na onze tekst betrekking: *Want God, Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene Die in onze harten geschenen heeft, om te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus, 2 Kor. 4: 6.* Zij zien inbeeldingen. *Jezus zeide tot hen: Indien gij blind waart, zo zoudt gij geen zonde hebben; maar nu zegt gij: Wij zien, zo blijft dan uw zonde, Joh. 9: 41.*

4. Er is ook sprake van luiheid. De mens wil niet meer moeite doen dan hij gewoon is, al zou de duivel er met zijn ziel vandoor gaan.
5. Hij gelooft niet dat er zo'n Evangelie is, want hij zou het anders wel willen kennen, overdenken, zoeken enzovoort. Wat denkt u? Zou het wel anders kunnen zijn dan dat zo'n mens naar het verderf moet? Want hij kan uit zichzelf het Evangelie niet geloven; de duivel bedriegt hem; de wereld is zijn leidsman en als hem raad gegeven wordt, dan is het hem nog te veel werk en hij gelooft niet dat het waar is. Kan dit gemist worden?
 - Het maakt de ellende nog groter omdat in de eerste plaats het Evangelie u zo helder wordt voorgedragen, en zo menigmaal. Ik kan me niet herinneren ooit op deze plaats gepredikt te hebben zonder het Evangelie te hebben verkondigd.
 - In de tweede plaats is het u al zo menigmaal verkondigd. Bedenk dat het Israël tot verzwaring van de zonde werd aangerekend. *En heeft omtrent den tijd van veertig jaren hun zeden verdragen in de woestijn, Hand. 13: 18.*
 - In de derde plaats is het op zoveel wijzen en manieren verkondigd; u hebt uw kerkgang, catechisaties en andere samenkomsten, alleenspraken, gebruiken en tóch is het Evangelie nog bedekt.

Wat kan de conclusie anders zijn dan dat u voor wie het Evangelie nog bedekt is, verloren zult gaan? Nu bent u al op het pad naar de hel. Want, en het zijn Paulus' eigen woorden, indien er geen verandering komt voor uw dood, al was het nu op dit moment, u zult levend naar de afgrond gaan, waar alle heil verloren is. Daar zijn in plaats van het Evangelie niet anders dan de vuurpaal, de duivel, benauwdheid, schrik, de Goddelozen enz. uw loon en het deel uws bekers tot in eeuwigheid. *Met vlammend vuur wraak doende over degenen die God niet kennen, en over degenen die het Evangelie van onzen Heere Jezus Christus niet gehoorzaam zijn, 2 Thess. 1: 8.* Nu is niets noodzakelijker dan het zoeken naar een onbedekte staat, zodat de duisternis zou vlieden en het licht van het Evangelie zou opgaan in uw ziel. Zo zou u het Evangelie recht mogen kennen en in uw ziel aannemen en binnenlaten.

En omdat deze zaak boven uw macht is, zullen wij u de handelswijze leren om in het bezit en de genieting ervan te geraken.

1. Zoveel kunt u tot de zaak bijdragen dat u uzelf menigmaal dit feit voor ogen houdt, niet zozeer om het te onthouden, maar meer om het op uw hart te brengen, hoe ellendig uw staat nu is, daar u verblind verloren moet gaan. Maar ook hoe allen gelukkig zouden zijn, en ook u, als zij zouden verkrijgen dat het Evangelie ontdekt werd. Bewaar dan, evenals Maria, al deze dingen eens in uw hart, of God het zou willen werken, Luk. 2: 51.
2. Nu zou u moeten bidden en zuchten, uw onmacht voor Jezus moeten tonen, dat u uzelf niet kunt helpen, dat Hij de schellen van uw ogen eens zou willen nemen, het deksel van uw aangezicht zou willen oplichten. *Doch zo wanneer het tot den Heere zal bekeerd zijn, zo wordt het deksel weggenomen, 2 Kor. 3: 16.* En dit zou u niet moeten verdrieten, al duurde dit van nu aan tot het aanbreken van de eeuwigheid.
3. Gij moet nu van al uw dromen en inbeeldingen en duivelse bedriegerijen, luiheid en

verkeerde voorbeelden af en begeef u direct tot het gebruik van allerlei middelen. Wees standvastig en zie tegemoet dat God het volle Evangelie ook over u zal uitstorten. Kom maar ledig en arm, en u zult rijk en verzadigd worden. Mocht uw ziel nog eens door het overdenken van het volgende geraakt worden!

1. De zaak zelf is het ten volle waard om de handelingen die zojuist zijn aangewezen bij de hand te nemen.

- a. Hier is het uitnemende Evangelie, waarmee men zoveel op zou moeten hebben. Hier is het eeuwig Evangelie waarover men leest in Openb. 14: 6. Want Vader, Zoon en Heilige Geest hebben van eeuwigheid deze zaak beraadslaagd. Elk deed in de tijd iets om de genade te volmaken. De Vader legde het fundament, namelijk de verkiezing. Hij roept en neemt rechtvaardigen als Zijn kinderen aan. De Zoon, Die verdient en biedt Zijn trouw aan. De Heilige Geest wederbaart en troost en heiligt. God was Zelf de eerste Verkondiger, in het paradijs. De engelen zijn daarin altijd bezig om te studeren, 1 Petrus 1: 12. En de duivel stond nooit iets meer in de weg dan dit. Want zonder dat zou hij alle mensen weggesleept hebben, terwijl nu alleen het grootste deel verloren gaat.
- b. Zie eens wat het wil zeggen bedekt of onbedekt te zijn. Ik heb in de verklaring aangetoond hoe deze dingen met elkaar in verband staan. Ja, neem nu de verkeerde gestalte eens, zoals die in de bestraffing in de staat van een Goddeloze is uitgedrukt. Zet daar tegenover eens de mens die het Evangelie als een Goddelijke weg met groot genoegen en verwondering toestemt. Die daarin zo de volheid ziet, dat hij al zijn heil daar zoekt, zijn ellende brengt en zo met God in de genade des Geestes gesterkt zijnde, nooit komt als tot een gewillige Heer, hem biddende. Die de heerlijkheid zó ziet dat hij zelf heerlijk wordt, en zo een noodzaak ziet, dat hij niet één dag, niet één uur zonder het Evangelie zou zijn al kreeg hij de gehele wereld en zo eigent hij zich in het geloof alles toe én doet zijn ziel menigmaal amen zeggen op Gods aanbiedingen. Wie zou dan niet trachten het deksel afgelicht te hebben van het Evangelie?

2. Overleg eens wat het is om verloren te gaan, hier zo lang zondig, zorgeloos, ongelovig, traag en vervreemd van God te zijn in zijn leven, terwijl de duivel en de wereld en ons eigen hart ons bedriegen. En dan helaas met de rijke man op 't laatst zijn ogen open te doen in de hel. Als er geen uitkomst meer is, dan wraak te roepen over zichzelf en over zijn bedriegers. Het zal niet helpen dan iets te wensen; het zal worden afgewezen als bij de rijke man. Ja, het zal zelfs niet helpen te wensen dood te zijn, want het zal eeuwig, voor eeuwig zijn. Als u dan gelooft dat er een hel is, vlief er dan toch van weg, voordat u in die lichtende vlam staat.

3. Alles wat ik u voorgehouden heb, als uw plicht, om tot een ontdekking van het Evangelie te komen, dat biedt de Heere ook aan de zoeker aan in het Evangelie, indien hij maar wil. Daarom, in de naam des Heeren, beveel ik u, zeg nu op staande voet: Ik wil die weg niet opgaan. Ik wil toch naar de hel. Of geef uzelf volkomen aan de zaak over. Want niemand gaat hier dan naar eigen wil verloren. Indien u dan niet wilt, zo raad ik u aan om alle Godsdienst na te laten, want die is ingesteld om de mens tot het Evangelie te brengen. U behoeft dan met God niet meer te spotten, noch uzelf zoveel verdriet aan te doen, Pred. 11: 9.

Nu zal misschien de zwakke om een blijk vragen van zijn licht, opdat hij er zeker

van is niet te dwalen.

1. Uw klacht over de duisternis geeft te kennen dat er enig gezicht is, waardoor u dit deksel op uw ogen bemerkt. En dit toont uw klagen over het niet zien van het Evangelie en het niet gebruiken aan. Zo zag de blinde in Markus 8 vers 24 ook iets, al leken het bomen.

2. Zie eens waartoe de geringe kennis van het Evangelie u voert. Brengt het u tot hoogmoed, zorgeloosheid e.d? Zie 1 Kor. 8: 1. Als het u brengt tot de liefde van Christus, tot vereniging met Hem, tot afsterving van hetgeen God niet behaagt, maar een betrachten van Gods wil met blijdschap, dan zal het wèl zijn.

Opdat gij dan, o kinderen Gods, zijn moogt als mensen die door het Evangelie Gods zijn verlicht, en tegelijk meer verzekerd moogt worden van uw heil, zoekt dan deze dingen te betrachten:

- a. Neemt nog dikwijls en dagelijks genoeg in de billijkheid en noodzakelijkheid van het Evangelie; laat uw zielen zich toch menigmaal daar opnieuw mee inlaten, en op die manier het Evangelie toestemmen. Dit zal uw vredegrond zijn en worden, Hebr. 4: 11.
- b. Laat het Evangelie van Jezus bij u zeker en vol zijn, opdat u nooit zozeer met kwaad beladen en vermoeid zult zijn en om het bezit zozeer treurend en zuchtend zou zijn. Neem terstond het Evangelie aan, dat zo onnaspeurlijk rijk is en tot steun van uw ziel. Zo wordt uw ellende de oorzaak van uw komst. Ja, zie de gewilligheid, die ook voor de gelovigen zo groot is. Hoewel u het menigmaal bederft, als u zich, als u het oprecht meent, met verlegenheid tot God weder keert, zult u ervaren dat dit Hem aangenaam zal zijn. *Men zegt: Zo een man zijn huisvrouw verlaat, en zij gaat van hem en wordt eens anderen mans, zal hij ook tot haar nog wederkeren? Zou datzelve land niet grotelijks ontheiligd worden? Gij nu hebt met vele boeleerders gehoereerd, keer nochtans weder tot Mij, spreekt de HEERE*, Jer. 3: 1. *En opstaande ging hij naar zijn vader. En als hij nog ver van hem was, zag hem zijn vader, en werd met innerlijke ontferming bewogen; en toelopende viel hem om zijn hals en kuste hem*, Luk. 15: 20.
- c. Weet evenwel dat het u niet minder kan dienen tot heerlijkheid en heiligheid. Want als men in deze spiegel van het Evangelie ziende, zo'n sterke weerspiegeling op zich gevoelt van Gods volmaaktheden, dat Paulus' woord vervuld wordt. *En wij allen, met ongedekten aangezichte de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest*, 2 Kor. 3: 18. O gelukzalige ziel, die zo geheiligd wordt!
- d. Niettemin zal God altijd dispensatie geven en uitdelen. Op Zijn woord zult u Hem menigmaal moeten geloven, zonder iets te voelen. Want het is een woord waaraan men vasthoudt, tot Jezus, de Morgenster Zelf, in het hart opgaat en u het werk Gods doet zien dat in u gewerkt is. Want in Zijn licht zien we het licht, Ps. 36: 10. Laat dan dit woord bij u zijn: *Wie gelooft, die zal niet haasten*, fcs. 28: 16., namelijk om te zien en te voelen. Zo past het nu op Zijn bedeling te leven. Want zo bepaalt Hij de weg van een ieder.

Zo handelend hebben wij het woord van Paulus voor allen eens om te keren, namelijk als ons het Evangelie ontdekt is in degenen die behouden worden, in welker hart Hij Die het licht in de duisternis doet schijnen, heeft geschenen om te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods, in het aangezicht van Jezus Christus. Niet alleen zult u nu niet voortgaan op het pad naar de hel om verloren te gaan, maar hierna zult u ook

eeuwig behouden worden, omdat door ieder van het volk het Evangelie genoten zal worden. Daarvan zegt Paulus: *Maar gelijk geschreven is: Hetgeen het oog niet heeft gezien en het oor niet heeft gehoord, en in het hart des mensen niet is opgeklommen, hetgeen God bereid heeft dien, die Hem liefhebben*, 1 Kor. 2: 9. Amen.

VIJFDE PREDIKATIE

Over het heilig burgerschap en Gods huisgenootschap

Zo zijt gij dan niet meer vreemdelingen en bijwoners, maar medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods. Efëze 2: 19

Het is ten hoogste nodig dat wij soms mediteren over de gestalte van een christen, want wij worden gewend de gehele dag waanchristenen, burgerlijke mensen, aan te zien voor goede christenen, omdat zij gedurig voor onze ogen zijn. Tegenwoordig komt mij voor om de staat van een christen in het algemeen te overdenken. De apostel spreekt in deze woorden tot christenen, die uit de heidenen gekomen waren, want Efeze was een stad van de Grieken, waar het Evangelie was verkondigd en er waren daar ook velen die het door het geloof hadden aangenomen. En dat was een groot wonder, want zij waren voorheen geheel vervreemd ten aanzien van de Joden, want die waren het volk Gods. *Hij maakt Jakob Zijn woorden bekend, Israël lijn inzettingen Zijn rechten. Alzo heeft Hij geen volk gedaan; en Zijn rechten, die kennen zij niet, Psalm 147:19-20.* En let op de vorige verzen van onze tekst. *En u heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart door de misdaden en zonden. Daarom gedenkt, dat gij, die eertijds heidenen waart in het vlees, en die voorhuid genaamd werd van degenen, die genaamd zijn besnijdenis in het vlees, die met handen geschiedt; Dat gij in dien tijd waart zonder Christus, vervreemd van het burgerschap Israëls en vreemdelingen van de verbonden der belofte, geen hoop hebbende en zonder God in de wereld. Maar nu in Christus Jezus, zijt gij, die eertijds verre waart, nabij geworden door het bloed van Christus. Want Hij is onze Vrede, Die deze beiden één gemaakt heeft, en den middelmuur des afscheidsels gebroken hebbende, Heeft Hij de vijandschap in Zijn vlees tenietgemaakt, namelijk de wet der geboden in inzettingen bestaande; opdat Hij die twee in Zichzelven tot een nieuwen mens zou scheppen, vrede makende, En opdat Hij die beiden met God in één lichaam zou verzoenen door het kruis, de vijandschap aan hetzelfde gedood hebbende, En komende, heeft Hij door het Evangelie vrede verkondigd u, die verre waart en dien, die nabij waren. Want door Hem hebben wij beiden den toegang door één Geest tot den Vader, Ef. 2: 1 en 11-18.* Nu, in deze woorden van de tekst drukt hij hun staat uit waartoe zij toen gekomen waren. *Zo zijt gij dan niet meer vreemdelingen en bijwoners, maar medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods, Ef. 2: 19.*

Christenen! Laat ons aandachtig zijn, want het raakt ook ons, omdat wij niet uit de Joden zijn, maar zondaren uit de heidenen. Laat ons dan het voorrecht van onze staat opmerken, en ons daarin waardig gedragen.

Op tweeërlei wijze wordt deze staat voorgesteld:

- 1. eerst negatief, op een ontkennende wijze,**
- 2. en dan positief, op een stellige wijze.**

Eerst op de negatieve, ontkennende manier: *Zo zijt gij dan niet meer vreemdelingen en bijwoners.* Dat waren zij voordien. Zoals een mens die uit vreemde landen komt in een ander land, daar is hij dan vreemd. *Bijwoners*, dat zijn degenen die van elders in een huis komen om daar voor een tijd hun verblijf te nemen, en dan weer weg gaan. *Zodanig waart gij eertijds.* Maar de Joden waren het volk van God. En die vormden

de stad Gods en het huis Gods.

Dan is er de tweede, de positieve of stellige wijze. *Gij zijt medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods.*

Wij moeten weten dat de apostel spreekt over de *gelovige* heidenen.

1. Zij waren tot de kennis gekomen door een zeker inzicht van de Vader, waardoor alles besloten wordt over Zijn kinderen. In dat opzicht zegt de Zaligmaker: *Mijn schapen horen Mijn stem.* Joh. 10: 27. En Paulus zegt: *Nabij u is het Woord, in uw mond en in uw hart,* Rom. 10: 8. *Het woord van Christus wone rijkelijk in u, in alle wijsheid,* Kol. 3: 16.

2. Zij zien het voorbeeld van de Vader, en daardoor worden zij onderwezen. *Als vrijen, en niet de vrijheid hebbende als een deksel der boosheid, maar als dienstknechten Gods,* 1 Petrus 2: 16. *Laat uw licht also schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken mogen zien, en uw Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken,* Matth. 5: 16.

Maar men zou zeggen, *dat de daden des Heeren door alle mensen worden gezien, want God is overal tegenwoordig. Is het dan geen voorrecht voor Gods kinderen?*

Antwoord: De anderen zien de daden Gods niet van nabij, want als Vader blijft de Heere altijd in het huis. Daar kan wel over gehoord worden, zoals de koningin van Scheba veel gehoord had over Salomo, maar het gezicht overtreft wel tien maal het gehoorde en het gerucht. Zo weten de wereldlingen wel wat of God doet, omdat zij het horen, maar zij zien de Vader niet van nabij.

3. Dan hebben zij de zalving des Geestes, die van binnen leert en onderwijst, 1 Joh. 2: 27. Die leert hun dat woord zo te kennen, en dat voorbeeld zo te zien, dat zij het in hen gevoelen.

4. De heilige leiding en voorzienigheid des Vaders genieten zij, hun ten goede. *En wij weten, dat dengenen, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede, namelijk dengenen die naar Zijn voornemen geroepen zijn,* Rom. 8: 28. En in dat opzicht zegt de apostel: *Hetzij Paulus, hetzij Apollos, hetzij Céfas, hetzij de wereld, hetzij leven, hetzij dood, hetzij tegenwoordige, hetzij toekomende dingen, zij zijn alle uwe,* 1 Kor. 3: 22. En dit blijkt:

a. In de tegenspoeden, zoals bij Job. Dat doet de Heere om hen nederig te maken, om hun geloof te oefenen, om hen te doen hopen, om hen geduldig te maken, om God zelfs in het kwade te prijzen, opdat God in hen verheerlijkt zou worden. Want daarom slaat God Zijn kinderen, opdat zij Zijn heerlijkheid zouden erkennen.

b. In de voorspoed erkennen zij de goedheid des Heeren. Daardoor worden zij opgewekt tot dankbaarheid. Dan hebben zij de gelegenheid om veel goede werken te doen. *De ander drijft onrecht in een gans richtig land,* Jes. 26: 10.

c. Uit alle ontmoetingen komen zij iets goeds te leren, tot bevordering van het geestelijke leven. Die dit niet doen, die tonen dat zij van dit huis niet zijn.

5. Zij hebben zulke kostelijke broeders en zusters, dat zijn alle gelovigen, en die zijn voor elkaar zoals de leden van één lichaam, Rom. 12: 5. Hebben zij wijsheid? Geloof? Is er een vertroosting door de Geest? Het is voor de anderen! Is er wat te geven? Hulp te bewijzen? Het is voor elkaar, want er is een gemeenschap der heiligen, ook ten opzichte van lichamelijke goederen, zoals in de eerste, apostolische, kerk.

1ste vermaning.

Wij worden hier opgewekt tot kostelijke dingen, die verbonden zijn aan deze troost.

a. Zo moet gij die Huisvader gaan vereren. *En indien gij tot een Vader aanroept Dengene, Die zonder aanneming des persoons oordeelt naar eens iegelijks werk, zo*

wandelt in vreze den tijd uwer inwoning, 1 Petrus 1: 17. *Opdat gij moogt wandelen waardiglijk den Heere tot alle behaaglijkheid, in alle goede werken vrucht dragende, en wassende in de kennis Gods, Kol. 1: 10. Die ons tevoren verordineerd heeft tot aanneming tot kinderen, door Jezus Christus in Zichzelven, naar het welbehagen van Zijn wil. Tot prijs der heerlijkheid Zijner genade, door welke Hij ons begenadigd heeft in den Geliefde, Ef. 1: 5-6.*

b. Door die heilige voorzienigheid bestuurt en bezorgt de Heere al hun doen. Hij is altijd met hen bezig. Of dat niet een kostelijke zaak is? Zeker, wij zijn daar in een vaste stad. *God stelt heil tot muren en voorschansen, Jes. 26: 1.*

c. Zij genieten de voorrechten van die stad als een vrije, zegt Petrus. *Als vrijen, en niet de vrijheid hebben als een deksel der boosheid, maar als dienstknechten Gods, 1 Petrus 2: 16.* En Paulus zegt: *Want ook zijzelven, die besneden worden, houden de wet niet; maar zij willen dat gij besneden wordt, opdat zij in uw vlees roemen zouden, Gal. 6: 13.*

1. Zij zijn vrij van alle beschuldigingen. Daar is een goedheid van de Rechter, daar de beschuldigingen tegen hen niet gelden. Als die niet waar zijn, worden ze door de Heere niet aangenomen. Als ze wel waar zijn, worden ze hun niet toegerekend, omwille van de Zaligmaker. Ja zo, dat zij wel uitroepen mogen: *Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods f God is het, Die rechtvaardig maakt. Wie is het, die verdoemt? Christus is het, Die gestorven is; ja, wat meer is, Die ook opgewekt is. Die ook ter rechterhand Gods is, Die ook voor ons bidt, Rom. 8: 34.* Daarom wordt de satan maar een Verklager onzer broederen' genoemd, Openb. 12: 10. Daarom zegt Jesaja: *Alle instrument, dat tegen u bereid wordt, zal niet gelukken, en alle tong, die in het gericht tegen u opstaat, zult gij verdoemen; dit is de erve der knechten des HEEREN, en hun gerechtigheid is uit Mij, spreekt de HEERE, Jes. 54: 17.*

2. Zij zijn ook vrij van alle dienstbaarheid en slavernij. *Want het zal te dien dage geschieden, spreekt de HEERE der heirscharen, dat Ik zijn juk van uw hals verbreken en uw banden verscheuren zal; en vreemden zullen zich niet meer van hem doen dienen, Jer. 30: 8.* Daarom zegt de apostel: *Dat dan de zonde niet heerse in uw sterfelijk lichaam, om haar te gehoorzamen in de begeerlijkheden deszelven lichaams. En stelt uw leden niet der zonde tot wapenen der ongerechtigheid; maar stelt uzelf Gode als uit de doden levend geworden zijnde, en stelt uw leden Gode tot wapenen der gerechtigheid, Rom. 6: 12-13.* Hij is geen dienstknecht meer van de wereld, noch van het vlees, maar hij is een vrijgekochte en een vrijgelatene en hoeft niemand meer te dienen. Daarom zegt de apostel: *Gij zijt duur gekocht; wordt geen dienstknechten der mensen, 1 Kor. 7: 23.*

3. Zij zijn vrij van schulden. *Zo dan broeders, wij zijn schuldenaars niet aan het vlees, om naar het vlees te leven, Rom. 8: 12.* Zij behoeven hun goederen noch aan de wereld, noch aan het vlees te geven, want zij zijn kinderen Gods, en die zijn geen schatting schuldig. *Zo zijn dan de zonen vrij, Matth. 17: 26.* Zij geven wel schatting als burgers, want dat legt de Heere hun op. Ja, daarom betalen zij schatting. *Want zij zijn dienaars Gods, in ditzelve geduriglijk bezig zijnde, Rom. 13: 6.*

4. Zij hebben de gemeenschap der heiligen, die Christus voor hen verdiend heeft. Zij beschouwen elkaar als zonen en dochteren van de Allerhoogste. Zij zien in sommigen een geestelijk verstand; in anderen een tong der geleerden om een woord tot stichting te spreken. In een ander zien zij een deugdzame wandel. Is het niet heerlijk om met zulken om te gaan? Zij verblijden zich zo, als ze wat goeds in hun naasten zien. Zij verblijden zich in de waarheid, 1 Kor. 13: 6. Waar

die gevonden wordt, zijn zij niet nijdig als het de naaste goed gaat. De apostel zegt: *De Geest, Die in ons woont, heeft Die lust tot nijdigheid?* Jak. 4: 5. Dat zij verre van hen!

2^e Vermaning.

Laten wij ons dan gedragen als onderdanen van zulk een Koning!

1. Wij moeten de taal spreken van die stad Gods, niets ijdel of vleselijks. *Geen vuile rede ga uit uw mond, maar zo er enige goede rede is tot nuttige stichting, opdat zij genade geve dien, die ze horen*, Ef. 4: 29. Wij moeten altijd de naam Gods vermelden, door spreken en zingen of dergelijke. *Al Uw werken, HEERE, zullen U loven, en Uw gunstgenoten zullen U zegenen, lij zullen de heerlijkheid Uws Koninkrijks vermelden, en Uw mogendheid zullen zij uitspreken*, Ps. 145: 10-11.

Maar hoe ver is dat van de christenen vandaan? De tale Kanaans wordt in de huizen niet gesproken, maar de kinderen der christenen spreken ten dele Asdodisch en ten dele de tale Kanaans.

2. Wij moeten de manieren van de stad Gods leren en ons daar naar voegen. Maar wij moeten weten dat deze manieren volledig strijden tegen die van de wereld. En speciaal moeten wij het voorbeeld van de Koning navolgen. *Weest dan gijlieden volmaakt, gelijk uw Vader, Die in de hemelen is, volmaakt is*, Matth. 5: 48. *Zijt heilig, want Ik ben heilig*, 1 Petrus 1: 16. Dus winnen zij informatie in hoe of het staat met de inwoners van die stad, wat voor omgang zij hebben en wat of zij doen. *Maar de verborgen mens des harten, in het onverderfelijk versiersel van een zachtmoedigen en stillen geest, die kostelijk is voor God*, 1 Petrus 3: 4. Zij kleden zich in een eerbaar gewaad met schaamte en matigheid zichzelf versierende, niet in vlechtingen des haars, of goud, of paarlen, of kostelijke kleding, *Maar, hetwelk den vrouwen betaamt, die de Godvruchtigheid belijden. door goede werken*, 1 Tim. 2:9-10. Zij kleden zich naar de manier van het hemels hof.

3. Zij houden die Koning voor hun Koning.

a. Zij horen naarstig naar Zijn geboden; zij vernemen hoe Zijn wetten zijn, door het lezen en horen van het woord.

b. Als zij die dan weten, zijn zij gehoorzaam en zeggen met Samuël: *Spreek, want Uw knecht hoort*, 1 Sam. 3: 10.

c. Zij zijn bereid om schatting te geven aan die Koning. Dat wil zeggen: Zij geven alles wat zij hebben, en zichzelf ook. Zij geven Hem alle eer, liefde, alle vrees enzovoorts.

d. De vijanden van de Koning zijn hun vijanden. Daar stellen zij zich tegen en zij mengen zich in de strijd met al diegenen, die de wetten van de Koning niet wensen.

4. Zij vertrouwen op die Koning, want zij weten dat Hij zo wijs, zo sterk en zo goed is. Daarom vertrouwen zij zich geheel aan hem toe en mengen zich in alles waarvan de Koning wil dat zij zich mengen zullen. Zij vertrouwen op de Heere. *Gezegend daarentegen is de man, die op den HEERE vertrouwt en wiens Vertrouwen de HEERE is*, Jer. 17: 7. Zij nemen grote dingen bij de hand, als het maar kan. Het is een verwonderd zijn over wat de Heere zou kunnen doen. *Weigelukzalig is hij, die den God Jakobs tot zijn Hulp heeft, wiens verwachting op den HEERE zijn God is*, Ps. 146: 5.

In het tweede deel van de tekst wordt van hen gezegd dat zij huisgenoten Gods

zijn.

Het zijn degenen, die de Heere heeft afgescheiden van alle anderen. Zij worden door het geloof één met de Heere Jezus. Zij worden soms in het woord genoemd een tempel, de berg des Heeren en ook Jeruzalem. *En het zal geschieden in het laatste der dagen, dat de berg van het huis des HEEREN zal vastgesteld zijn op den top der bergen, en dat hij zal verheven worden boven de heuvelen, en tot denzelven zullen alle heidenen toevloeien. En vele volken zullen heengaan en zeggen: Komt, laat ons opgaan tot den berg des HEEREN, tot het huis van den God Jakobs, opdat Hij ons lere van Zijn wegen en dat wij wandelen in Zijn paden; want uit Sion zal de wet uitgaan en des HEEREN woord uit Jeruzalem, Jes. 2: 2-3. Zie, Ik zal Jeruzalem stellen tot een drinkschaal der zwijmeling allen volken rondom, ja, ook zal zij zijn overjuda, in de belegering tegen Jeruzalem. En het zal te dien dage geschieden, dat Ik Jeruzalem stellen zal tot een lastigen steen allen volken; allen, die zich daarmede beladen, zullen gewisselijk doorsneden worden; en al de volken der aarde zullen zich tegen haar verzamelen, Zach. 12: 2-3. Opdat gij moogt weten, hoe men in het huis Gods moet verkeren, 1 Tim. 3: 15. En Mozes is wel getrouw geweest in geheel zijn huis als een dienaar. Maar Christus als de Zoon over Zijn eigen huis, Hebr. 3: 5-6. Zij worden het Huis Gods genaamd, omdat de Heere in het Nieuwe Verbond beschouwd wordt als een Vader. Het is nu niet meer een verbond met een Rechter. Dat was het verbond der wet, maar nu zijn de gelovigen in de positie van huisgenoten. In dit opzicht is God hun Vader. En Ik zal u tot een Vader zijn, en gij zult Mij tot zonen en dochteren zijn, zegt de HEERE, de Almachtige, 2 Kor. 6: 18. En indien gij tot een Vader aanroept Dengene, Die zonder aanneming des persoons oordeelt naar eens iegelijks werk, zo wandelt in vreze den tijd uwer inwoning, 1 Petrus 1: 17. Aan de andere zijde, omdat de gelovigen broeders en zusters zijn: Ik bid u dan, broeders, door de ontfermingen Gods, dat gij uw lichamen stelt tot een levende, heilige en Gode welbehaaglijke offerande, welke is uw redelijke Godsdienst, Rom. 12: 1.*

Leer hier dit uit: ***de ware christenen zijn huisgenoten Gods.***

- I. Deze leer dient tot onderwijzing, om eens de heerlijke staat van een christen te zien.
 1. Dat blijkt uit de heerlijkheid dat de Vader van dit huis de grote God is, de Heere van hemel en van aarde, Die alles uit niets heeft geformeerd, van Wie de aarde is en de volheid daarvan, Die lust heeft gehad om enigen bij Hemzelf te doen wonen. *Welgelukzalig is hij, dien Gij verkiest en doet naderen, dat hij wone in Uw voorhoven; wij zullen verzadigd worden met het goed van Uw huis, met het heilige van Uw paleis, Ps. 65: 5. Wat is dat een heerlijke zaak!*
 2. De oudste en eerstgeborene van dit huis is de Heere Jezus, de waarachtige Zoon van God, Die eenswezens is met de Vader, tot wie wij nochtans met vrijmoedigheid kunnen gaan, want Hij is dezelfde natuur als wij deelachtig geworden. Hij is daar bij de Vader in de binnenkamer en beschikt daar al onze zaken. Ja, *En gij zijt in Hem volmaakt, Die het Hoofd is van alle overheid en macht, Kol. 2: 10.*
 3. Onze broeders en zusters, dat zijn de kinderen Gods. *Maar gij zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, een heilig volk, een verkregen volk; opdat gij zoudt verkondigen de deugden Desgenen, Die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht, 1 Petrus 2: 9. Welke niet uit den bloede, noch uit den wil des vleses, noch uit den wil des mans, maar uit God geboren zijn Joh. 1:13. Het zijn de beerlijken, in dewelke al mijn lust is, Ps. 16: 3. Het is die algemene vergadering en de gemeente der eerstgeborenen, die in de hemelen opgeschreven zijn, Hebr. 12: 23.*
 4. Van de dienaren van dit huis is de ene een vat ter ere, en de andere ter onere, Rom. 9: 21.

- a. Die ter ere zijn de heilige engelen, die *gedienstige geesten, die tot dienst uitgezonden worden om dergenen wil die de zaligheid beërven zullen*, Hebr. 1: 14. Die staan en wachten op het bevel des Heeren. *Looft den HEERE, lijn engelen, gij krachtige helden, die Zijn woord doet, gehoorzamende de stem Zijns woords. Looft den HEERE, al Zijn heirscharen, gij Zijn dienaars, die Zijn welbehagen doet!*, Ps. 103: 20-21. En dan, de christenen zijn eikaars dienaren. *Dient elkander door de liefde*, Gal. 5: 13.
- b. Die ten onere zijn, dat zijn de boze mensen, ja zelfs de duivelen; die moeten werken naar de wil van deze Vader.

II. Er wordt een bijzondere zorg gedragen voor dat huisgezin.

a. Om het te geven alles wat het nodig heeft.

1. Hetgeen zij nodig hebben voor de ziel. En dat voorziet de Heere. Hij voorziet hen van voedsel, hun spijs en drank gevend. De Zoon zegt: *Want Mijn vlees is waarlijk spijs, en Mijn bloed is waarlijk drank*, joh. 6: 55. Ja, de Vader geeft hun nog meer lekkernijen en bereidt hun *een vetten maaltijd, een maaltijd van reinen wijn, van vet vol merg, van reine wijnen, die gezuiverd zijn* Jes. 25: 6. Zij worden ook voorzien van kleding, te weten, zij doen de Heere Jezus Christus aan tot kleding, Rom. 13: 14. Ja, zij krijgen ook versiersel. *Des konings dochter is geheel verheerlijkt inwendig; haar kleding is van gouden borduursel*, Ps. 45: 14. En Jehovah Zelf wil hun tot sierlijkheid zijn. *De zon zal u niet meer wezen tot een licht des daags, en tot een glans zal u de maan niet lichten, maar de HEERE zal u wezen tot een eeuwig Licht, en uw God tot uw Sierlijkheid* Jes. 60: 19.

2. Wat betreft hun lichaam wil de Heere dat zij onbezorgd zijn. Daarom zeg Ik u: *Zijt niet bezorgd voor uw leven, wat gij eten en wat gij drinken zult, noch voor uw lichaam, waarmede gij u kleden zult. Aan ziet de vogelen des hemels, dat zij niet zaaien noch maaien, en uw hemelse Vader voedt nochtans dezelve. Aanmerkt de leliën des velds, hoe zij wassen; zij arbeiden niet en spinnen niet; En Ik zeg u, dat ook Salomo in al zijn heerlijkheid niet is bekleed geweest gelijk een van deze. Daarom zijt niet bezorgd, zeggende: Wat zullen wij eten, of zullen wij drinken, of waarmede zullen wij ons kleden? Want al deze dingen zoeken de heidenen; want uw hemelse Vader weet, dat gij al deze dingen behoeft. Maar zoekt eerst het Koninkrijk Gods*, Matth. 6: 25-33. Tracht maar een huisgenoot te zijn en een onderdaan van Jezus. En dan hebt gij recht op alle schepselen en gemeenschap aan al de goederen van de vromen.

B. Om hen te beschermen voor alle kwaad. Want de Heere wil hun zijn *een vurige Muur rondom*. En Hij zal tot *Heerlijkheid* wezen in het midden van haar, Zach. 2: 5. En het achtste vers: *Want zo zegt de HEERE der heirscharen: Naar de heerlijkheid over u, heeft Hij Mij gezonden tot die heidenen, die ulieden beroofd hebben; want die ulieden aanraakt, die raakt Zijn oogappel aan. En de HEERE zal over alle woning van den berg Sion en overhaar vergaderingen scheppen een wolk des daags, en een rook, en den glans eens vlammenden vuurs des nachts; want over alles wat heerlijk is, zal een beschutting wezen. En daar zal een hut zijn tot een schaduw des daags tegen de hitte, en tot een toevlucht en tot een verberging tegen den vloed en tegen den regen* Jes. 4: 5-6. Dit bestaat niet altijd in de uitwendige redding van het kwaad, maar het bestaat daarin dat de christen Gods naam kent. *Ik zal hem op een hoogte stellen, want hij kent Mijn Naam*, Ps. 91: 14. De *Naam des HEEREN* is een sterke Toren; de *rechtvaardige* zal daarheen lopen en in een hoog vertrek gesteld worden, Spr. 18: 10. Als een christen maar weet door het licht van boven, dat God goed, wijs en machtig is,

dan is hij zorgeloos in die bescherming en zegt: *Want Uw goedertierenheid is beter dan het leven*, Ps. 63: 4. *Die in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die zal vernachten in de schaduw des Almachtigen*, Ps. 91: 1. *Doe mij Uw goedertierenheid in den morgenstond horen, want ik betrouw op U; maak mij bekend den weg, dien ik te gaan heb, want ik hef mijn ziel tot U op. Red mij, HEERE, van mijn vijanden, hij U schuil ik*, Ps. 143: 8-9.

III. Die in dit huis zijn, genieten de onderwijzing des Vaders door het woord. Het is wel waar dat allen wel het geluid van het woord horen, maar Gods huisgenoten horen het gelovig, door de Geest, Die het hart opent.

IV. Zij zien de Heere Jezus, die niet meer in de dood der zonde waren, maar begonnen Gode te leven. Dat zijn de medeburgers der heiligen. De Kerk van Christus, dat zijn degenen van wie de ogen geopend zijn door het licht van boven. Zij leren God en Christus kennen en worden vergeleken bij een stad. *Zeer heerlijke dingen worden van u gesproken, o stad Gods*, Ps. 87: 3. *Maar gij zijt gekomen tot den berg Sion en de stad des levenden Gods*, Hebr. 12: 22. *En Jeruzalem zal geheten worden een stad der waarheid*, Zach. 8: 3. *En het zal te dien dage geschieden, dat Ik Jeruzalem stellen zal tot een lastigen steen*, Zach. 12: 3. In die gelijkenis spreekt de apostel in de tegenwoordige tijd en zegt: gij zijt daarin medeburgers geworden.

Het is wel wat bijzonders! Medeburgers der heiligen. Wel, dat zijn die bijzondere mensen, die afgezonderden, *een koninklijk priesterdom, een heilig volk, een verkregen volk*, 1 Petrus 2: 9. *En Gij hebt ons. onzen God gemaakt tot koningen en priesters*, Openb. 5: 10. Zij zijn uit God geboren, volgens 1 Joh. 5: 18. Zij hebben hun afkomst van de hemel; zij dragen het beeld Gods. Van een ieder geldt dat hij aangedaan heeft *den nieuwen mens, die vernieuwd wordt tot kennis, naar het evenbeeld Desgenen Die hem geschapen heeft*, Kol. 3: 10. Voor hen geldt: *Weest dan gijlieden volmaakt, gelijk uw Vader, Die in de hemelen is, volmaakt is*, Matth. 5:18. Het zijn degenen die met Abraham, Izak en Jakob zullen aanzitten in het koninkrijk Gods, en met al de heiligen van het Nieuwe Testament en al de geheiligden, Luk. 13: 28-29.

Leer hieruit, ***dat allen die in de Heere Jezus Christus geloven, al zijn het zondaars uit de heidenen en bijgevolg verwerpelij, medeburgers zullen zijn met de heiligen in Sion.*** Ze worden allen hetzelfde voorrecht deelachtig.

Maak dan hieruit op hoe heerlijk de staat van een christen is, want hij is een medeburger van die stad.

1. Hij krijgt de Heere tot Zijn Overste en Koning, aan Wie hij zich zal onderwerpen.
 - a. *Uw ogen zullen den Koning zien in Zijn schoonheid* Jes. 33: 17. O! Dat de grootste wens van de mens, dat wil zeggen, van een christenmens, dat hij de Heere mag aanschouwen. Dat zal de hemel zijn. Het is waar: *Want wij zien nu door een spiegel in een duistere rede, maar alsdan zullen wij zien aangezicht tot aangezicht; nu ken ik ten dele, maar alsdan zal ik kennen gelijk ook ik gekend ben*, 1 Kor. 13: 12.
 - b. Zulk een Koning in Zijn wijsheid te horen, welk voorrecht is dat? Toen de koningin van Scheba eens al de wijsheid van Salomo hoorde, achtte zij zijn knechten, die deze wijsheid hoorden, gelukkig. *En zie, meer dan Salomo is hier*, Matth. 12: 42.
 - c. Zo'n Koning te dienen in Zijn heerlijkheid, is dat niet een wenselijke zaak?

2. Zij genieten de goedheid van die Koning.

a. In de bescherming en bewaring des Heeren. *Die in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die zal vernachten in de schaduw des Almachtigen*, Ps. 91: 1. *De HEERE is uw Bewaarder, de HEERE is uw Schaduw aan uw rechterhand. De zon zal u des daags niet steken, noch de maan des nachts. De HEERE zal u bewaren van alle kwaad; uw ziel zal Hij bewaren*, Ps. 121: 5-7.

b. Dit is ook de aard van de kinderen.

(1). Dat zij goed over hun vader spreken. Wel, de Vader is de Wijsheid en de Goedheid Zelve. Daarom moeten Hem Zijn gunstgenoten zegenen. *Al Uw werken, HEERE, zullen U loven en Uw gunstgenoten zullen U zegenen. Zij zullen de heerlijkheid Uws Koninkrijks vermelden*, Ps. 145: 10-11. *De verheffingen Godes zullen in hun keel zijn*, Ps. 149: 6. Dat dan uw monden vol zijn van de heerlijkheid des Heeren. Hebt u de Vader gezien? Was er iets waardoor u Hem zag? Wel, komt dan en vertelt iets van die heerlijkheid. Een kind is ook zeer aangedaan als de naam van de vader onteerd wordt. Zo moest het met u ook zijn!

(2). Gij moet familiair zijn met de Vader. Want deze Vader is niet stuurs of wreed. Daarom zeiden de vrienden van Job: *Gewen u toch aan Hem en heb vrede* Job 22: 21. En dat door heilige oefeningen als mediteren, heilige gedachten, gebeden, belijdenis van zonden, vernieuwing des geloofs enzovoorts. Het is waar: de Heere moet ons komen opzoeken voordat wij vertrouwelijk met Hem zijn. Maar wij moeten weten, dat het toch onze plicht is. En wij zouden er voor moeten zorgen thuis te zijn en op de Heere te wachten. Maar nu is men veeltijds bezig met andere dingen, met het opsieren van zichzelf, met het vergaderen van goederen enzovoorts.

(3). Wij behoorden acht te geven op de woorden van de Vader: *Mijn zoon, vergeet Mijn wet niet, maar uw hart beware mijn geboden*, Spr. 3:1. *Welgelukzalig is de mens, die naar Mij hoort, dagelijks wakende aan Mijn poorten, waarnemende de posten Mijner deuren*. De profeet zegt: *Ik stond op mijn wacht en ik stelde mij op de sterkte, en ik hield wacht om te zien, wat Hij in mij spreken zou, en wat ik antwoorden zou op mijn bestraffing*, Hab. 2: 1. Daartoe moet men naarstig het woord lezen en aanwezig zijn bij de samenkomsten, en dat dan betrachten. *Hierin is Mijn Vader verheerlijkt, dat gij veel vrucht draagt; en gij zult Mijn discipelen zijn*, Joh. 15: 8. Zoals welgemanierde kinderen tot eer van het huis zijn, moeten wij alle mensen tonen dat wij een deugdzame wandel hebben. Wij moeten niet zo ijverig zijn als de papisten, niet zo nederig als de menisten, maar uitsteken als de waarheid boven de valsheid. Daarbij moeten wij het voorbeeld van de Zaligmaker voor ogen houden: *Ik spreek wat Ik bij Mijn Vader gezien heb*, Joh. 8: 38.

(4). Wij moeten het voorbeeld van de Vader volgen en Zijn Beeld uitdrukken en vernieuwd worden naar het evenbeeld van Degene Die hem geschapen heeft, dit volgens Kol. 3: 10. *Weest dan gijlieden volmaakt, gelijk Uw Vader, Die in de hemelen is, volmaakt is*, Matth. 5: 48. Wat is er een zuiverheid in God! En hoe heilig behoorden wij dan te zijn! Welk een menslievendheid! *Zo doet dan aan, als uitverkorenen Gods, heiligen en beminden, de innerlijke bewegingen der barmhartigheid, goedertierenheid, ootmoedigheid, zachtmoedigheid, lankmoedigheid, verdragende elkander en vergevende de een den ander, zo iemand tegen iemand enige klacht heeft; gelijkterwijs als Christus u vergeven heeft, doet ook gij alzo*, Kol. 3:12-13. *Maar zijt jegens elkander goedertieren, barmhartig, vergevende elkander, gelijkwijs ook God in Christus ulieden vergeven heeft*, Ef. 4: 32.

Wilt u een voorbeeld hebben van liefde tot de vijand? *Maar Ik zeg u: Hebt uw vijanden lief; zegent ze, die u vervloeken; doet wel dengenen, die u haten; en bidt*

voor degenen, die u geweld doen en die u vervolgen, Opdat gij moogt kinderen zijn uws Vaders, Die in de hemelen is; want Hij doet Zijn zon opgaan over bozen en goeden, en regent over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. Want indien gij liefhebt, die u liefhebben, wat loon hebt gij? Doen ook de tollenaars niet hetzelfde? En indien gij uw broeders alleen groet, wat doet gij boven anderen? Doen ook de tollenaars niet also? Weest gijlieden volmaakt, gelijk uw Vader, Die in de hemelen is, volmaakt is, Matth. 5: 44-48. Zien wij niet veel mensen die niet waardig zijn de aarde te betreden? En toch doet de Heere ook hen goed.

(5). Wij moeten tonen, dat wij huisgenoten zijn die eensgezind zijn onder elkaar. *Hieraan zullen zij allen bekennen, dat gij Mijn discipelen zijt, zo gij liefde hebt onder elkander, Joh. 13: 35. Wij weten, dat wij overgegaan zijn uit den dood in het leven, dewijl wij de broeders liefhebben, 1 Joh. 3: 14. Zouden wij niet alles wat wij hebben over moeten hebben voor het algemeen belang? Wat zou er dan een gemeenschap zijn van troost en roem. Wij zouden van al het onze graag moeten afzien om wille van onze naasten. Immers, deze dingen worden vereist van de huisgenoten Gods. Amen.*

ZESDE PREDIKATIE

Over de overwinning der wereld door Gods kinderen

Want al wat uit God geboren is, overwint de wereld; en dit is de overwinning die de wereld overwint, namelijk ons geloof. 1 Johannes 5: 4

Wat Paulus van zichzelf zegt in 2 Korinthe 7 vers 5, van de vrees die hij van binnen, en van de strijd die hij van buiten had, kan gemakkelijk op alle christenen betrekking hebben, daar zij allemaal niet alleen van binnen, maar ook van buiten hun vijanden hebben, die hen dagelijks bestrijden. Van binnen hebben zij het vlees van een verrader, dat vaak voor beroering en vrees zorgt en van buiten de boze duivel en de sterke wereld. Zo zijn zij vaak als een schaap in de woestijn, dat door listige vijanden wordt omringd. Over Antonius wordt gezegd, dat hij zag dat de wereld vol strikken was en uitriep: Wie zal ontkomen? En waarlijk, als een christen God niet tot zijn hulp en Beschermmer had, mocht hij wel *Magór-missabib* genoemd worden. ‘Schrik van rondomme’. Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars, door Hem, Die ons liefgehad heeft, Rom. 8: 37.

Ik heb de strijd, die het nieuwe schepsel heeft met zijn eigen verdorvenheden en in hoeverre zij in deze wereld daarin de overwinning hebben, uiteengezet. Nu zou ik willen spreken over de strijd tegen de wereld en waar de overwinning over de wereld in bestaat.

Johannes had gezegd dat een christen daaraan weten kan of hij uit God geboren is, dat hij de naaste liefhad en de geboden Gods onderhield uit liefde. Hierop dringt hij aan met het motief dat ze licht zijn. *En Zijn geboden zijn niet zwaar*, vers 3. En in het vierde vers geeft hij de reden door te zeggen: *Want al wat uit God geboren is, overwint de wereld*. De apostel spreekt over al dat uit God geboren is. Dat is niet omdat de gelovige uit het Wezen Gods geboren is, zoals Jezus. *Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegenereerd*, Ps. 2: 7. De Zoon heeft hetzelfde Wezen als de Vader. *Die in de gestaltenis Gods zijnde, geen roof geacht heeft Gode evengelijk te zijn*, Fil. 2: 6. Het betekent ook niet dat het slechts zou zijn door de algemene werking van God, waardoor alle schepselen door God zijn voortgebracht. Daarom wordt God door hen de Vader genoemd. *Hebben wij niet allen één Vader? Heeft niet één God ons geschapen? Waarom handelen wij dan trouwelooslijk de een tegen den ander, ontheiligende het verbond onzer vaderen?*, Mal. 2: 10.

God laat hun ziel door een gunstig liefdewerk van Zijn Heilige Geest geestelijk leven, om geestelijke werken te doen tot eer van God de Schepper. *Want wij zijn Zijn maaksel, geschapen in Christus Jezus tot goede werken*, Ef. 2:10. Dit wordt een *geboorte uit water en Geest* genoemd in Joh. 3: 5, of een geboorte van Boven, zoals de tekst eigenlijk wil zeggen. Dit is het nieuwe schepsel. *Zo dan, indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel*, 2 Kor. 5: 17.

I. Deze nieuwe schepping wordt ***een geboorte uit God*** genoemd, om de volgende reden.

1. Die geboren is, wordt gelijk aan degene waaruit hij geboren is. Zo wordt de ziel dan Gods natuur deelachtig, 2 Petrus 1:4; en ontvangt de gelijkenis van Gods Beeld. *En aangedaan hebt den nieuwen mens, die vernieuwd wordt tot kennis, naar het evenbeeld Desgenen Die hem geschapen heeft*. Kol. 3: 10. *En wij worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid, als*

- van des Heeren Geest, 2 Kor. 3: 17.
2. Door de geboorte komt er in het geboren schepsel een grote liefde en betrekking. *Ik zal U hartelijk liefhebben, HEERE, mijn Sterkte!*, Ps. 18: 2. *De oprechten hebben U lief*, Hoogl. 1: 4.
 3. De geboorte is een wonderlijk werk, dat alle begrip te boven gaat. *Gedenk toch, dat Gij mij als leem bereid hebt en mij tot stof zult doen wederkeren. Hebt Gij mij niet als melk gegoten en mij als een kaas doen runnen? Met vel en vlees hebt Gij mij bekleed, met beenderen ook en zenuwen hebt Gij mij samengevlochten*, Job 10: 9-11. *Ik loof U, omdat ik op een heel vreselijke wijze wonderbaarlijk gemaakt ben; wonderlijk zijn Uw werken; ook weet het mijn ziel zeer wel*, Ps. 139: 14. Maar zo is het ook met deze instorting van het geestelijk leven. *De wind blaast waarheen hij wil, en gij hoort zijn geluid; maar gij weet niet, vanwaar hij komt en waar hij heengaat; also is een iegelijk, die uit den Geest geboren is* Joh. 3: 8. Hoe wonderlijk was dat voor Nicodémus! Hij vroeg: *Hoe kan een mens geboren worden, nu oud zijnde? Kan hij ook andermaal in zijner moeders buik ingaan en geboren worden?* Joh. 3: 4.
 4. Het is een moeilijk en smartelijk werk, waar arbeid aan verbonden is, zowel voor degene die baart, als degene die geboren wordt, en degenen die hierbij behulpzaam zijn. Zo is het hier ook:
 - a. De Geest Die baart, heeft veel arbeid. Jezus antwoordde en zeide tot hem: *Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien* Joh. 3:3. *Zij hebben lijn Heiligen Geest smarten aangedaan* Jes. 63: 10.
 - b. Het geldt ook voor degene die geboren wordt. *En als zij dit hoorden, werden zij verslagen in het hart, en zeiden tot Petrus en de andere apostelen: Wat zullen wij doen, mannenbroeders?*, Hand. 2: 37.
 - c. Maar ook voor de leraars die arbeiden. Paulus zei: *Mijne kinderkens, die ik wederom arbeid te baren, totdat Christus een gestalte in u krijg*, Gal. 4: 19. Dit bestaat nu in een heilig voornemen om alle macht en geweld van de wereld tegen te staan, om de mens daarvan af te trekken en tot de Schepper over te halen en te doen blijven in de betrachtning van de dienst Gods, en het nauwkeurige christendom.

II. De vijand die tegengestaan moet worden, is hier **de wereld**.

Het woord wereld heeft in Gods Woord twee betekenissen.

Er is een wereld van redeloze schepselen.

Er is ook een wereld van mensen, een wereld van vromen. *Want God was in Christus de wereld met Zichzelven verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende, en heeft het woord der verzoening in ons gelegd*, 2 Kor. 5: 19. Er is een wereld van Goddelozen. *Ik bid niet voor de wereld* Joh. 17: 9.

Er is een goede wereld; er is ook een kwade wereld. Dat is alles wat God gemaakt heeft. Deze wordt goed of kwaad, naar dat ze goed of slecht gebruikt wordt en is zo lang goed als zij onze genegenheden en krachten van ziel en lichaam niet overwint om van de liefde en nauwgezette dienst van God af te trekken en tot eigen dienst over te halen. *Maar dit zeg ik, broeders, dat de tijd voorts kort is; opdat ook die vrouwen hebben, zouden zijn als niet hebbende; En die wenen, als niet wenende, en die blijde zijn, als niet blijde zijnde; en die kopen, als niet bezittende; En die deze wereld gebruiken, als niet misbruikende; want de gedaante dezer wereld gaat voorbij*, 1 Kor. 7: 29-31.

III. Dat is nu de zaak waar de strijd over gaat tussen de mensen, de schepselen in de wereld, en tussen het nieuwe schepsel, als bijvoorbeeld over **het geloof in Christus**. *Strijdt voor het geloof, dat eenmaal den heiligen overgeleverd is*, Judas 3.

Dit geloof bestaat in die 'grote evangelische waarheid dat de mens alleen door de enige verdienste van Christus, door het geloof aangenomen, gerechtvaardigd wordt en zo wordt een mens zalig'. Dit is een sekte die overal tegengesproken wordt, Hand. 28:22. Dit geloof is *den Joden wel een ergernis, en den Grieken een dwaasheid*, 1 Kor. 1: 23. Daarom zegt Paulus: *Strijd den goeden strijd des geloofs, grijp naar het eeuwige leven, tot hetwelk gij ook geroepen zijt, en de goede belijdenis beleden hebt voor vele getuigen*, 1 Tim. 6: 12.

De liefde zoekt Gods wereld voor zichzelf te verkrijgen. *Het zijn meer liefhebbers der wellusten dan liefhebbers Gods*, 2 Tim. 3: 4. Zij verkiezen de dingen die de wereld presenteert. Dit verdriet de Heere. *Wordt niet ijdel, als het vermogen overvloedig aanwast, zet er het hart niet op*, Ps. 62: 11. En: *Hebt de wereld niet lief, noch hetgeen in de wereld is; zo iemand de wereld liefheeft, de liefde des Vaders is niet in hem. Want al wat in de wereld is, namelijk de begeerlijkheid der ogen en de grootsheid des levens, is niet uit den Vader, maar is uit de wereld*, 1 Joh. 2: 15-16. Hier wordt stipte gehoorzaamheid aan God geëist. De wereld tracht dat te beletten en de mens tot de begeerlijkheid der ogen te brengen, dat is tot gierigheid, begeerlijkheid van het vlees, dat is tot wellusten en grootsheid des levens. *En de wereld gaat voorbij en haar begeerlijkheid; maar die den wil van God doet, blijft in der eeuwigheid*, 1 Joh. 2: 17. Deze dingen samen zijn allemaal door God verboden.

IV. Paulus wil nu dit, dat een christen zal tegenstaan **en overwinnen** en zichzelf zal blijven opofferen ten dienste van en in gehoorzaamheid aan God. *Ik bid u dan, broeders, door de ontfermingen Gods, dat gij uw lichamen stelt tot een levende, heilige en Gode welbehaaglijke offerande, welke is uw redelijke Godsdienst. En wordt dezer wereld niet gelijkvormig, maar wordt veranderd door de vernieuwing uws gemoeds, opdat gij moogt beproeven welke de goede en welbehagende en volmaakte wil van God is*, Rom. 12: 1-2.

Over deze en dergelijke plichten van het ware christendom nu doet de wereld de christen veel moeite aan. De wereld strijdt en gebruikt veel macht en geweld om de ziel van een christen te overwinnen en van God tot het schepsel en de wereldse gezindheid over te halen. Dat gebeurt op verschillende manieren, zoals blijkt uit deze voorbeelden:

1. Het kan door *gewoonte*, die niet ten onrechte een machtige tiran genoemd wordt. Want hij moet al een moedig mens zijn, die het tegen voorbeelden en gewoonten zal uithouden.

Men ziet dit bij Jozef, hoewel al een held onder de knechten van God, leerde hij nochtans mee te zweren bij het leven van farao, Gen. 42:15.

Hoe Israël in Egypte door de gewoonten en voorbeelden was afgetrokken van de zuivere dienst van God tot afgoderij is wel gebleken bij het maken van het gouden kalf, Ex. 32.

En waarom was Israël zo begerig naar een koning? Dat was omdat alle volkeren een koning hadden. *Doch het volk weigerde Samuëls stem te horen en zij zeiden: Neen, maar er zal een koning over ons zijn. En wij zullen ook zijn gelijk al de volken, en onze koning zal ons richten en hij zal voor onze aangezichten uitgaan en hij zal onze krijgen voeren*, 1 Sam. 8: 19-20.

En Salomo zelf kon het niet uithouden, tegen de gewoonte en voorbeelden van zijn

vrouwen. *En hij had zevenhonderd vrouwen, vorstinnen, en driehonderd bijwijken; en zijn vrouwen neigden zijn hart. Want het geschiedde in den tijd van Salomo's ouderdom, dat zijn vrouwen zijn hart achter andere Goden neigden; dat zijn hart niet volkomen was met den HEERE, zijn God, gelijk het hart van zijn vader David. Want Salomo wandelde Astoreth, den God der Sidoniërs, na, en Milchom, het verfoeisel der Ammonieten,* 1 Kon. 11: 3-5.

Daarom waren de knechten van David zo verwonderd toen zij de koning, tegen de gewoonte, brood zagen eten, nadat zijn kind gestorven was. *Zo zeiden zijn knechten tot hem: Wat is dit voor een ding, dat gij gedaan hebt? Om des levenden kinds wil hebt gij gevestigd en geweend, maar nadat het kind gestorven is, zijt gij opgestaan en hebt brood gegeten,* 2 Sam. 12: 21.

En Petrus zegt: *Waarom zijt gij vreemd houden, als gij niet meeloopt tot dezelfde uitgieting der overdadigheid, en u lasteren,* 1 Petrus 4: 4. En werkelijk, het is een moedig christen die tegen de stroom van de wereld inzeilen kan en hoon, en smaad, en schimp van de wereld verdragen kan en toch niet gelijk wordt aan de wereld, zoals Noach in de eerste wereld. *Door het geloof heeft Noach, door Goddelijke aanspraak vermaand zijnde van de dingen die nog niet gezien werden, en bevreesd geworden zijnde, de ark toebereid tot behoudenis van zijn huisgezin; door welke ark hij de wereld heeft veroordeeld, en is geworden een erfgenaam ter rechtvaardigheid die naar het geloof is,* Hebr. 11: 7.

En Lot in Sodom: *En den rechtvaardigen Lot, die vermoeid was van den ontuchtigen wandel der gruwelijke mensen, daaruit verlost heeft,* 2 Petrus 2* 7. Een christen is dus, en moet zich gedragen als, een uitkijkpost. Hij is als een gespikkelde vogel waar ieder naar pikt en een lelie onder de doornen, die evenwel zijn vrucht noch schoonheid verliest.

2. Er komen *beloften van vermaak, of voordeel, of hoogheid*, zoals Bileam overkwam. *Want ik zal u zeer hoog vereren en al wat gij tot mij zeggen zult, dat zal ik doen; zo kom toch, vervloekt mij dit volk,* Num. 22: 17. Dat gevele van de hoer van de wereld heeft geen kleine macht op het hart van de mens. Hierdoor kreeg Démas de tegenwoordige wereld lief, 2 Tim. 4: 10. Als de wereld haar gehele kraam van profijt, hoogheid en vermaak opendoet en aanbiedt, dan moet het wel een sterk gewapend christen zijn die dit kan weerstaan en volharden, zonder van God en het nauwkeurig betrachten van Zijn wil afgetrokken te worden. Hier hebben velen schipbreuk geleden en hebben het geloof en het goed geweten verloochend. Een bepaald rechter werd eens gevraagd om tegen zijn geweten een verkeerd vonnis te spreken. Hij weigerde het aanvankelijk, maar toen men hem heel wat gouden dukaten beloofde, waarop gewapende mannen afgebeeld waren, zei hij: Wie zou tegen zo'n gewapende bende kunnen bestaan? En zo liet hij zich overhalen, zoals ook Judas door dertig zilverlingen overwonnen is, om zijn Meester te verraden. *Toen ging een van de twaalf, genaamd Judas Iskariot, tot de overpriesters, En zeide: Wat wilt gij mij geven, en ik zal Hem u overleveren? En zij hebben hem toegelegd dertig zilveren penningen. En van toen af zocht hij gelegenheid, opdat hij Hem overleveren mocht,* Matth. 26: 14-16.

3. Ook heeft de wereld geweld en dreigementen en verdrukkingen, zoals Jozef overkwam om zijn dienst aan God, Gen. 39: 7-20. En hierdoor werd Pilatus overwonnen. De Joden zeiden: *Indien gij Dezen loslaat, zo zijt gij des keizers vriend niet. Als Pilatus dan dit woord hoorde, bracht hij Jezus uit, en zat neder op den rechterstoel, in de plaats genaamd Lithostrótos, en in het Hebreeuws Gabbatha* Joh. 19: 12-13. Zo viel men ook de drie jongelingen aan. *Maar zo gijlieden het niet*

aanbidt, ter zelve ure zult gijlieden geworpen worden in het midden van den oven des brandenden vuurs, Dan. 3: 15. En ook Daniël werd, omdat hij zijn God en niet de koning aanbad, in de leeuwenkuil geworpen. Toen nu Daniël verstond, dat dit schrift getekend was, ging hij in zijn huis, hij nu had in zijn opperzaal open vensters tegen Jeruzalem aan. en hij knielde drie tijden 's daags op zijn knieën, en hij bad en deed belijdenis voor zijn God, ganselijk gelijk hij vóór dezen gedaan had. Toen kwamen die mannen met hopen, en zij vonden Daniël biddende en smekende voor zijn God, Dan. 6: 11-12. En in vers 16 en 17 lezen we: Toen kwamen die mannen met hopen tot den koning en zij zeiden tot den koning: Weet, o koning, dat der Meden en der Perzen wet is, dat geen gebod noch ordinantie, die de koning verordend heeft, mag veranderd worden. Toen beval de koning, en zij brachten Daniël voor, en wierpen hem in den kuil der leeuwen.

O! Als de wereld zo vinnig en grimmig aankomt met het zwaard in de vuist, en de beloften van alle geluk en voorspoed in de andere hand, dan moet men wel een heroïsch heilige zijn om dan staande te blijven en aan de zijde Gods te blijven. Hier blijkt nu die heilige standvastigheid en kracht van het nieuwe schepsel, als het tegen al die aanvallen van de wereld onbeweeglijk, standvastig en altijd overvloedig in het werk des Heeren blijft, overeenkomstig 1 Kor. 15: 48. Dan zal het zonder verandering in het betrachten van de ware Godzaligheid, noch inwendig, noch uitwendig, van het geloof van de liefde en ware gehoorzaamheid aan God afgetrokken te worden.

4. Dan overwint een christen dus de wereld:

a. wanneer hij zijn innige ongeregelde lusten en genegenheden heeft overwonnen, en ten onder gebracht en bedwongen heeft. *Paulus zei: Maar ik bedwing mijn lichaam en breng het tot dienstbaarheid. 1 Kor. 9: 27. Want daar begint hij de wereld te overwinnen, als hij zijn liefde en genegenheden daarvan aftrekt. De wereld zal het ons niet doen, maar wij moeten haar onze liefde weigeren. Hebt de wereld niet lief. Joh. 2: 15. Wordt niet ijdel, als het vermogen overvloedig aanwast, en zet er het hart niet op, Ps. 62: 11.*

b. Ook als de ziel door alle handelingen van de wereld en veranderingen niet zeer ontzet of verslagen wordt, of daardoor bewogen wordt, maar in alles gelijkmatig is. Niet bedroefd weggaande in zwarigheden, zoals de jongeling die Jezus losliet, toen hem de plichten duidelijk werden, die hem tegen de borst stootten. *Als nu de jongeling dit woord hoorde, ging hij bedroefd weg; want hij had vele goederen, Matth. 19: 22. Zo zagen de genode gasten meer uit naar voordeel en vermaak in de dingen van de wereld, dan in Jezus' bruiloftsmaaltijd en lieten zich door de wereld overwinnen. De eerste zeide tot hem: Ik heb een akker gekocht, en het is nodig dat ik uitga en hem bezie; ik bid u, houd mij voor verontschuldigd. En een ander zeide: Ik heb vijf juk ossen gekocht, en ik ga heen om die te beproeven; ik bid u, houd mij voor verontschuldigd. En een ander zeide: Ik heb een vrouw getrouwd en daarom kan ik niet komen, Lukas 14:18-20. Zo zagen de boze Joden meer profijt in hun gewin en koopmanschappen dan in het onderhouden van de sabbat. Hoort dit, gij die den nooddriftige opslokt, en dat om te vernielen de ellendigen des lands; zeggende: Wanneer zal de nieuwe maan overgaan, dat wij leefstocht mogen verkopen? En de sabbat, dat wij koren mogen openen? Verkleinende de efa, en den sikkil vergrotende, en verkeerdelijk handelende met bedrieglijke weegschalen, Amos 8: 4-5. Maar een echt christen overwint dan, omdat hij liever zelf lichamelijke schade lijdt dan dat hij zich aan de dienst des Heeren onttrekt.*

c. Als hij ook niet afwijkt van zijn voorafgaande eenvoud, nederigheid, en ook matigheid. Zie, zo had Paulus geleerd overvloed én gebrek te hebben. *En ik weet*

vernederd te worden, ik weet ook overvloed te hebben; alleszins en in alles ben ik onderwezen, beide verzadigd te zijn en honger te lijden, beide overvloed en gebrek te lijden. Ik vermag alle dingen door Christus, Die mij kracht geeft, Fil. 4: 12-13.

De natuurlijke mensen, die Gods Geest niet hebben en van de wereld overwonnen worden, die worden dan dartzel, hovaardig, trots en overdadig. 'Honoris mutant mores'; sat wil zeggen: de eer in de wereld verandert de zeden. Zo staat er van Tyrus, dat haar hart zich verhief vanwege het vermogen. *Zij hebben al uw denningen uit dennebomen van Senir gebouwd; zij hebben cederen van den Libanon gehaald om masten voor u te maken. Zij hebben uw riemen uit eiken van Basan gemaakt; uw berderen hebben zij gemaakt van welbetreden elpenbeen uit de eilanden der Chittieten, Ezech. 27: 5-6.*

Ook als de mensen daar op vertrouwen, zoals Salomo getuigt van de wereldse mensen. *Des rijken goed is de stad zijner sterkte, en als een verheven muur in zijn inbeelding, Spreuken 18: 11.* En Paulus: *Doch die rijk willen worden, vallen in verzoeking en in den strik, en in vele dwaze en schadelijke begeerlijkheden, welke de mensen doen verzinken in verderf en ondergang, 1 Tim. 6: 9.* Het werk der rechtvaardigheid is ten leven, maar de inkomst der Goddelozen is tot zonde.

d. Behalve dat: het nieuwe schepsel overwint de wereld, wanneer het noch om beloften, noch om dreigementen iets laat dat moet worden gedaan, of iets doet dat nagelaten zou moeten worden. Zo hebben de jongelingen en Daniël overwonnen. *Sadrach, Mesach en Abed-nego antwoordden en zeiden tot den koning Nebukadnézar: Wij hebben niet van node u op deze zaak te antwoorden. Zal het zo zijn, onze God Dien wij eren, is machtig ons te verlossen uit den oven des brandenden vuurs, en Hij zal ons uit uw hand, o koning, verlossen. Maar zo niet, u zij bekend, o koning, dat wij uw Goden niet zullen eren, noch het gouden beeld, dat gij hebt opgericht, zullen aanbidden, Dan. 3: 16-18.* En ook: *Toen nu Daniël verstond, dat dit schrift getekend was, ging hij in zijn huis, hij nu had in zijn opperzaal open vensters tegen Jeruzalem aan. en hij knielde drie tijden 's daags op zijn knieën, en hij bad en deed belijdenis voor zijn God, ganselijk gelijk hij vóór dezen gedaan had, Dan. 6: 11.*

e. Zij zijn het ook die door al de voorbeelden heen breken kunnen en zeggen: *Kiest u heden wien gij dienen zult; maar aangaande mij en mijn huis, wij zullen den HEERE dienen.* Jozua 24: 15. Zij zijn mensen die alleen God kunnen dienen, liever dan de gehele wereld na te volgen en te verkrijgen, zoals Jozef aan het hof van farao, die op alle verloksele antwoorde: *Hoe zou ik dan dit een zo groot kwaad doen en zondigen tegen God?, Gen. 39: 9.* Zij zijn als Noach in een verdorven wereld: *Noach was een rechtvaardig, oprecht man in zijn geslachten. Noach wandelde met God, Gen. 6: 9.* En als Lot in Sodom: *En den rechtvaardigen Lot, die vermoeid was van den ontuchtigen wandel der gruwelijke mensen, 2 Petrus 2: 7.* Maar ook als Daniël aan het hof van Darius. *Toen kwamen die mannen met hopen, en zij vonden Daniël biddende en smekende voor God, Dan. 6: 12.* En als Elia: *En hij zeide: Ik heb zeer geijverd voor den HEERE, den God der heirscharen; want de kinderen Israëls hebben Uw verbond verlaten, Uw altaren afgebroken en Uw profeten met het zwaard gedood; en ik alleen ben overgebleven, en zij zoeken mijn ziel om die weg te nemen, 1 Kon. 19: 14.*

f. Ook erkent men dat alle schepselen God moeten dienen. *Want uit Hem, en door Hem, en tot Hem zijn alle dingen, Rom. 11: 36.* Voeg het voorbeeld bij van Mórdechai: *En al de knechten des konings, die in de poort des konings waren, neigden en bogen zich neder voor Haman; want de koning had also van hem bevolen; maar Mórdechai neigde zich niet en boog zich niet neder, Esther 3: 2.* En dat van Esther: *Ga, vergader al de Joden, die te Susan gevonden worden, en vast voor mij en eet of drinkt niet in drie dagen, des nachts noch des daags, ik en mijn jonge dochters zullen*

ook also vasten; en also zal ik tot den koning ingaan, hetwelk niet naar de wet is. Wanneer ik dan omkom, zo kom ik om, Esther 4: 16. En het geschiedde, toen de koning de koningin Esther zag staande in het voorhof, verkreeg zij genade in zijn ogen, zodat de koning den gouden scepter, die in zijn hand was, Esther toereikte; en Esther naderde en roerde de spits des scepters aan. Toen zeide de koning tot haar: Wat is u, koningin Esther, of wat is uw verzoekt Het zal u gegeven worden, ook tot de helft des koninkrijks, Esther 5: 2-3. Of dat van Obadja: Want het geschiedde als Izébel de profeten des HEEREN uitroeide, dat Obadja honderd profeten nam en verborg hen bij vijftig man in een spelonk en onderhield hen met brood en water, 1 Kon. 18: 4. Of neem het voorbeeld van Constantijn, de eerste christenkeizer.

Dit nu is het werk van een echt wedergeboren mens en een nieuw schepsel. *Wie is het die de wereld overwint, dan die gelooft, dat Jezus is de Zoon van God?*, 1 Joh. 5: 5.

Dit blijkt bij een Abraham, gaande uit zijn vaderland. *Door het geloof is Abraham geroepen zijnde, gehoorzaam geweest om uit te gaan naar de plaats, die hij tot een erfdeel ontvangen zou; en hij is uitgegaan, niet wetende waar hij komen zou*, Hebr. 11: 8. En ook toen hij zijn zoon moest offeren. *Door het geloof heeft Abraham, als hij verzocht werd, Izak geofferd*, Hebr. 11: 17. Daar is de overwinning van de wereld ten toppunt uitgedrukt.

Zie dit ook bij Mozes, toen hij naar farao ging. *Door het geloof heeft Mozes, nu groot geworden zijnde, geweigerd een zoon van Farao's dochter genaamd te worden; Verkiezende liever met het volk Gods kwalijk behandeld te worden, dan voor een tijd de genieting der zonde te hebben; Achtende de versmaadheid van Christus meerderen rijkdom te zijn dan de schatten in Egypte; want hij zag op de vergelding des loons. Door het geloof heeft hij Egypte verlaten, niet vrezende den toorn des konings; want hij hield zich vast, als ziende den Onzienlijke*, Hebr. 11: 24-27.

En zie het ook bij Elia, die naar Achab ging, die hem zocht. En Elia zeide: *Zo waarachtig als de HEERE der heirscharen leeft, voor Wiens aangezicht ik sta, ik zal voorzeker mij heden aan hem vertonen!* 1 Kon. 18:15.

Maar ook bij Johannes de Doper. *Want Herodes had Johannes gevangen genomen en hem gebonden en in den kerker gezet om wille van Heródias, de huisvrouw van Filippus, zijn broeder. Want Johannes zeide tot hem: Het is u niet geoorloofd haar te hebben*, Matth. 14: 3-4.

En dat leest men ook van de kerkvader Basilius, ten tijde van de Arianen. Eerst bood men hem eer en rijkdom, staat en aanzien aan. Daarna werd hij met de dood bedreigd, waarop hij de bode dit antwoord gaf: 'Het speelgoed als de dingen van de wereld, die u belooft, zijn goed om de kinderen te lokken, en zulke bedreigingen zijn geschikt om zulke hovelingen als u te doen schrikken, maar op mij maakt dat geen indruk'.

Dit zei vroeger ook de gereformeerde prins van Condé, toen men hem voor de keuze stelde paaps te worden of voor eeuwig in de gevangenis te gaan of onthoofd te worden. Hij antwoordde dit: 'Het eerste zal ik niet doen, maar wat de laatste twee dingen betreft, laat ik de keuze aan u over'.

En echt edelmoedig was Jeremia: *Maar ik zeide: Zou een man als ik vlieden? En wie is er zijnde als ik, die in den tempel zou gaan, dat hij levend bleve? Ik zal er niet ingaan*, Neh. 6: 11.

Daar zijn zes redenen voor.

1. Zij verstaan hun staat, namelijk uit de wereld verkoren te zijn. Zij zijn wel in de wereld, maar niet van de wereld. *En Ik zal den Vader bidden, en Hij zal u een anderen Trooster geven, opdat Hij bij u blijve in der eeuwigheid; Namelijk den*

Geest der waarheid, Welken de wereld niet kan ontvangen, want zij ziet Hem niet en kent Hem niet; maar gij kent Hem, want Hij blijft bij ulieden en zal in u zijn Joh. 14: 16-17. Zij zijn verheven boven de wereld. Zij weten dat het hun niet passen zou als zij de wereld dienen zouden, dat koningen en prinszen van de hemel slaven van de wereld zouden zijn. Zij zijn uit God geboren! O, deze verheven adel weet dat zij uit de wereld getrokken is en acht de wereld totaal te klein voor zichzelf om daarnaar te verlangen en er dienstbaar voor te zijn. Demostenes zei: 'Laat diegenen de buit oprapen, die geen Demostenessen zijn'.

2. Deze zielen weten dat zij Jezus tot Koning hebben, Wiens Koninkrijk niet van deze wereld is. *Jezus antwoordde: Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld. Indien Mijn Koninkrijk van deze wereld was, zo zouden Mijn dienaars gestreden hebben, opdat Ik den Joden niet ware overgeleverd; maar nu is Mijn Koninkrijk niet van hier,* Joh. 18: 36. Zij weten dat zij door Jezus aangenomen zijn om tegen de wereld te strijden, een door Jezus overwonnen vijand. *In de wereld zult gij verdrukking hebben; maar hebt goeden moed, Ik heb de wereld overwonnen,* Joh. 16: 33. Zij weten dat zij geen liefde aan deze vijand moeten schenken. *Over spelers en overspeelsters, weet gij niet, dat de vriendschap der wereld een vijandschap Gods is? Zo wie dan een vriend der wereld wil zijn, die wordt een vijand Gods gesteld,* Jak. 4: 4.
3. Zij weten ook dat zij hun liefde niet aan de wereld mogen schenken, omdat ze verplicht zijn om hun gehele liefde aan Jezus te geven, als hun ondertrouwde Man. *En Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid, ja Ik zal u Mij ondertrouwen in gerechtigheid en in gericht, en in goedertierenheid en in barmhartigheden,* Hos. 2: 18.
4. En boven dat, zij zijn zo gewend zo hoog te vliegen met de hemelse arenden, in de beschouwing van de Godheid, dat de hele wereld zo klein wordt, dat ze uit hun gezicht verdwijnt, evenals Paulus, toen hij, omschenen door een straal van de hemel, blind werd voor de wereld. *En ter aarde gevallen zijnde, hoorde hij een stem, die tot hem zeide: Saul, Saul, wat vervolgt gij Mij? En als hij zijn ogen opendeed, zag hij niemand,* Hand. 9: 4 en 8. Lees ook hetgeen hier staat: *Mozes verkoos liever met het volk Gods kwalijk behandeld te worden, dan voor een tijd de genieting der zonde te hebben,* Hebr. 11: 25. En van de bruid staat er: *Want de liefde is sterk als de dood, de ijver is hard als het graf, haar kolen zijn vurige kolen, vlammen des HEEREN,* Hoogl. 8: 6.
5. Ook hebben de nieuwe schepselen zo'n hoge en grote verwachting van een hemelse kroon, dat de gehele wereld in hun ogen minder waard is dan een zandkorrel. *Dewijl wij niet aanmerken de dingen die men ziet, maar de dingen die men niet ziet; want de dingen die men ziet, zijn tijdelijk, maar de dingen die men niet ziet, zijn eeuwig,* 2 Kor. 4: 18.
6. Wat nu de dreigementen van de wereld betreft, die vrezen zij zo overmatig niet, omdat zij weten en verstaan, dat de voorzienigheid Gods voor en over hen is, en dat zij onder die lommer veilig zitten en bewaard zullen worden onder die vleugelen. *Ik zal in Uw hut verkeren in eeuwigheden; ik zal mijn toevlucht nemen in het verborgene Uwer vleugelen. Sela,* Ps. 61: 5. *Red mij, HEERE, van mijn vijanden; bij U schuil ik,* Ps. 143: 9. En zij weten, dat er meer zijn die met ons zijn, dan die tegen ons zijn. *Vrees niet; want die bij ons zijn, zijn meer dan die bij hen zijn,* 2 Kon. 6: 16.

TOEPASSING

Wat zijn er een redenen om te klagen over veel mensen onder ons die zich door de wereld laten inpalmen en overwinnen! Mensen, die geheel door de wereld bezet en beheerst worden. Zij zijn dienstbaar aan de schepselen, zelfs zo zeer, dat een klein werelds voordeel, een klein vermaak, een beetje aanzien of een gunstbewijs van een belangrijk persoon voor hen van een groter belang is dan een goed geweten, God of de hemel. Men maakt van zichzelf een eerloos knecht om een groot meester in de wereld te worden. Het zijn onwaardigen die de wereld niet doorzien, ja, ze zoeken de wereld en dienen die geheel.

Wat doen de mensen zoal niet voor moeite om een verlokstje van de wereld te krijgen! Men reist over land en zee en overkomt duizend angsten en gevaren. En wat een middelen gebruikt men zoal niet, zowel rechte als kromme? Zij betonen duidelijk dat ze door de wereld overwonnen zijn. En zo worden de mensen slaven van hetgeen dat hen juist zou moeten dienen.

En hoeveel werk maakt men er niet van om de wereld te behagen en zich naar de zin en wil van de wereld te gedragen. Dat men God daardoor vertoornt of verliest, dat acht men zo gering als een cent. De voorbeelden van de wereld en haar gewoontes en voortgang, wat heeft de mens daar al niet mee op! Hoe weinig vermogen de voorbeelden van Jezus en de heiligen om hen nederig, matig, vreedzaam en verdraagzaam te laten leven. En zo wordt de gehele Kerk door de wereld overwonnen en dat gaat zo ver, dat de Kerk nu meer op een lichtzinnige hoer lijkt dan dat zij de bruid van Christus is. *Hoe is de getrouwe stad tot een hoer geworden! Zij was vol recht, gerechtigheid herbergde daarin, maar nu doodslagers* Jes. 1: 21.

Chrysostomus zei eens: 'Door wat kan ik u onderscheiden op de plaatsen en bij de gezelschappen waar u verkeert? U gaat om met de kinderen van de wereld en de bedorven wereld. Zal het zijn door uw daden en bewegingen van het lichaam? U bent zo lichtzinnig als de lelijke hoeren van de wereld. Zal ik u aan uw kleding herkennen? Het verschilt niet veel van het gewaad van een komediant. Zal het op te maken zijn uit uw woorden? Die zijn niet zoals van een christen'.

En zo is het met alles wat ze doen. *Zij zijn uit de wereld; daarom spreken zij uit de wereld, en de wereld hoort hen*, 1 Joh. 4: 5. Het is niet zo: *Voorts, broeders, al wat waarachtig is, al wat eerlijk is, al wat rechtvaardig is, al wat rein is, al wat lieflijk is, al wat wel luidt, zo er enige deugd is en zo er enige lof is, bedenkt datzelve*, Fil. 4: 8.

En wat hebben sommigen een vrees voor een bedreiging en een dreigende wereld die iets zou kunnen vermogen. Men siddert voor een woord van een mens soms al zodanig, dat men een goed geweten zou verliezen om zelfs maar het minste gevaar te ontlopen. En zonder bezwaar onteert, hoont en tergt men God om zo de zware toorn en verontwaardiging op zich te laden. Daar maken de zielen der mensen weinig werk van.

Toen Alexander de Grote een grote overwinning had behaald, verzocht hij aan de Griekse raad om hem een plaats te geven onder de goden in de hemel. Maar dat weigerden zij hem, waarop hij zei, 'dat ze er wel op toe zouden moeten zien dat ze door de hemel al te zeer te bewaren de aarde niet verliezen zouden'.

Daarop zeiden zij, 'dat als Alexander een God wilde zijn, hij het dan maar moest wezen'; en zo stelden zij hem onder hun goden. Hoeveel duizenden onder ons zouden er zijn die het ook zo doen zouden? Men heeft de wereld lief.

Kortom: de wereld heeft onze Kerk overwonnen, terwijl zij toch de naam van christendom heeft behouden en ook het fatsoen van de uiterlijke Godsdienst. Maar waar is het waarachtige wezen van de zaak? En toch zijn die mensen met die gedaante en dat uiterlijk gestel gepaaid en zijn daar zo zeer gerust op, dat men hen niet in verlegenheid of bekommerdheid kan brengen. Zodoende wijken de mensen niet af van

de wereld na te volgen en te gehoorzamen zoals slaven dat doen.

Ach! Hoe nam de HEERE het hem kwalijk toen Zacharia de koning de zonden van zijn vader Jeróbeam nawandelde. *Hij week niet af van de zonden van Jeróbeam, den zoon van Nebat, die Israël zondigen deed*, 2 Kon. 15: 9. En ook werd verteld dat dit de reden was waarom God de Israëlieten verdreven heeft uit hun land. *Maar deze volken vreesden den HEERE en dienden hun gesneden heelden; ook doen hun kinderen en hun kindskinderen gelijk als hun vaders gedaan hebben, tot op dezen dag*, 2 Kon. 17: 41. En dat werd tot een dreigend oordeel gesteld. *Daarom zegt de HEERE alzo: Zie, Ik zal dit volk allerlei aanstoot stellen; en daaraan zullen zich stoten tezamen vaders en kinderen, de nabuur en zijn metgezel, en zullen omkomen*, Jer. 6: 21. Als God zulke schandalen in het land laat, zie, dan geeft Hij het over aan die kwade gewoonten en doet het volk vallen en omkomen.

O christenen! Heeft David een klaaglied over Saul en Jonathan opgeheven omdat ze overwonnen waren, 2 Sam. 1: 17-27, hoe zou het ons betamen om over de val van hen die in de Kerk geestelijke helden zouden moeten zijn! Hoe zijn die helden gevallen! O, hoe veel zielen velt de wereld onder ons! *Al haar gedoden zijn machtig vele*. Dit zei Salomo van de hoer, Spr. 7: 26. Maar dat mogen wij wel van de hoer van de wereld zeggen. O! Als wij eens op de grond van de wereld, die een glazen zee genoemd wordt, zouden kunnen zien, Openb. 4: 6. Wat zouden we dan een overwonnen zielen zien liggen! Misschien wel meer dan er in de zee verdrongen zijn. Zelfs als wij van staal en steen zouden zijn, zouden wij daarbij staan schreien.

Dit dient daarom ook tot waarschuwing.

Och mens toch, wees gewaarschuwd voor de voorbeelden van Haman, Achan, de eerste wereld, Sodom, Farao, Izebel, Gehazi, Absalom, de rijke dwaas, Luk. 12, en de rijke man, Luk. 16. Zie, die zijn allemaal door de glazen zee heen gevallen! En hoe had het anders kunnen zijn? Degenen die zo'n valse koning dienen, kunnen geen andere verwachting hebben. Degenen die farao in de Rode Zee volgen, moeten met hem verdrinken. O! Degenen die zo'n lemen God dienen, moeten met hem vergaan.

Laat dit dus tot vermaning zijn. Daarom christenen, wordt nu eens verstandig en laat u niet langer door de wereld bedriegen en betoveren. Zij kan zich aanvankelijk zo schoon voordoen en vertonen als zij wil, zij haat u. *Ik heb hun Uw woord gegeven, en de wereld heeft hen gehaat, omdat zij van de wereld niet zijn, gelijk als Ik van de wereld niet ben*, Joh. 17: 14. Zij heeft het venijn in haar staart, zoals van de sprinkhanen, die uit de rook van de put van de afgrond opkwamen, wordt gezegd. *En zij hadden staarten den schorpioenen gelijk, en er waren angels in hun staarten; en hun macht was de mensen te beschadigen vijf maanden*, Openb. 9:10. En als zij veel belooft, ze zal uw loon veranderen als Laban en u zult de rust niet vinden in de wereld, noch genoeg. En dan, als u er het meest mee te doen hebt, zal ze u verlaten. Dat hebben Haman en Achitofel ondervonden.

Zou het geen dwaasheid zijn als men een slecht mens geloofde en veel toevertrouwde terwijl men ziet dat het velen kwalijk vergaan is als ze dat deden en bedrogen werden? Ook wij zouden zo dwaas zijn als wij onze troost en ons welzijn in de hemel bij de wereld zoeken zouden, terwijl wij weten dat die gewend is voor boef te spelen en op ons te schieten. *Beveel den rijken in deze tegenwoordige wereld, dat zij niet hoogmoedig zijn, noch hun hoop stellen op de ongestadigheid des rijksdoms, maar op den levenden God*, 1 Tim. 6: 17.

Och, christenen! Geloof mij. De wereld is slechts een dief, die uw hart meer onttelt dan zij in de eeuwigheid vergoeden kan, zoals Absalom zich vriendelijk voordeed. *Alzo stal Absalom het hart der mannen Israëls*, 2 Sam. 15: 4-6. Maar zij werden het

gewaar. Daarom zegt de profeet: *Hoererij en wijn en most neemt het hart weg*, Hos. 4: 11. Zij steelt dan Jezus, uw hoogste goed, weg. Zij neemt de genade uit het hart en de zegen van het woord. *De liefde des Vaders is niet in hem*, 1 Joh. 2: 15. De wereld kan de Geest niet ontvangen. *Namelijk den Geest der waarheid, Welken de wereld niet kan ontvangen*, Joh. 14: 17.

O, het is klimop, die al het sap in de ziel wegzuigt, zodat de ziel verdroogt en ook het woord verdort. *En zij komen tot u gelijk het volk pleegt te komen, en zitten voor uw aangezicht als Mijn volk, en horen uw woorden, maar zij doen ze niet*, Ezech. 33: 31., zegt de HEERE tegen de profeet Ezechiël, want hun hart wandelde achter de begeerten aan, en zo was het woord onvruchtbaar. De wereld blust het vuur van genade uit. *De zorgvuldigheid dezer wereld en de verleiding des rijkdoms verstikt het woord*, Matth. 13: 22. De farizeeën, die geldgierig waren, beschimpten Jezus, zo staat het in Lukas 16: 14.

O! Als de molen van de wereld in het hart omgaat, dan maakt hij een zo groot geraas, dat de mensen de stem van het woord niet horen kunnen, al verheft het woord zich als een bazuin. Deze muziek van de wereld tovert een ziel in slaap. Ook God Zelf wordt door zulke mensen voorbij gezien. De mensen die veel stof in de ogen hebben, kunnen niet ver zien. Zo kan een mens God niet zien, die zo veel van het wereldse stof in de ogen van de ziel hebben. Die kunnen de Onzienlijke niet zien, zoals Mozes, Hebr. 11: 27. De wereld is als de maan, die voor de zon staat en het licht de toegang verspert.

Ook kunnen zij die zo'n gewicht aan hun ziel hebben tot God niet opvliegen. Het zijn de vetste vogels die het slechtst opvliegen kunnen. Moet een boom hoog worden, dan moet men de onderste takken afkappen. Zo moeten de genegenheden niet hoog groeien en afgekap worden, om met de ziel hoog op te groeien. Zo moeten uw liefde en genegenheden tot de wereldse dingen afgekap worden. En de HEERE wil niet nader tot ons komen als wij de wereld als een vriend binnen laten. Als Jezus komt, moet de deur gesloten blijven voor de wereld. *Als het dan avond was op dien eersten dag der week, en als de deuren gesloten waren, waar de discipelen vergaderd waren, om de vreze der Joden, kwam Jezus en stond in het midden en zeide tot hen: Vrede zij ulieden!* Joh. 20: 19. Jezus' bruid moet een besloten hof zijn, een afgesloten bron, een verzegelde fontein, Hoogl. 4:12. *Hoor, o dochter, en zie, en neig uw oor; en vergeet uw volk en uws vaders huis. Zo zal de Koning lust hebben aan uw schoonheid*, Ps. 45: 11-12. *Zo wie dan een vriend der wereld wil zijn, die wordt een vijand Gods gesteld* Jak. 4: 4. En de wereld zal u ook weerhouden van de reis naar de hemel en het u moeilijk maken. Het is een last die u lichtelijk omringt, Hebr. 12: 1. De koning van Perzië wierp zijn kroon weg om beter te kunnen vluchten voor Alexander. Zo zouden wij de wereld vaarwel moeten zeggen en doen als Elia, die zijn mantel liet vallen toen hij ten hemel voer, 2 Kon. 2: 12. De wereldlingen laden dikwijls slijk op zichzelf. Het zijn gouden boeien en zilveren kluisters en als de nagelen van Jaël, die Sisera door het hoofd sloeg. De ziel zinkt daaronder weg. Tarpeia had Rome aan de Sabijnen overgeven, en daardoor kreeg ze alle juwelen die daar waren en men wierp haar die op het lichaam, zodat ze eronder stikte. Ja, zij doen hem zinken in zijn eeuwig verderf, 1 Tim. 6: 9. Het is als een schip dat van goede zeilen is voorzien, en die ook opgehaald zijn. Het ligt reisvaardig. Er staat een goede wind. Maar wat zal dat helpen als het met een kabel aan de wal is vastgemaakt die niet wordt losgemaakt?

O! De wereld is als Delila, die de ziel aan helse Filistijnen overgeeft. De mensen, van wie het hart voor de wereld geopend is, zijn gemakkelijk toegankelijk voor de duivel, zoals bleek bij Judas, toen hij open stond voor dertig zilveren penningen. En als u dan door doodsvlagen en helleangsten zult aangegrepen worden, dan zal de wereld u laten hangen, zoals de muilezel deed bij Absalom, toen hij vastzat aan de eikenboom. De

muilezel liep verder. En ofschoon u dan om hulp riep tot uw goudgod, zoals de Baalspriesters, er zal geen antwoord zijn, noch hulp. Of het zal net wezen als bij Judas; de priesters zullen zeggen: 'Wat gaat ons dat aan? Let daar zelf maar op'.

Als u dan tot God roept, bij de hemel aanklopt om onderdak, dan zal het zwart op wit staan en u bekend zijn hoe u het met de wereld gehouden hebt en uzelf daaraan gelijk hebt gemaakt en die gediend hebt boven de God des hemels. En dan zal het antwoord zijn: 'Ik ken u niet. Zoek de wereld, die u gediend hebt en laat die u helpen'.

En dan zo te staan bij een hel waarvan de wijde kaken naar de ziel gapen, waarvan de rook in de ogen komt en waarvan de vonken in de keel vliegen. En dan te merken dat onze handen en voeten gebonden worden en wij er pardoes ingesmeten zullen worden. De ziel gaat vooruit en dan zal die brandende poel toegesloten en verzegeld worden. Nooit wordt een verzoek aangenomen om zich over ons te ontfermen en genadig te zijn of ons te verlossen. Of dat verschrikkelijk en naar zal zijn?

O! Allen die zich niet door ons tot Jezus willen laten leiden, en de wereld tot vijand verklaren willen, ik breng u een zwart vonnis van eeuwige vloek en enkel toorn, die mijn Meester zal uitspreken als de wereld zich niet bekeert.

Ach christenen! Laat u toch eens overhalen en tot mijn Meester brengen, opdat u niet eeuwig rampzalig bent. Ik beken het: 'ik heb u menigmaal de angstaanjagende hel uiteengezet en over de verschrikkelijke toorn Gods gesproken, en nochtans blijf ik bij het woord van mijn Meester. Want ik weet dat Hij niet liegen kan en het woord van Zijn knecht zal bevestigen. Daarom ben ik blij dat ik helder en duidelijk gewaarschuwd en onderrichting gegeven heb. Dat doet mij nu nog goed. Want ik weet dat u het zult ondervinden en als gij u niet bekeert in zo'n staat zult komen, dat u mij vervloeken zult als ik u niet gewaarschuwd zou hebben.'

Elk van ons moest daarom zijn staat eens beproeven om te zien hoe of het met zijn ziel gesteld is.

1. Onderzoekt of u de veeleisende wereld kunt weerstaan en kunt betonen dat de wereld voor u gekruisigd is en u voor de wereld, Gal. 6: 14. Ook of u ooit iets tegen uw consciëntie doet om de gunst van de wereld. Of u om het wereldse voordeel Gods geboden en de dag des Heeren overtreedt en schendt.
2. Zie of u de wereld ook innerlijk met al wat ze biedt kunt verachten en versmaden en haar vergankelijkheid en nietigheid ziet.
3. Zie of u haat gevoelt voor en misnoegen hebt in de dienst der wereld.
4. Zie of u steeds bezig bent met het bestrijden en overwinnen en uw wapenen in de vuist houdt en niet van opgeven weet.

Gebruik dan deze middelen:

1. Overdenk de ijdelheid van de wereld, waarvan Salomo, nadat hij alles onderzocht had, zei dat ze ijdelheid der ijdelheden is. Hij had de fijnste bloem uit de schepselen gezift en de betekenis gedistilleerd, Pred. 1: 2. Elk verstandig mens moet immers kunnen zeggen: 'Zal een mens voor niets alles wagen en verloren laten gaan?'
2. Bedenk toch dat u Jezus hebt verkoren en aangenomen tot uw Kapitein en Vorst, en dat u tot de krijg tegen de wereld bent aangenomen. *Niemand die in den krijg dient, wordt ingewikkeld in de handelingen des leeftochts, opdat hij dien moge behagen, die hem tot den krijg aangenomen heeft*, 2 Tim. 2: 4. In het sacrament, dat een krijgseed is, wordt plechtig verzekerd dat het dienen van de wereld een weglopen bij het vaandel van Jezus is, een deserteren. Bedenkt dat Hij u strijdend verkregen heeft, en wel met een bloedige strijd,

een doodsstrijd. Och, kon u dat nog eens doorzien en met heilige ogen bespeuren en Jezus' bebloede hoofd en hart zien, Die u door zoveel macht getrokken heeft uit de boze wereld, zie Galaten 1:4, door Woord en Geest!

3. Bedenk wat een schande het voor Jezus is dat Zijn knechten voor de wereld vluchten, hoewel u wapenen hebt gekregen. De wereld is te laag voor een hemeling, daar op de minste van de hemel een beeld Gods staat. Het hele Evangelie zegt: *Want de zaligmakende genade Gods is verschenen aan alle mensen; En onderwijst ons, dat wij de Goddeloosheid en de wereldse begeerlijkheden verzakende, matiglijk en rechtvaardiglijk en Godzaliglijk leven zouden in deze tegenwoordige wereld*, Tit. 2: 11. Die nietige wereld, waar velen het zo mee op hebben! David zei eens tegen Saul: *Naar wien is de koning van Israël uitgegaan? Wien jaagt gij na? Naar een doden hond, naar een enige vlo!*, 1 Sam. 24: 15. De spottende Michal zei tot de Godvruchtige David: *Hoe is heden de koning van Israël verheerlijkt!* 2 Sam. 6: 20. Daar u nu aan Jezus verknocht bent, en Hij u zo bemint en zo een vreemde tot Zijn beminde aangenomen heeft, zullen wij nu onze liefde aan de vuile wereld geven, waarvan u de besmetting zou moeten ontvlieden? 2 Petrus 2: 20. Alles wat door God aan onze voeten is gesteld, zullen wij dat in het hart plaatsen waar Jezus alleen zou moeten wonen? Die wereld, die, 2 Petrus 3: 10, zal vergaan en verbranden? Mozes zei tot het volk dat het zich af moest scheiden toen de Heere Korach, Dathan en Abiram wilde doen vergaan. O! Wie hier met de wereld hoereert, die moet ook met haar vergaan.

En daar de Heere ons zulke heerlijke schatten voorstelt, die immers bij geen wereld te vergelijken zijn, zou het dan geen dwaasheid zijn als wij schelpen en modder scheppen zouden in ons kabinet, terwijl wij bij een goudmijn zouden zijn waar goud en paarden en diamanten op te rapen waren? Wat zouden wij ons met de wereld ophouden als er zoveel schoonheden in Jezus zijn, waar wij nu een geheel zalige eeuwigheid kunnen krijgen? Och, zie toch op die kroon en heerlijke lauwerkrans die opgestoken is voor de overwinnaars van de wereld. Toen de aartsvaders uit hun land en uit de wereld gingen, dachten zij aan een beter vaderland. Hebr. 11: 15-16.

Leg zo de wereld eens bij deze hemelse staat en zeg dan: 'Vaarwel wereld en vrienden die mij niet helpen kunnen in nood of dood. Ik ga over tot de getrouwe Jezus, Die helpen kan en helpen wil. Vaarwel eer van de wereld. De rijkdommen waar ik naar loop, zijn niet uit de aarde, maar uit de hemel. Hetgeen mij nu vermaakt, is niet het genot der schepselen, overdadig genoten, maar het zijn de beken der geestelijke wellusten en hemelse stromen, die uit de eeuwige fontein der gelukzaligheden zijn gevloeid. De sierlijke klederen, waarmee ik nu pronk, zijn geen aardse stoffen, noch kunst van schepselen, maar van een geestelijk werk, fijn lijnwaad, door Christus' kruisdood verkregen en geweven, door de Heilige Geest mij aangetrokken, en die maken mij sierlijker dan al de zijde, het goud en de parels van de wereld. En daarmede meen ik mijn Bruidegom Jezus te verwachten. Vaarwel leven, dat vergankelijk is! Ik ken nu een beter leven, dat blijven zal tot in eeuwigheid.'

Kon u maar uw ogen des geloofs opwekken om op Jezus te zien en al Zijn heerlijkheden, het zou genoeg zijn om alle beloften en het schijnsel van de wereld te verdonkeren en te verdoven. *Wie is het die de wereld overwint, dan die gelooft, dat Jezus is de Zoon van God?*, 1 Joh. 5: 5. Want het geloof ziet wat voor kroon en glorie bereid is voor deze wereldbestrijders. Het geloof kent de schatten van de hemel, die

Jezus verkregen heeft. *Maar uit Hem zijt gij in Christus Jezus, Die ons geworden is wijsheid van God, en rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing, 1 Kor. 1: 30. Ik raad u, dat gij van mij koopt goud, beproefd komende uit het vuur, opdat gij rijk moogt worden; en witte klederen, opdat gij moogt bekleed worden en de schande uwer naaktheid niet geopenbaard worde; en zalf uw ogen met ogenzalf opdat gij zien moogt, Openb. 3: 18. Dan zal uw geloofsoog de geestelijke goederen van de hemel zien en smaken. Zij zullen een doop van genade en een zoete gemeenschap van Jezus meer waarderen dan hele vaten vol van de wijn van de wereld. Gij hebt vreugde in mijn hart gegeven, meer dan ten tijde als hun koren en hun most vermenigvuldigd zijn, Ps. 4: 8.*

Laat dan de wereld komen met haar bedrieglijk lokaas van schoonheid, eer, rijkdommen en al haar Judaskussen. Het geloof zal al die dingen doen zien en het binnenste buiten keren, het achterste voor. Ze zien de prikkels van de wereldse kronen, die doornen van de aardse roos, het vergif dat in die kroon is, die vlekken van de paarden. Zij kennen betere en schonere en daarom kunnen zij de kronen en tronen wegschoppen en de gehele wereld met de voet vertreden.

Ook moet de ziel op Jezus zien als de Kapitein. *Ziende op den oversten Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus, Dewelke voor de vreugde, die Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen en schande veracht, en is gezeten aan de rechterhand van den troon Gods, Hebr. 12: 2. De ziel moet zich verzekeren dat Vorst Jezus aan de zijde zal staan. Hij zegt: Maar hebt goeden moed, Ik heb de wereld overwonnen, Joh. 16: 33. Door Hem zult u zeker overwinnen. Ja, u overwint dagelijks, terwijl u alleen maar de wapenen bij de hand houdt en het schild niet wegwerpt. Uw vijand heeft door Zijn kruis reeds een dodelijke wond verkregen. Zo overwint men door het bloed des Lams, Openb. 12: 11. En men wordt meer dan een overwinnaar, Rom. 8: 37. En dat belooft Hij u: In de wereld zult gij verdrukking hebben; maar hebt goeden moed, Ik heb de wereld overwonnen Joh. 16: 33. En tot Jozua zei Hij: Wees sterk en heb goeden moed, verschrik niet en ontzet u niet; want de HEERE uw God is met u alom waar gij heengaat, Joz. 1: 9.*

Voeg hier ernstige gebeden bij en vasten. *Maar dit geslacht vaart niet uit dan door bidden en vasten, Matth. 17: 21.*

En dan zult u ook in de wereld glorie hebben, want een zo edelmoedig mens, die alle ijdelheden verachten kan, is een waardig mens. Toen Diogenes de grote Alexander verachten kon, zei Alexander dat hij als hij niet Alexander was, Diogenes wilde wezen. Dan zult u meer gebruik kunnen hebben van de wereld, indien het de Heere belieft ons daarvan een goed deel te verstrekken, want de wereldse goederen zijn een goede knecht, maar een slecht heer. Ze zijn geschikt tot onze dienst zoals een jongen die voor ons om boodschappen loopt.

Men kan veel gebruik maken van de wereld als men die als een middel gebruikt en er het hart niet op zet. Men moet haar dus gebruiken als een bij waarvan men de honing zuigt. Maar men moet niet het gehele lichaam in de ton werpen, want dan zou het stikken. Dat geldt ook voor ons als wij ons gehele hart aan de wereld zouden geven. Wij moeten met de goederen van de wereld doen zoals de schipper met het water waarover hij gaat. Het moet in zijn schip niet komen. Zo moeten wij door de wereld naar de hemel varen, maar zij moet tot het hart niet naderen. Dan is de wereld geheiligd. De reinen is alles rein. Alles is dan het uwe. *Niemand dan roeme op mensen; want alles is uwe, 1 Kor. 3: 21.*

Dan kan men een goed gebruik maken van de wereld, ook voor Jezus en Zijn koninkrijk, als wij de wereld zo dienstbaar hebben gemaakt aan een geheiligde ziel, die toch alles voor Jezus over heeft. Dan worden de wereldse goederen zeilen om mee

naar de hemel te zeilen. Zo kan men veel werken opleggen, die ons bij het sterven navolgen. *En hun werken volgen met hen*, Openb. 14: 13. Dan is de wereld een middel om op te klimmen naar de hemel. Men kan er Jakobs ladder van maken. Men kan er vrienden van maken die ons opnemen in de hemelse tabernakelen.

Dan hebben wij van nu af aan veel blijdschap. *Die overwint, Ik zal hem geven te eten van den Boom des levens, die in het midden van het paradijs Gods is*, Openb. 2: 7. *Die overwint, Ik zal hem geven te eten van het Manna dat verborgen is*, Openb. 2: 17. *Houd dat gij hebt, opdat niemand uw kroon neme*, Openb. 3: 11.

Ik besluit met de woorden van de Zaligmaker: *Die overwint, Ik zal hem geven met Mij te zitten in Mijn troon, gelijk als Ik overwonnen heb en ben gezeten met Mijn Vader in Zijn troon*, Openb. 3: 21. Amen.

AANHANGSEL

Bij de zesde predikatie

De mens moet zich in de liefde van God bewaren; hij moet daarin beginnen en eindigen. Het komt aan het licht wiens werk uit God is. Een groot bewijs dat al zijn daden uit God gedaan zijn. Om in deze liefde te blijven, moet men de liefde van de wereld afgestorven zijn, want naar de mate dat wij daarin zijn gestorven, zullen wij in de liefde tot God toenemen. En dat wil de apostel, dat die de wereld overwint, *want wie uit God is geboren, heeft God lief en overwint de wereld*. Want als wij onszelf kwijt zijn, zouden wij niet zo opgewonden zijn als ons ook maar het geringste overkomt. Want zij weten dat in God het volkomene is voor hen en daarin vinden zij sterkte. De geboden Gods te betrachten is geheel niet moeilijk, mits wij de wereld maar overwonnen zouden hebben.

Dit overwinnen doet niemand dan degene die uit God geboren is en die het eigendom van Christus is. *Die is uit God geboren*. Maar hier wordt gesproken over de geestelijke wedergeboorte, uit water en Geest, waar de Heere van spreekt in Johannes 3:5: *Jezus antwoordde: Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: zo iemand niet geboren wordt uit water en Geest, hij kan in het Koninkrijk Gods niet ingaan*. En dat gebeurt:

1. Door de voorverordining en liefde Gods en om de lust die Hij had om geestelijke kinderen te telen;
2. omdat God gebruik wil maken van gewone middelen, om hen te wederbaren, waarmee Hij krachtig werkt;
3. omdat het de eigenlijke kracht van Gods Geest is die Hij in u doet werken, waardoor de ziel veranderd wordt. Het is dezelfde kracht die God op Christus uitoefende, toen Hij hem uit de dood opgewekt heeft, Ef. 1: 19-20.;
4. omdat de heiligen de Goddelijke natuur deelachtig worden. Zij ontvangen de invloed van Gods Geest, zodat ze Zijn kracht in hen gewaar worden en Zijn beeld dragen, zoals het kind dat van de vader. Immers, zij zijn gelijkvormig;
5. omdat ze alle dagen met en in kracht van God geleid worden. Hij baart alle dagen en maakt dat Zijn kracht groter in hen wordt.

Dezen overwinnen de wereld. Versta onder de wereld de begeerlijkheid van het vlees, ook de wereldse mensen, die in het boze liggen, ook de satan, de overste der wereld, voor zover die aan de ijdelheid onderworpen is. Dit alles wordt overwonnen. Dit zijn de vijanden waar hij een voortdurende strijd mee heeft. De mens moet altijd strijdend zijn.

- a. Omdat de begeerten hem altijd van God en het geestelijk leven aftrekken en tot de wereld, het gemakzuchtige en de vermakelijkheden daarvan overhalen. De gelovigen

kunnen daar het beste van getuigen.

b. Omdat het gevele van de wereld, de goederen, het gemak en rust en welvaren de ziel van God afgetrokken hebben. De wereld heeft hem geveleid en heeft gewonnen. Hij heeft zich laten overmeesteren. Het is een grote zaak zich in de weelde goed te gedragen, want juist dan overwint de wereld gewoonlijk en heeft de grootste kracht.

c. Omdat de gedachten ons zoveel voorspiegelen, vermakelijke en aangename dingen, waardoor het hart in de wereld geplant wordt en hem er zo'n vaste plaats geven, dat er welhaast geen ontkoming meer is. Ook dit is iets waartegen Gods kinderen voortdurend moeten strijden.

d. Omdat de wereld bezig is om het verstand te verduisteren en te bedwelmen, zodat ze geen duidelijkheid in het betrachten van goede dingen kunnen vinden. Dat ziet men bij de Galaten. Zij waren begonnen met de Geest, doch voleindigden met het vlees, Gal. 3: 3. Als men bij de aanvang begint te wandelen op de weg van God, dan heeft men grote ijver en liefde, maar daarna wordt dat minder door de verblinding die de wereld in u brengt.

e. Als de wereld het met haar gevele niet kan doen, dan komt zij met bestrijdingen, dreigementen van veel narigheid en dat overwint degene die uit God geboren is.

f. Door fijne redeneringen, die u veel dingen wijs wil maken waartoe ook vromen of onvromen gebruikt worden, dat blijft evenveel.

1. Zij overwinnen de wereld, en dat met hun hart. Zij worden aan God geheiligd om de zonden in de hoogste mate te haten en zijn geneigd om de zonden gedurig de oorlog te verklaren en voelen geen groter last dan de zonden; en zij hebben een haat ertegen, in plaats van de vorige liefde.

2. Zij hebben een gestadig doel en hebben het vaste voornemen om, al veranderde de gehele wereld, zich onbewegelijk aan God te zullen houden.

3. Zij hebben zich voorgenomen, met een gedurige aansporing, om voortuitgang te beoefenen bij het betrachten van al Gods instellingen. Zij willen God geven wat Godes is, de naasten wat van hen is en de ene deugd te voegen bij de andere en zo het geloof en de deugd te voegen bij de lijdzaamheid, 2 Petrus 1: 5-6. En dat zal u zeeer vast maken, dat die deugden zo uw ziel veranderen.

4. In tijden van verzoeking slaan ze die gedurig af. Er is geen grote of buitengewone kracht voor nodig. In een zoete stilte is uw meeste kracht. Als zij voelen dat de zonde wil binnenkomen, onttrekken zij zichzelf daaraan en laten die niet toe. Dat deed Jozef, toen hij wegliep; maar hij liet de zonden niet binnenkomen. Als u maar geen wil hebt om te zondigen, dan hebt u slechts de wacht te houden om de vijand noch in-, noch uit te laten gaan. EINDE

7. De zalige honger en dorst naar de gerechtigheid¹

Tekst Matth. 5: 6:

Zalig zijn die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden.

De ganse leer van de Zaligmaker Jezus Christus is waarlijk voor de natuurlijke mens een paradox of wonderspreuk, daar hij niet begrijpt de dingen die des Geestes Gods zijn, want ze zijn hem dwaasheid, omdat ze geestelijk moeten onderscheiden worden (1 Kor. 2: 14). En het bedenken des vleses is vijandschap tegen God, want het onderwerpt zich der Wet Gods niet; en het kan ook niet (Rom. 8: 7). Want het gaat recht tegen zijn gedachten in, omdat zijn verstand verdorven is; maar wanneer hij van boven verlicht is, en zijn verstand volmaakt wordt, dan ziet hij, dat het is de wijsheid die van boven is (Jak. 3: 17).

De Zaligmaker brengt gedurig in deze predicatie, gehouden op de berg, zulke wonderspreuken voort; en zo komen deze woorden van pas voor een mens die nog geheel dood is, daar hij nog in zijn natuurstaat leeft, en nochtans zich inbeeldt dat hij een discipel van Christus is. Voor dezulken is dit een wonderspreuk, als Jezus zegt: "Zalig zijn die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden."

In deze tekstwoorden hebben wij twee delen:

1. Een zekere Godsspraak.
2. De conformatie of reden.

1. De Godsspraak: Zalig zijn die hongeren.

Daarin zien wij:

- a. Het onderwerp.
- b. Wat ervan gezegd wordt.

a. Het onderwerp zijn hongeringen en dorstigen. Sommigen verstaan hierdoor de lichamelijke armen, die door vervolging of anderszins in ellende komen; zo wordt het genomen in Luk. 6: 25: "Wee u die verzadigd zijt, want gij zult hongeren." Maar ons dunkt, dat het hier genomen moet worden voor die geestelijke begeerte in de ziel van Gods kinderen, zoals in Psalm 42: "Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, also schreeuwt mijn ziel tot U, o God!"; in Psalm 63: 2: "Mijn ziel dorst naar U, mijn vlees verlangt naar U, in een land, dor en mat, zonder water"; en in Jes. 55: 1: "O alle gij dorstigen, komt tot de wateren." En Jezus zeide tot de Samaritaanse vrouw (Joh. 4: 14): "Maar zo wie gedronken zal hebben van het water, dat Ik hem geven zal, die zal in eeuwigheid niet dorsten."

Dezen worden hongeringen genaamd, omdat hetgeen hen verzadigt de waarachtige spijs der ziel is. "Ik ben het brood des levens; die tot Mij komt, zal geenszins hongeren, en die in Mij gelooft, zal nimmermeer dorsten" (Joh. 6: 35). En wederom: "Mijn vlees is waarlijk spijs, en Mijn bloed is waarlijk drank." Op die grote Verzoendag van het feest stond Jezus en riep (Joh. 7: 37): "Zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke." In Openb. 22: 17 lezen wij: "Die dorst heeft kome, en die wil, neme het water des levens om niet."

Zo zien wij, dat deze honger en dorst wil zeggen: een groot verlangen te hebben naar de gemeenschap met God.

¹ Uitgave van de 2 laatste preken: J. P. VAN DEN TOL Jz. DORDRECHT, 1958

"Die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid."

Sommigen verstaan hierdoor dat ze begerig zijn, dat God Zijn gerechtigheid uitvoert en gericht oefent op de aarde; dat hij de goddeloze vergeldt naar zijn verdiensten. Maar aangezien er nog volgt: "Zalig zijn zij, die vervolgd worden om der gerechtigheid wil", zo willen wij liever deze plaats vergelijken met Matth. 6, waar de Zaligmaker spreekt en Zijn toehoorders aanmaant tot het zoeken van het Koninkrijk Gods en zijn gerechtigheid. Want al wat Jezus komt leren en prediken, dat is het Koninkrijk Gods te zoeken. Nu, die gerechtigheid is de gerechtigheid van Christus, dienende tot onze rechtvaardigmaking; of onze gerechtigheid en dan verstaat men daardoor onze heiligmaking.

Christus' gerechtigheid, waardoor Hij heeft voldaan voor onze schuld, en voor ons is geworden tot een vloek (Gal. 3). En dit niet alleen, maar Hij heeft ook het recht der Wet vervuld; want hetgeen der Wet onmogelijk was, dewijl zij door het vlees, krachteloos was, heeft God gedaan, als Hij Zijn Zoon gezonden heeft in de gelijkheid des zondigen vleses, opdat het recht der Wet zou vervuld worden in ons (Rom. 8). Daarom wordt dit genaamd de rechtvaardigheid Gods (Rom. 3: 22). "Maar nu is de rechtvaardigheid Gods geopenbaard geworden zonder de Wet" (Rom. 3: 21). Daarom wordt er gezegd, de Heere onze gerechtigheid; dit is de gerechtigheid, die ons wordt toe gerekend.

Hierdoor komen wij nu tot die gerechtigheid waardoor wij God geven wat Godes is, en de mensen wat des mensen is. Dan wordt de Heere gezegd in ons te komen wonen (Joh. 14: 16). Dan zegt de ziel: "Ik dank God door Jezus Christus, onze Heere" (Rom. 7). "Want dat Christus gestorven is, dat is Hij der zonde eenmaal gestorven, en dat Hij leeft, dat leeft Hij Gode. Alzo ook gijlieden, houdt het daarvoor, dat gij wel der zonde dood zijt, maar Gode levende zijt in Christus Jezus, onze Heere. En stelt Uw leden om dienstbaar te zijn der gerechtigheid, tot heiligmaking" (Rom. 6: 10, 11 en 19). Dat is dat spoor der gerechtigheid, waarvan David spreekt (Ps. 23). Niet dat de mens daardoor voor God gerechtvaardigd wordt, maar dat is zijn gerechtigheid en leven, dat is zijn heil, daarnaar te verlangen, dat de Heere Koning is en dadelijk heerst.

Van zulken zegt de Heere Jezus *dat ze zalig zijn*.

Hierdoor moet men juist niet verstaan de uiterste zaligheid, want zij zijn nog in de staat van honger en dorst, maar het wil zeggen dat dezulken hier reeds hebben het begin der zaligheid en dat zij zeker zullen komen tot de volmaaktheid. Het woord zalig moet hier worden genomen voor een algemeen woord, gelijk in Matth. 13: 16: "Doch uw ogen zijn zalig omdat ze zien, en uw oren omdat ze horen." "Welgelukzalig is het volk, wiens God de Heere is." Dit is in de hoogste trap; maar we lezen ook: "Welgelukzalig is het volk, wiens zonen zijn als planten, welke groot geworden zijn in hun jeugd; onze dochters als hoekstenen, uitgehouwen naar de gelijkenis van een paleis; onze winkelen vol zijnde en de ene voorraad na de andere uitgevende, enz." (Ps. 144). In welke plaatsen men de zaligheid moet besluiten uit het gevolg dat God hun Heere is.

Het tweede deel is de reden die de Zaligmaker geeft: "want zij zullen verzadigd worden." Dat is aldus te verstaan:

1. Zij zullen krijgen wat zij zoeken. Daar is nooit tot de zade Jacobs gezegd, zoek Mij te vergeefs. De Catechismus zegt, dat ze hier het beginsel der zaligheid krijgen, en hierna het volkomen zullen genieten. "Die zoekt, zal vinden, en die klopt, die zal worden opengedaan" (Matth. 7). Komt, koopt zonder prijs wijn en melk om niet (Jes. 55).

2. Hetgeen ze krijgen is waarlijk iets dat verzadigt. Ten aanzien van het voorwerp is het God Zelf, de Jehova, onze gerechtigheid, Die komt wonen in de ziel, en daar dan is tot troost des geloofs en tot heiligmaking. Het is waar, zolang die mens nog op aarde is, verlangt hij altijd naar meer, maar hij heeft evenwel iets, waarin zijn ziel vergenoegen vindt als zijn hoogste goed.

Deze verzadiging ligt ook in de zaak zelf; want de ziel zou die honger en dorst kiezen boven al wat in de wereld is. Die ziel heeft dan Jehova gezien, en daarin ziet ze zulk een wijs bestel, dat zij zichzelf stil neerlegt voor de Heere, en dat is haar verzadiging; zij ziet haar gebrek wel, en heeft grote begeerte om dat vervuld te krijgen. Ja, in dit alles is de Heere haar vergenoeging en algenoezaam deel.

Overgelukzalig zijn ze dan die hogere dingen begeren dan die op de aarde zijn, die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want de Zaligmaker zegt in onze tekst dat ze zalig zijn. En Spreuken 8: 34: "Welgelukzalig is de mens die naar Mij hoort, dagelijks wakende aan Mijn poorten, waarnemende de posten Mijner deuren."

De redenen zijn de volgende:

1. Omdat ze door God zijn aangeraakt, hun hart is geopend (Hand. 16). Zij zijn uit God geboren (1 Joh. 1).

Zij zijn verkoren om de lieflijkheden des Heeren te aanschouwen, en te onderzoeken in Zijn tempel (Psalm 27).

2. Omdat ze de beloften hebben, dat ze zullen verzadigd worden. De Heere zal het voor hen voleinden, en die het goede werk in mij begonnen heeft, die zal het ook volbrengen, zegt de apostel Paulus. Zodat die hongerige ziel, hoe belacht en veracht, hoe dienstbaar zij ook moge zijn hier op aarde en hoe bezet met verdriet en armoede, indien ze wat anders in het oog heeft en de ziel is opgelicht tot hogere zaken, ze dan de gelukkigste ia van alle mensen.

Maar nu komt het er op aan, wie die hongerigen en dorstigen zijn. Wij beleven tegenwoordig al een boze eeuw, waarin ik wel veel burgerlijke mensen zie, ook wel die enige letterlijke kennis hebben van de waarheid, maar weinigen hongeren naar de gerechtigheid van het Evangelie. De wereld is tegenwoordig met een lust bevangen. Daar zijn er nog, 't is waar, die het zien, en daarnaar hongeren, maar zij zijn weinig.

Dan zijn er mensen die gebrek hebben van deze honger, en ze menen dat ze verzadigd zijn; dat zijn die gezonden, die de Medicijnmeester niet van node hebben..

Zo zegt Paulus (Rom. 7): "En zonder de Wet, zo leefde ik eertijds; maar als het gebod gekomen is, zo is de zonde weder levend geworden, doch ik ben gestorven." Dat zijn die rechtvaardigen, die de bekering niet van node hebben (Luk. 15).

Ook bedriegt zich die oprechte Christen, die niet weet dat hij hongert en dorst, en zo blijft hij stil zitten in zijn staat. Daarom is het nodig dat wij eens gaan aanwijzen, waaraan men deze honger kennen zal.

De mens moet zien wat de gerechtigheid van het koninkrijk der hemelen is, wanneer de gerechtigheid van Christus de mens wordt toegerekend; dat is het fundament en de grond van alles.

Het gebouw daarop is, dat wij geleid worden in het spoor der gerechtigheid (Psalm 23). Dat Jezus heerst over de ziel. Het bestaat daarin, dat wij onszelf verzaken, en verstaan dat Jehova toekomt, en waardig is te ontvangen de heerlijkheid, en eer en de kracht (Openbaring 4). Om met de Serafijnen te roepen: "Het Lam, dat geslacht is, is waardig te ontvangen de kracht, en rijkdom en wijsheid, en sterkte en eer, en heerlijkheid en dankzegging" (Openbaring 5: 12). En met de zalige zielen die staan voor de troon en voor het Lam, bekleed zijnde met lange witte klederen, en met palmtakken in hun handen, te roepen: "De zaligheid zij onze God, die op de troon zit,

en het Lam!" (Openbaring 7: 10).

Dat is uw zaligheid Christenen; verstaat gij het wel?

Te weten dat God het Al is en wij niet-met-al, en dat ia dan ons al; daartoe is de Heere Jezus gekomen, opdat wij zouden overgezet worden in het Koninkrijk van de Zoon van Gods liefde. Het bestaat in een gehele zelfverloochening; dat is die gerechtigheid waarnaar men moet hongeren en dorsten. Gij moet niet parten en delen met de Heere, maar God moet het alleen zijn, die uw hart en liefde bezit.

Ziet of gij die gerechtigheid zoekt uit een zuivere grond, te weten uit een gezicht van de goddelijke Majesteit, uit liefde tot God; of gij de gerechtigheid zoekt als zodanig, en die ook al begint te beoefenen. Geeft gij Gode al dat Godes is? Buigt gij u onder Zijn wil? Laat gij u door Hem regeren? Zegt gij nu al inwendig in Uw hart: "Heere, niet mijn, maar Uw wil geschiede?"

Geeft gij Uw naasten al dat des naasten is? Hierbij zou men weten of men over gegaan is uit de dood in het leven, zo men de broeders liefheeft (1 Joh. 3: 14). "Geliefden, laat ons elkander liefhebben, want de liefde is uit God, en een iegelijk die liefheeft, die is uit God geboren en kent God" (1 Joh. 4: 6). En de Zaligmaker zegt: "Hieraan zullen zij weten, dat gij Mijn discipelen zijt, zo gij liefde hebt onder elkander" (Joh. 13: 35). Indien deze toets nu eens gelegd werd op de tegenwoordige Christenen, men zou schrikken voor hun gestalte, en nochtans zijn wij elkander niets schuldig dan liefde.

Laat ik u opwekken tot deze honger en dorst naar de gerechtigheid.

Waartoe zo vadsig op de aarde gebleven; is niet Jezus in de hemel? Daar nu onze schat is, daar moest ook het hart zijn. Waartoe is dat grote werk der zaligheid toch opgericht, anders dan opdat het werk des Heeren gelukkig zou voortgaan? (Jes. 53). Hemel en aarde is daarvan bewogen. Zal God zulke zaken van eeuwigheid voorneemen, en zult gij zo blijven zitten tussen de stallingen, horende de blatingen der kudde, en zoveel genoeg scheppen in uw gemakelijkheden, rijkdom, staten en ereambten?

Dat is het einde van uw schepping, dat is tot eer en heerlijkheid des Heeren, tot prijs van Zijn heerlijke genade (Eféze 5). Waar zal uw ziel rusten? Zal het zijn in de dingen van de wereld, in uw goederen, in uw hoogheid en staten? Zal het zijn in uw natuurlijke stand? Zullen die dingen eeuwig duren? Waarom weegt gij geld uit voor hetgeen niet verzadigen kan? Was het niet beter, dat uw hart eens stond in zijn plaats? Hier is nu een rust voor u te krijgen, want hierin is de vervulling van uw begeerlijkheden.

Maar gij zult licht zeggen: "ik ben arm naar het lichaam, immers ik moet zorgen voor mijn kost, ik kan niet zoveel ter kerk gaan en bidden enz." Ik wil niet dat gij uw werk zult nalaten, of minder naarstig zijn, maar ik wil dat gij uw werk zult doen met een hemels hart. 't Is waar, gij zult dan wel naarstiger worden in de plichten van de godsdienst, en dan ook in uw beroep; het komt op de tijd niet aan. Hoe, hebt gij geen tijd over om God uw hart te geven?

Men moest middelen gebruiken om tot deze honger en dorst te geraken. Er moet een gezonde maag en hart zijn, ja een levendige kennis van deze spijs, want hetgeen men niet kent, daar heeft men geen begeerte toe. Men moet zijn gebrek zien, onze schuld tot verdoemenis en uw dodelijke staat, want anders is de mens een God van zichzelf, en hij weet niets te doen dan hetgeen zijn natuur hem leert. Leest naarstig het Woord des Heeren, komt om het te horen, niet alsof dat de gehele gerechtigheid was waarnaar wij moeten hongeren, maar het is een middel daartoe; het hart moet u gebieden die plichten te doen. Zucht naar de hemel, ziet uw onmacht, weet dat gij onbekwaam zijt, zegt: Heere, leer ons bidden, want wij weten niet wat wij bidden zullen; laat Uw Geest onze zwakheden te hulp komen, en voor en in ons bidden met een onuitsprekelijke

zuchting (Rom. 8).

Christenen, wij hebben grote reden om zo te bidden om de Geest der genade en der gebeden: want als de genadige werkingen des Heeren van onder het volk, dat Zijn Woord hoort en belijdt, weggaan, en de Heere Zijn kandelaar vast weert, dan beginnen de bevattingen van wat een Christen is wonderlijk te zijn. De een meent dat hij een Christen is, als hij belijdenis van de waarheid doet; anderen menen als zij zo degelijk leven, dat niemand wat op hen weet te zeggen. Sommigen vatten het zo op, dat zij ijverig moeten zijn, en die gaan dan ter kerk en naar de catechisatie, en worden zo formalistische Christenen.

Anderen menen, dat dit niet alles is, maar dat men vroom moet zijn, en dezen gaan met de vromen om, en doen zo al enige goede dingen.

Maar ziet, hoe de Catechismus een Christen beschrijft, te weten: "Omdat ik door het geloof een lidmaat van Christus en alzo Zijner zalving deelachtig ben, opdat ik Zijn naam belijde en mijzelf tot een levend dankoffer Hem offeren. Dat zijn die 'oude trouwe bevattingen van de eerste reformatoren. Het is allemaal niet met al, indien het niet is boete en bekering. Dit is de verkondiging aan alle mensen alom, dat zij zich bekeren (Hand. 17).

Daarom laat u niet bedriegen door valse overleggingen. "Dit is het Nieuwe Verbond, dat ik met u maken zal, spreekt de Heere, Ik zal mijn Wet in uw harten inschrijven."

Nu is het de tijd, dat de engel reeds vliegt door het midden des hemels met het eeuwig Evangelie, roepende: "Vreest God en geeft Hem heerlijkheid." Daarom, Christenen, er moet een gelijkvormigheid zijn met de Heere Jezus. Onder al de krachten van het Evangelie is een van de bijzonderste het voorbeeld van de Heere Jezus, en daarvan staat (1 Joh. 2: 6): "Die zegt, dat hij in Hem blijft (en dat Christus hem toekomt, en zo belijdenis doet van het Christendom) die moet ook zelf alzo wandelen, gelijk Hij gewandeld heeft. " Dat is, hij moet leven gelijk als Jezus geleefd heeft; zijn leven moet een afdruksel zijn van het leven van de Heere Jezus.

"Mijn kinderkens, die ik wederom zoek te baren, tot Christus een gestalte in u krije," zegt de apostel in Gal. 4. Die zeggen, dat ze Jezus toebehoren, die moeten Zijn voetstappen drukken en Hem gelijkvormig zijn.

En wel om de volgende redenen:

1. Omdat ze gezegd worden discipelen van Christus te zijn. Nu weten wij dat discipelen trachten te gelijken op hun meesters. Men kon hen kennen aan hun spraak, en weten of het leerlingen waren van Zeneca, Socrates, of van iemand anders. Zo worden dezen gezegd het Lam te volgen waar Het ook heengaat.

2. Zij zeggen dat ze Jezus zien met ongedekt aangezicht, en dat God in het vlees gekomen is om hun de deugd te tonen; zouden die mensen dan niet deugdzaam zijn?

3. Omdat ze gezegd worden gemeenschap te hebben met de Heere Jezus Christus, en Zijn zalving deelachtig te zijn: door het geloof woont Jezus in onze harten (Efeze 3). Zij zijn leden van dat Hoofd, hetwelk hen regeert en bestuurt (1 Cor. 12). Nu, de leden krijgen invloeiing van dat Hoofd, onder Wiens gebied zij liggen; dat Hoofd regeert en bestuurt hen in alle dingen. Gij moet niet denken dat die gemeenschap oneigenlijk moet verstaan worden. Oo, het is de aller-waarachtigste en eigenlijkste zaak van de gehele wereld, schoon de manieren van spreken oneigenlijk zijn. Die zo hongeren en dorsten naar de gerechtigheid van Jezus Christus, die worden verzadigd en zijn al in hope zalig.

Gaat nu de deugden van de Zaligmaker eens bezien en toetst uzelf daaraan, en dadelijk zult gij merken of gij daarnaar zweemt. Zo hier nu geestelijke mensen waren, die zullen zich niet beroepen op hun volmaaktheid, maar hun gebreken merkende,

zullen ze hun neus in het stof steken, en zich diep daarover voor de Heere vernederen.

Nu zal ik verder de Heere Jezus, dat volmaakte Voorbeeld, u voorstellen, opdat wij, die deelgenoten zijn van het koninkrijk der hemelen, Christus onze Koning, en de Heere onze gerechtigheid (waarnaar wij hongeren en dorsten moeten), mogen zoeken en vinden, en zo zalig worden.

1. Ziet in Christus een voorbeeld van nederigheid, daarom zegt Hijzelf: "Leert ván Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart" (Matth. 11). Hij was nederig in betrekking tot eer en staten, als zij Hem tot een overste wilden maken. In Lucas 12 zei Hij "Mensen, wie heeft Mij tot een Rechter over u. gesteld?" En als zij met geweld Hem koning wilden maken, ontweek Hij hen en ging op de berg alleen om te bidden (Joh. 6). Hoever verschillen die mensen van dit voorbeeld, die zo kuipen, lopen en draven om beroepen en ambten. Hij was zeer ver en vrij van eigen verzoeking, en daarom zegt Hij: "Ik zoek geen eer van mensen, maar Ik eer Mijn Vader." O, wat is daar een eergierig hart in de Christenen, daar men toch alleen de eer des Heeren moet zoeken. De Heere Jezus was zeer ver van al die uiterlijkheden van pracht en kostelijkheid in kleding; daarom vroeg Jezus aan de schare, wat ze uitgegaan waren om te zien. Een mens met ruwe kemelsharen klederen gekleed, die niet zacht zijn? Want die zijn niet in de woestijnen, maar in de hoven van de koningen Maar ziet nu onze Christenen. Is er wel een schijn van de Heere Jezus te vinden? Hoe nederig was Hij jegens Zijn naasten; de allerminste docht Hem meer te zijn dan Hijzelf, Die zeide (Matth. 20): "Ik ben niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen, en Mijn ziel te stellen tot een rantsoen voor velen." Om Zijn nederigheid te tonen wies Hij de voeten van Zijn discipelen (Joh. 13), om hun te leren, dat ze ook zo moesten doen, dewijl Hij nederig was van hart.

O, waar blijft de tegenwoordige Christenwereld; maakt haar de kennis niet opgeblazen, daar men altoos onze naaste uitnemender moest achten dan zichzelf, en zo de redelijkheid in alles wat goed is plaats geven?

2. De Heere Jezus wandelde in het geloof, en uit dat geloof sproot een vastheid des harten, zodat Hij niet achtte wat de mensen van Hem zeiden, zeggende: "Er is Een, Die van Mij getuigt," en daarmede was Hij tevreden. Maar wat willen wij ons verdedigen, opdat de mensen toch geen kwaad van ons zouden denken. Het is wat anders, als de eer van God of de Kerk daar schade door zou lijden, maar ten opzichte van onszelf moeten wij daar niet zoveel werk van maken.

Christus had een groot vertrouwen op Zijn geloof, zelfs als Hij in nood was, niet twijfelende, zolang Zijn hemelse Vader Hem wilde bewaren.

Als de Joden kwamen om Hem te vangen, sprak Hij vrijmoedig; en wanneer men tot Hem zeide: "Herodes zoekt U te doden", zo zeide Hij: "Zegt die vos: ziet, Ik werp duivelen uit, en maak gezond, en ten derden dage word ik voleindigd" (Luk. 13: 31 en 32).

Als de Heere niet langer beliefde uit te helpen, toen stond het hart nog vast op Zijn God. En als Hij klagen moest, dat de Heere Hem verlaten had, toen noemde Hij Hem nog "Mijn God" (Ps. 22, Matth. 27).

Maar zie nu eens hoe onze menselijke wijsheid alles in beslag heeft genomen. Men moet althans een goede uitkomst zien, eer men iets bij de hand vat, daar wij toch maar zuiver moesten volgen het Woord van God en de uitkomst der zaken geheel aan de Heere over laten. En als wij dan beroofd werden van het een en ander, dan moet ons hart nog op de Heere gevestigd zijn, en met de profeet uit naam der Kerk zeggen (Hab. 3): "Hoewel de vijgenboom niet bloeien zal, en geen vrucht aan de wijnstok zijn

zal, dat het werk des olijfbooms liegen zal, en de velden geen spijs voortbrengen zullen; dat men de kudde uit de kooien afscheuren zal, zodat er geen rund in de stalling wezen zal. Dan zal ik nochtans van vreugde opspringen, en zal mij verheugen in de God mijns heils."

3. Jezus wandelde in grote liefde tot God en Zijn naaste, zodat de ijver van Gods huis Hem had verslonden. Als Hij lang bezig was geweest, en zij Hem een weinig spijs wilden geven, zeide Hij: "Mijn spijs is, dat Ik doe de wil Mijns Vaders."

Hoe krachtig was Hij in de gebeden; nu eens was Hij in de woestijn, dan weer ging Hij op de berg alleen, en zo was Zijn hart doorgaans in de hemel.

Wat dunkt u nu? Verslindt de liefde Gods ons? Het is of er geen ijver of kracht des Geestes meer is. Hoe ijverloos en traag is men in geestelijke oefeningen; ons hart moet gedurig in de hemel zijn. Zo gij de liefde tot de naaste aanmerkt, Jezus was altijd bezig, in de goede werken naar de ziel; Hij onderrichtte, vermaande en bestrafte waar Hij was; het zij Hij ter maaltijd was of zat bij de fontein, Zijn hart was steeds gezet om goed te doen. Spiegel u daaraan en richt uw leven daarnaar in.

Hij zocht niet het Zijne, maar hetgeen dat des naasten was, en daarom zegt de apostel (Filipp. 2): "Een iegelijk zie niet op het zijne, maar een iegelijk zie ook op hetgeen des anderen is. Want dat gevoelen zij in u, hetwelk ook in Christus Jezus was." Maar wie verlaat nu het zijne terwille van zijn naaste?

4. De Heere Jezus wandelde in vriendelijkheid; zachtmoedig was Hij in alle manieren; goedertieren in het doen van goede werken, en zo toonde Hij Zijn vriendelijkheid. Maar ziet nu eens een mens die weinig staat heeft, hoe het hart zich verheft met scherpe bejegeningen tegen de kleinen.

De Heere Jezus roept tot Zich die belast en beladen zijn, opdat ze rust vinden voor hun zielen (Matth. 11: 28). Hoe zachtmoedig was Christus, en ongevoelig van het leed Hem aangedaan, als men zeide dat Hij een Samaritaan was en de duivel had. Hierop zegt Hij slechts: "Ik heb de duivel niet, maar eer Mijn Vader." Dit zeide Hij met een zacht gemoed.

Merk eens aan, het ganse werk der zaligheid, waardoor Hij Zijn vijanden zocht terug te brengen tot de Heere. Maar zie nu de Christenen eens aan, wat een toorn en hevigheid; spreekt iemand hen maar een woord te na, wat een twist en onverzoenlijke haat bespeurt men! En dat, terwijl de Heere Jezus ons dagelijks leert bidden: "Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren." O, hoe durft men met tong en hart zo tegen de Heere liegen.

Zie ook in Christus een voorbeeld van verloochening van Zichzelf. Hij wrocht niet voor Zichzelf; want daartoe was Hij uit de hemel gekomen, niet om Zijn wil te doen, maar de wil Desgenen, Die Hem gezonden had (Joh. 6). "Ik heb U verheerlijkt op de aarde; Ik heb voleindigd het werk, dat Gij Mij gegeven hebt om te doen" (Joh. 17).

Zie nu eens, hoe wij de ganse dag onszelf zoeken in alles wat we doen. Ten schoonste genomen, zo doet de mens het om zalig te worden, en hij begrijpt de zaligheid enkel als een goed voor zichzelf.

Wat ziet men in Jezus een verloochening van eigen wil; ja, als de hemel de vuurpijlen des satans op Hem wilde laten aankomen, hoe bad Hij toen, dat niet Zijn, maar des Vaders wil geschieden mocht.

De Heere Jezus leefde in verloochening van alle schepselen. Zie eens hoe Hij was betreffende de goederen van dit leven; daar was geen geldgierigheid in Hem; Hij had immers alles kunnen hebben, maar de Zoon des mensen had niet een steen om het hoofd op neder te leggen. Hoewel men niet moet menen dat hij van de armen

onderhouden werd; neen, Hij leefde van Zijn traktement: daar waren enige vrouwen, die Hem dienden van haar goederen (Luk. 8). Dat was niet vreemd, want Jezus predikte haar, en het was weinig dat Hij die haar het geestelijke mededeelde, door haar verzorgd werd van het lichamelijke.

Maar zie nu de Christenen eens aan; vindt men er wel enigen, die niet zoeken te hebben die geldgierigheid, welke is de wortel van alle kwaad? Ja, die begeerlijkheid des vleses wordt overal gevonden.

Jezus' spijs was te doen de wil Zijnes Vaders. Hij was verloochend aan de gemakken; s' nachts voor het naar bed gaan in het gebed; zo nu en dan lag Hij wat en sliep. Maar ziet nu de lieden eens aan, zelfs de armen, zodra zij een stuiver hebben, besteden ze die aan wat lekkers. De rijken bedenken alles wat zij maar kunnen tot gemak en tot wat ze eten en drinken zullen. Zie, daaraan ziet men hoe weinig de Christenen gelijken op Christus. Als wij het Christendom zo eens zien en beschouwen, vindt men dat deze tijden gelijk zijn aan de tijden van Noach en Loth.

Christenen, dit moet dienen tot opmerking dat wij dan wel toezien, dat deze smaad over ons niet gaat.

1. Zullen wij de Heere onze God verheerlijken, zo moeten wij leven naar het voorbeeld van de Heere Jezus. Dat is het oogmerk Gods in het zenden van de Zoon, dat er velen zouden worden gebracht onder Zijn gebied en gehoorzaamheid.
2. Menen wij ten laatste eens te zullen staan onder die honderd vier en veertigduizend met het Lam op de berg Sions, zo moeten wij hier het Lam navolgen overal waar Het heengaat, ook in verdrukking.
3. Waarom, meent gij, stort God zulke oordelen over de Christenen uit?. Is het niet omdat Hij overal Babel vindt? Daarom komen zulke verarmingen en bijzonder zulke verhardingen des harten. Laat ons tezamen bidden om de leiding van des Heeren Geest in de rechte sporen, en dat Hij ons hoe langer hoe meer wil doen hongeren en dorsten naar de gerechtigheid van Jezus Christus, opdat wij met al Zijn gelukzalig volk, met Zijn goed mogen verzadigd worden; hier in genade en hiernamaals in heerlijkheid.

Amen.

8. Het hemels Koninkrijk ingenomen door gebed

Tekst: Matth. 11: 12:

En van de dagen van Johannes de Doper tot nu toe, wordt het Koninkrijk der hemelen geweld aangedaan, en de geweldigers nemen het met geweld.

De loop van een Christen krijgt veel benamingen, onder andere een strijd, als hebbende veel tegenstand zo het ware Christenen zijn; en omdat rechte orde moet worden gehouden, vanwege de naarstigheid die men moet aanwenden in de Christenheid, daarom zegt de Zaligmaker: het Koninkrijk der hemelen wordt geweld aangedaan.

Hierin zijn deze twee delen:

1. De gestalte van het leven van een Christen: ***zij doen geweld.***
2. De uitkomst: ***zij nemen het Koninkrijk in met geweld.***

1. Wilt gij weten wat een Christen is? Hij doet geweld op de hemel: *Gods Koninkrijk wordt geweld aangedaan.* De Heere onze God heeft alles geschapen, en nu onderhoudt Hij het als een Koning, zelfs tot een musje en een blad aan de boom toe, en daar is niets voor Hem verborgen; Zijn voorzienigheid gaat over alles: dat is het Koninkrijk van Gods macht. Maar aangezien er redelijke schepselen zijn met de zielekrachten van verstand en wil, wordt hier bedoeld het Koninkrijk der hemelen, dat de Heere had opgericht in Adam (Gen. 2). Toen was de mens volmaakt, en daar zou hij in hebben gestaan, en daarin zou zijn gelukzaligheid hebben bestaan. Dan is de mens volmaakt als het verstand verstaat wat hem gelukkig maakt; en de wil wil al wat God wil, hetwelk wij nu niet hebben, want onze wil is nu gekant tegen God, van Wie wij zijn afgeweken en hebben dat beeld verloren. Maar nu richt de Heere weer een ander Koninkrijk op. Hij laat Zijn Zoon mens worden, en stelt Die tot Koning, Die gaat het zoeken, krijgt het in bezit, en brengt elk lid daartoe.

De Heere is wel Koning, maar de onderdanen zijn allen afgeweken, en dat heeft de Heere wijselijk toegelaten, om Zijn straf te bewijzen aan die in hun kwaadwilligheid voortgingen, en om Zijn genade te bewijzen aan die wederkwamen (Jes. 49). Maar niemand wilde komen, of hij kon ook niet, omdat hij gezondigd had, en zij wisten dat God hun vijand was; zij moeten eerst verzoend zijn, en de kwade consciëntie moet weg. Zo heeft de Heere Jezus de zonde weggenomen en de kwade consciëntie goed gemaakt (Hand. 20 en Gal. 3). Hij is een vloek geworden, en toen Hij dat gedaan heeft, heeft Hij het Koninkrijk aangenomen. Hij verzamelt Zijn onderdanen door Zijn Woord en Geest, en komt u zeggen, dat Hij weer uw Koning wil zijn. De Heere Jezus is tot een besteller van het Koninkrijk gemaakt; Hij verkondigt de vergeving der zonden (Jes. 61, Eféze 4). En over die onderdanen wil Christus heersen, die zichzelf verzaken en door die Sions Koning willen geregeerd worden. Dit Koninkrijk is ten dele hier op aarde en ten dele in de hemel. Hier is het het Koninkrijk der genade, dat zijn de ware leden van de Zaligmaker, die in Hem geloven en Hem gehoorzamen. En dat is een koninkrijk, schoon het hier een werkhuis is, daar men alle naarstigheid toebrengt door arbeid en strijd, gedurig bezig zijnde hun harten in te winnen door genade en vrede.

Het Koninkrijk dat nu in de hemel is, dat is het andere deel, hetwelk overgebracht is van de aarde in de hemel, om volmaakt de wil des Heeren te doen. Het is daar zonder vlek of rimpel, en onderscheiden van het deel op aarde, omdat men hier nog geweld moet doen en strijden. Maar de hemel is het, waar Jehova volmaakt heerst; hier zijn

wij nog wederspanning en ongehoorzaam. Indien gij met de zonden in de hemel waart, zo zouden die U als een hel zijn, maar dit is de hemel, dat de Heere Koning is in de ziel, en de mensen Hem gehoorzaam zijn.

Dat Koninkrijk wordt geweld aangedaan, dat is, wanneer men met grote kracht bezig is om daar op aan te gaan, dat de mensen onderdanen van de hemel mogen zijn. Maar hier is toch geen geweld voor nodig, men behoeft zich hier maar toe te begeven? Doch dat is om de grote tegenstand die men heeft, men moet zijn lusten en begeerlijkheden buiten laten staan om de onzichtbare heerlijkheid te bekomen.

Van Johannes' tijd af deed men geweld op dat Koninkrijk; vóór die tijd zo klaar en sterk niet, zij waren nog kinderen (Gal. 4). Toen nu de Heere Jezus kwam, ging het licht weer op, en de mensen zagen toen des Heeren genade aan de zielen, tot nu toe en voortaan, van Johannes af, wiens prediking was: bekeert u; en toen werd het klaarder verkondigd, dat Jezus ons kwam verlossen om de Heere vrij en blij te dienen zonder vrees, in gerechtigheid en heiligheid, alle de dagen onzes levens (Lucas 1).

2. De uitkomst.

Die nu hun hart gezet hebben om onderdanen van Christus te zijn, om niet hun wil te volgen, maar Christus' wil te doen, die zullen het innemen (Matth. 7). Dat kan niet anders zijn, indien men wil, zo zal men in de hemel komen, als men het recht zoekt. Maar velen zoeken het niet, de mensen verstaan het niet; want zou de Heere vergeefs gezocht worden? De Heere bidt u, en gij zult er inkomen zo gij geweld doet en God gehoorzaam zijt. Die zo doen, het kan niet anders of zij moeten in de hemel komen; al doende leert men. Zo gij het besluit neemt om van deze ure u aan de Heere te onderwerpen, en de Heere Jezus tot Koning te maken over uw ziel, dan zult en moet gij in de hemel komen.

De mening is, dat nadat Johannes kwam leren de genade in de Zaligmaker, en nadat de Geest des Heeren daarbij is gekomen, zo zijn er velen gekomen om zich aan Jezus over te geven, om de Heere te gehoorzamen, en die zullen zekerlijk in de hemel komen, terwijl het nu de tijd is dat het Koninkrijk Gods is gekomen. Immers die geweld doen op het Koninkrijk Gods, die zullen in de hemel komen. Die tijd is het nu om zo geweld te doen, en die geweldenaars zullen zeker in het Koninkrijk komen, dat is in de hemel. Het ingaan in dit Koninkrijk is een grote zaak; elk woelt om zijn goederen, staat, eer en aardse zaken te bevorderen, maar weinigen strijden om dit gewichtigste te bekomen. Dit is alles, dat de mens hier en daar maar een brok zoekt, zij weten niet wat het is onze ziel verzadigd te krijgen en het verstand met de kennis van God en dat onze wil met Gods wil tevreden is. Alle vermaak is niets daarbij.

Daar moet geweld gedaan worden om de grote tegenstand die men ontmoet. Maar Jezus heeft de hemel verdiend, hoe moet men dan nog zoveel doen? Om niet krijgt men de hemel. Maar verstaat het goed, om niet wordt men zalig, dat is in 't stuk van het recht tot de zaligheid; wij moeten het gaan bezitten, en dat door geweld te doen op de hemel. Het is de zaligheid als wij recht deugdzaam zijn, als wij niet onszelf leven, maar God en Christus (1 Kor. 5). "Indien een voor allen gestorven is, zo zijn zij allen gestorven" (Rom. 14). Wij zijn dood om Jezus te leven, als Hij over ons heerst. Om een onderdaan te zijn van de hemel, zo moet men leven niet voor zichzelf, maar voor de Heere, onder Wie wij staan (Gal. 2: 20).

Ik hoor en bedenk maar wat God ziet en wat de Heere zegt, als men de dingen die ons aangaan aan de Heere onderwerpt, en al wat ons wedervaart onder de Heere wil leggen en onderwerpen en onze zaken, kinderen, goed en bloed ten dienste van de

Heere overgeeft.

Dat men veel deugden beoefent, en het voorbeeld van de Zaligmaker uitdrukt in al zijn handel en wandel; als men is zachtmoedig, nederig en vurig van geest om de Heere te dienen. In een Koninkrijk volgt men de wijze van het hof na. Jezus gaat ons voor en wij volgen Hem als men zo wandelt als Christus gewandeld heeft. Zo doen er weinigen geweld op het Koninkrijk der hemelen, want het zijn zware dingen, eigen wil af te staan. Wie doet dat? Ieder volgt waar zijn begeerte hem toe leidt. Wie offert zo alles de Heere op?

Sommigen doen hun best om hun begeerlijkheden op te volgen, anderen leven burgerlijk, eerlijk, leven, eten, slapen en staan op. Wat doen wij kwalijk, zeggen zij, die geen verraders zijn? Maar daarom is men geen onderdaan, neen, gij moet moeite doen om in de hemel te komen. Sommigen denken dat zij religieus moeten zijn; zij gaan ter kerk, lezen en horen Gods Woord, en dan krijgen zij de naam van vroom; maar dit is de zaak niet, men moet deugdzaam, goedertieren en verdraagzaam zijn. Daar zijn er wel, die de zaak vatten en iets beginnen, maar als spot en smaad komt, dan schikt men zich dus en zo, in somma, het kruis van Christus vermindert; zulken hebben nog nooit ten bloede toe gestreden tegen de zonden. Anderen spotten met hen, die zo geweld willen doen, ja zulken zijn als een gesprenkelde vogel. O, dat is zeer schrikkelijk, daar de Heere ons weer zoekt tot Zijn dienst te brengen, dat wij die komen te verachten en te verwaarlozen. Wij moeten' onszelf opwekken om geweld te doen op het Koninkrijk der hemelen, en steeds bezig zijn in de versterking van deugden te doen en onszelf te doden. Dat zou tot eer van onze God strekken, want wij zijn hier gesteld om de Heere te verheerlijken, en waarin doen wij dat, als dat men erkent dat Jehova onze Koning en Wetgever is, en dat wij ons verstand en onze wil aan Hem onderwerpen.

Het is ons een grote eer dat Hij onze Koning is, want naardat hij groot is die men dient, daarnaar zijn de dienaren heerlijk; wij zijn dan ook allen koningen en priesters. Wij waren verstoken van Gods gehoorzaamheid, maar de Heere Jezus komt ons dit weer verdienen. O, hoe moeten wij dit tot eer achten!

Het is ook zeer heilzaam voor ons; verzadiging van vreugde is aan Zijn rechterhand. Het is de vervulling en verkwikking van de mens, zulk een hemelse muziek te horen en zich te verheugen in 't lieflijk licht van Gods aangezicht (Ps. 16). Ons verstand moet geheel gebogen en onderworpen worden aan God, en onze wil verloren in des Heeren wil.

Zo gij niet komt in het Koninkrijk Gods, zo zijt gij onder het koninkrijk van de satan, onder uw lusten en begeerten staat gij, en de wereld blijft over u heersen, uw zonden en verdorvenheden des vleses hebben de overhand. Het is wonderlijk dat gij Koning Jezus niet over u wilt laten heersen, die u waarlijk zou vrij maken. Uw wil wordt dan Gods wil, en God wil dan de uwe zijn, ja in u wonen als in Zijn tempel (1 Cor. 3). Heere, wat is dat een zaak, dat Koning Jezus ons wil maken tot onderdanen van Zijn Koninkrijk. Maar ik ben klein, 't is goed voor de groten, neen, deze dingen heeft de Heere aan de kleine kinderkens geopenbaard (Matth. 11). Ieder die het van God geleerd heeft, die komt hier toe; wilt ge overgaan in het verbond des Heeren, kom maar. Zegt gij, ik heb wat anders te doen, dit is te doen zonder dat het tijd neemt; dien altijd God en de Heere Jezus in uw werk, met harten naar boven en met een goede consciëntie. Zeg: Heere, ik ben Uw knecht, gebied maar, al wat Gij begeert, dat zal ik doen, en al wat Gij verbiedt, dat zal ik laten, al zou ik alle smaad en oneer daarvan krijgen. Laat ik maar U lieven en dienen als de Heere mijn sterkte. Hiertoe is nodig, dat de gemeente een leraar heeft, die zelf een voorganger is van Gods Koninkrijk.

Daarom moet gij allen en wij strijden in de gebeden, dat die het Woord leren ook geweld mogen doen op het Koninkrijk. Daar zijn schriftgeleerden, die het zo geleerd hebben, maar oefen u tot godzaligheid. De Zaligmaker spreekt van die in het Koninkrijk Gods onderwezen zijn, en Die kan u het best leren hoe en wat men in dit Koninkrijk doet. Zeg dan, Heere geef ons een leraar die het niet in de academie heeft geleerd, maar die het van de hemel heeft gehaald. Want die heeft het zelf gezien en gevoeld, die kan het nader zeggen dan de anderen. Wat gezag kan hij hebben, zo hij zelf geen gezant van de Koning is. Hij gewent zich veel met God om te gaan in de gebeden, wat een glans van heilig vuur geeft hij dan van zich om met gezag te spreken.

Gij moet toezien hoe gij de oefeningen gebruikt, het lezen en horen van Gods Woord en het gebruik der sacramenten. Gij weet, dat dit niet de zaak is maar de middelen om de inwendige geestelijke mens te bevorderen en bedachtzaam te wandelen. Ef. 4: 5: "Ziet dan, hoe gij voorzichtig wandelt, als wijzen," enz. Dat moet gij 's morgens voornemen om als een onderdaan van Christus te wandelen; en 's avonds moeten wij onze zielen afvragen, of wij zo gedaan hebben en op al onze gangen letten, en denken in als ons werk: Mijn ziel, doe ik dat nu tot eer van mijn God of om mijzelf?

Gij moet aanwenden een Christelijke kloekmoedigheid. Wij menen al dat wij niets kunnen doen; daarvan komt het dat wij niet meer geweld. doen. Waarom zijn wij niet moedig als een jonge leeuw? Immers, die in de Zaligmaker Jezus is geworteld en gegrond, is krachtig in de Heere. Waarom kan die niet blijven en geweld doen? Zijn ons die beloften geschonken, waardoor wij de Goddelijke natuur deelachtig zijn, hoe zeggen wij dan dat wij niets kunnen doen? Gij moet menen dat gij alles vermoogt door Christus (Philipp. 4).

Wij moeten de gelegenheid tot versterking of doen van deugden waarnemen, al zijn 't kleine zaken. Zo gij het in 't kleine niet doet, gij zult het in 't grote niet doen. Roept de Heere u tot beide, of doet iemand u ongelijk, wreekt het niet, maar doet hem goed, naardat er gelegenheid is om te lijden en zo uw vijand te overwinnen. Dankt God, dat Hij u zulk een gelegenheid geeft. En als er zulke paapse dagen van vasten-avonden komen, zeg: ik ben een Christen, mijn ziel moet dat niet doen, noch ik mijn hart bezwaren met brasserij en dronkenschap. Hebt gij verschil met uw naaste in middelmatige zaken, buig uw wil wat, en laat uw naaste wat naar zijn zin en wil hebben.

Dus doende zult gij met Paulus (1 Tim. 4: 7) u oefenen in de godzaligheid. Hierdoor verstaat hij zulke deugden, waardoor wij onszelf geheel aan God opofferen tot een levende, heilige en welbehaaglijke offerande (Rom. 12: 1). Waardoor wij onze zaligheid uitwerken met vreze en beven (Philipp. 2: 12). Als wij zo in alles eerlijk zoeken te wandelen (Hebr. 13: 13). Waardoor wij onze aardse begeerlijkheden komen te doden (Coll. 3: 5), als wij zo tegen onze liefste zonden komen te strijden.

Hierin moeten wij ons oefenen als een zaak, die wij dikwijls doen. Zo zien wij, dat er ook geweest zijn die hun harten in gierigheid hebben geoefend (2 Petr. 2: 14). Wij moeten dikwijls het goede doen, niet nu en dan eens een lering betrachten, maar een waar Christen moet altoos christelijke werken verrichten en al zijn doen en laten moet christelijk zijn; al wat hinderlijk is en godzaligheid tegenstaat moet men wegwerpen, en iedere dag in de vreze des Heeren wandelen (Spreuken 23: 17). Henoch wandelde met God (Gen. 5: 24). Zie een voorbeeld in Paulus (Hand. 24). "En hierin oefen ik mijzelf, om altijd een onergerlijk geweten te hebben bij God en de mensen."

Daar zijn veel mensen, die zo nu en dan eens God dienen en op het uiterlijke staan, gelijk in de tijd van de profeet Jeremia (7: 4). Hier is des Heeren tempel, de tempel

des Heeren zijn deze. Maar wij moeten onszelf oefenen in het Woord en dikwijls de Heere dienen. Velen willen wel sommige zonden tegen staan, maar niet alle; hun beminde zonden houden ze aan de hand; wij moeten echter al wat hinderlijk is en tegenstaat om God te dienen wegwerpen. Men gaat nog wel ter kerk, maar met weinig vrucht, omdat men niet let op zijn doen en laten; dus geen betrachteis van de rechte godzaligheid zijnde, wandelt men niet oprecht voor Gods aangezicht (Gen. 17: 1).

Christenen, wilt uw dagen godzalig doorbrengen.

Gij moet de dag wel beginnen; met God te ontwaken, en niet dan goddelijke gedachten hebben, en God de eerste plaats in uw hart geven. Dan zullen wij overdenken hoe genadig God ons geweest is, dat hij ons die voorleden nacht beschermd heeft. Of denken aan hetgeen wij voorheen wel gehoord of gelezen hebben; of het wondere werk van de geboorte onzes Zaligmakers, of Zijn levensgedrag, hoe zachtmoedig Hij was, om dat ook na te volgen. Of Jezus' lijden, om Zijn dood gelijkvormig te worden, en zo met Jezus opgewekt zijnde, te zoeken de dingen die boven zijn (Coll. 3: 1). Gij behoort vroeg op te staan, want lang te slapen is kwaad naar ziel en lichaam. Dan kunnen wij ons huis niet voorstaan, en zijn zo erger dan een ongelovige.

De luiaard zegt, nog een weinig slapens en sluimerings, totdat hem velerlei gebrek overkomt (Spreuken 24: 23). "Die de slaap liefheeft wordt arm" (Spreuken 20: 13). Men moet zich vroeg opmaken om het Koninkrijk Gods met geweld in te nemen.

Dan moet gij uw eerste werk maken van bidden op gebogen knieën, als doodwaardige zondaren. Dank God, dat hij u de voorleden nacht bewaard heeft, bid om vergeving van uw zonden om Christus' wil. Draag de Heere voor de nood van land en kerk; gedenk ook uw bekenden die ziek zijn. Lees dan Gods Woord, want wij moeten alle dingen heiligen door het Woord en gebed (1 Tim. 4: 5). Zo gij zegt, wij hebben geen tijd, dat is een slecht excuus;

wij zullen eens tijd moeten hebben om te sterven. Is dan het Woord te lezen tot zaligheid niet noodzakelijk? Gij wilt wel tijd hebben om te eten, zoudt gij dan niet zoeken het Brood en Woord des levens? Maar u ontbreekt dikwijls meer lust dan tijd. Gij moet op orde vervolgens de gehele Bijbel lezen; drie hoofdstukken per dag, dan kunt gij die in een jaar uitlezen. Lees met verstand, vraag anders aan anderen die meer weten. Eigen hetgeen gij leest. uzelf toe, en zo het met het geloof vermengd is, zal het eerst nut doen. Overdenk het onder uw dagelijks werk.

Zoek, dat uw dienstboden met u de Heere mogen dienen en vrezen, om de ganse dag wel te beleven. Let op de dingen die altoos te betrachten zijn, dat wij hemelse gedachten mogen hebben en zoeken de dingen die boven zijn. De gedachten die wij vrij hebben van ons dagelijks beroep, moeten goddelijk zijn en gericht tot uitschietende gebeden, en spreek (bij anderen zijnde) van goddelijke dingen. Zie op de boosheid van de satan om ons af te trekken van God, rondom ons gaande en zoekende wie hij zou kunnen verslinden. Hoed u voor de wereld, schoon zij zich vreemd houdt, wanneer wij met haar niet mede lopen in de ongebondenheid (1 Petr. 4: 4). Aanmerk Gods goedheid over ons, en dat Hij alle dingen ons laat medewerken ten goede (Rom. 8: 28).

Let op de algemene gevallen, hoe wij in ons goddelijk beroep bezig zijn, en dat het schade is lui te zijn voor ons en ons huisgezin; de luiaard zal gescheurde klederen dragen. Ook is het schade voor de ziel, als wij die meer ontsteken dan wij winnen kunnen, en de ledigheid is een oorkussen van de duivel en geeft aanleiding tot zonden. Wees rechtvaardig in uw beroep met een tedere consciëntie. Besteed uw uitspanningen niet tot vermaak in ongeoorloofd spelen tot tijdverdrijf, want wij mogen

onze kostelijke tijd, in welke wij onze zaligheid uit moeten werken, zo niet voorbij laten gaan; veel minder op paapse feestdagen drinkgelagen bijwonen, en ons de wereldse mensen zo niet gelijk komen te stellen in overdaad. Als gij eet of drinkt, doe het ter ere Gods, erken Zijn goedheid, gebruik de schepselen matig en heilig; tracht meest naar de geestelijke spijs, spreek van het Brood en het Water des levens, gelijk als onze Zaligmaker tot de vrouw (Joh. 4).

Wij moeten de dag wel besluiten; deszelfs loop overdenken en het goede en kwade beschouwen. Hebben wij iets kwaads gedaan, dat moet men beschreien, onszelf veroordelen en nieuwe ijver daartegen beloven, ons verbond vernieuwen en wederkeren tot de Heere, Bevindt men iets goeds gedaan te hebben, dan moet gij God daarvoor danken, want het goede komt alleen van Hem. Als wij onze rekening steeds zo niet opmaken, dan vindt /ten die kwalijk, maar die zijn zonden belijdt en laat, die zal barmhartigheid vinden. En in het tegendeel, als wij onze zonden niet uithalen, zij schieten zo diepe wortelen in ons, dat men onmogelijk goed kan doen als men het kwaad gewend is, nu men die luipaardsvlekken niet kan veranderen (Jerem. 13: 13).

Beveel uzelf door de gebeden Gode en Zijn genadig Woord; bid om vergeving uwer misdaden en sterkte om de zonde te wederstaan. Dank God voor Zijn bescherming in die dag, heb goede gedachten in uw avondmaaltijd, bij het uitkleden en gaan neerliggen, opdat terwijl wij onze gedachten ledig hebben van ons dagelijks werk en bezigheden, die ons niet brengen tot kwade gedachten. Bereid u tot de slaap als tot de dood, opdat gij in vrede moogt nederliggen (Psalm 9). En dat Jezus' rechterhand onder uw hoofd zij, en Zijn linkerhand u omhelze (Hoogt. 2: 6 en 8: 3). Als wij 's nachts wakker worden, laat ons bidden overdag goede gedachten te mogen hebben om zo het onkruid uit onze harten te krijgen, en dat onze nieren ons onderwijzen mogen (Psalm 16). En wij mogen zeggen, word ik wakker, dan ben ik nog bij U.

Om dit nu wel te doen, moeten wij bidden om een nieuw hart. Met het oude hart zal het ons al wel schijnen, maar als wij een nieuw hart hebben, zal, het ons liefelijk wezen, en zullen wij Gods Wet overdenken dag en nacht. Des Heeren last zal ons een lust zijn. Laat ons dan met alle macht een week, teder, vlezen hart zoeken te krijgen, dat wij de wil Gods mogen betrachten en uit Zijn Woord de wil kennen van onze hemelse Vader, en onze wil daaronder buigen, steeds zeggende: Spreek Heere, want Uw dienstknecht, of Uw dienstmaagd hoort. Bid God ook om verlichte ogen des verstands, opdat wij zien mogen de heerlijkheid Gods en de nietigheid van de wereld; en zo verlangen naar de hemelse rust in de zalige eeuwigheid.

Einde

EEN BRIEF

**van de godzalige heer Jodocus van Lodensteyn geschreven aan het zoet
gezelschap te Utrecht, als zijn Eerw. gevangen zat op het fort Rees.**

Lief gezelschap, dat in de waarheid is, en dat ik in waarheid liefheb om der waarheid wil, die goed is, en alleen gekend wordt als men God kent, dat Hij Al is en alle schepselen niet zijn.

Heden, op des Heeren dag, ben ik in de morgenstond genegen u met een lettertje geschrift aan te spreken, en wilde het wel tot uw stichting doen.

Och, of de Heere mij, in dit Padmos verbannen zijnde, in de geest geliefde te brengen om Hem in het midden der kandelaren te zien wandelen en te horen wat Hij van en tot dezelve spreekt, in en door Zijn Woord. Ik zal tonen wat ik tegen u en mijzelf heb; en dan wat goeds nog bij u is.

Van de wereld die de Geest niet ontvangt, ja, niet kent (en nochtans zo diep in de kerk ingeboord is, zodat het in Jezus' gezegende Koninkrijk bijna geheel werlds en vleselijk is, en de satan daar als 't ware regeert), wil ik nu niet spreken. Maar wij die naam hebben, dat wij leven, wat zijn wij nog dood? Wie is en leeft voor de Heere, en wie staat er in verlooehening van alle eigen, dat is mijn ogen altijd het eerst, want gelooft mij, wat kwaad nog onder ons is, dat komt daar vandaan; vele begeerlijkheden des vleses en gewoonten der wereld zijn in de christenheid aanwezig, en wij menen dat wij 't verderf dat in de wereld is ontvloten zijn, daar wij echter van onszelf nog niet ontkomen zijn. Ik raad u (gelijk ik ook mijzelf doe) dat gij u koopt goud, beproefd komende uit het vuur, en uw ogen bestrijkt met ogenzalf.

Och, dat wij eens wisten dat wij blind zijn! Dit zou ons niet, als wij maar op onszelf letten, wijs doen schijnen maar dwaas, en onze oogmerken, die wij dikwijls hebben in ons doen leren verachten; wij klagen over de liefde en 't vermaak dat wij nog hebben in de schepselen, de gelijkvormigheid met de wereld en onze zin die wij daarin hebben, de liefdeloosheid onder elkander, de twist en daaruit ongenegenheid en een bitter hart, de nijdigheid en misduiding van elkanders goed; de stichteloosheid en gebrek van geestelijke uitwaseming en uitbobbelingen van de Springader der levende wateren en dat de verheffingen van de heerlijke God niet gestadig in onze kelen zijn, en wat al niet?

Zeker als ik mijzelf aanmerk en hoe ik mijn naam beantwoord, hoe een dienaar van het Nieuwe en eeuwige Testament, niet der letter maar des Geestes gelijken moet, dan sta ik verbaasd en zal daar niet meer van zeggen. Och, komt gijlieden bij mij en laat ons tezamen eer geven aan de Heere onze God, eer Hij het geheel duister make, en dat onze voeten zich stoten aan de schemerende bergen.

Daar is door 's Heeren zo onverdiende genade nog licht onder ons, hoe weinig wij het geacht en hoe zeer wij het mishandeld en onze ogen daarvoor toegesloten hebben, en de duisternis der werelden des vleses liever gehad dan dat. Tenminste is er nog zoveel, dat wij daar bij zullen merken, dat de Heere een andere God is dan wij Hem tot nu toe gekend hebben, en het Nieuwe Testament een andere kracht en geest dan wij tot nog toe ervaren hebben; en dat zou die ogenzalf zijn om bij te zien, dat wij jammerlijk, ellendig, arm, blind en naakt zijn.

En dat gezicht zou, als wij het wel behandelden, het begin van ons herstel zijn, gelijk daartoe die raad aan de engel van Laodicéa gegeven werd. Als wij, het wel behandelden, zei ik, want dat is tot nog toe de list van onze geestelijke vijand geweest, dat zodra iemand in zijn eigen niet begon in te zinken en zijn verdorvenheden te zien, deze aanstonds tot moedeloosheid en wanhoop uitsloegen, waardoor de mond aan de rechte bewerker der zielen gestopt werd, en de Heere door ware verootmoediging Zijn

eer niet kreeg.

Dit bedrog moeten wij nu zien, en in de wegzinking van ons eigen niet ons voor en op de Heere werpen. Daartoe is de Heere te zien, opdat niemand wanhope noch wegloope van de Heere. Deze is waardig, dat wij om Zijn genade smeken en met geduld wachten, het aan Zijn onbepaalde heerschappij en wijsheid overlaten, om te komen hoe en wanneer het Zijn soevereine vrijheid behagen zal. Wat groter genoeg kunnen wij hebben dan dat de Heere naar Zijn wil doet en heerst, en wij op Hem wachten? Och, wat staan wij schuldig de. Almachtige een perk te stellen en door eigen gewoel Zijn raad niet af, te wachten. Laat ons dan stil zijn en in lijdzame nederigheid uitzien naar de Heere; uit de diepten van ons grondeloos *niet* tot de sterkte van des Heeren oneindig. Al na twee dagen zal Hij ons wederom levend maken en wij zullen de Heere kennen.

Voorts, mijn lieve vrienden, wordt machtig in de Heere en de sterkte Zijner kracht; zijt één hart en één gemoed met elkander en laat die band van liefde uw banier zijn. Scheidt uzelf meer en meer af van de wereld, totdat een grote kloof tussen u en haar gevestigd is, en wordt haar in geen deel gelijkvormig, maar wil inderdaad allerlei smaad daarom uitstaan. Leert zien, hoe schadelijk u de liefde tot de schepselen is, en wat stille wonden de begeerlijkheden des vleses geven aan de zielen.

Daar zijn nog al goede dingen onder u gevonden, die enkel des Heeren werkingen zijn. De Heere komt sommigen bezoeken met het gevoel van Zijn genade. Hij werkt een genegenheid tot het goede. Hij doet sommigen zichzelf kennen en wekt ze op tot betrachtning van beterschap. Sommigen toont Hij Zich in Zijn heerlijkheid. Och, dat de Heere u dat allen doe zien en erkennen tot Zijn verheerlijking en gij nochtans moogt wegzinken in ootmoedigheid. Ondertussen: "Houdt dat gij hebt, opdat niemand uw kroon neme."

Sticht elkander met nuttige samenspraken, verzuimt uw bijeenkomsten niet, maar laat die enkel tot stichting zijn om door discoursen en gezangen God te verheerlijken, en uw begeerten eendrachtig de Heere bekend te maken.

Gedenkt dan ook mijner, of het de Heere behaagde mij in deze ballingschap met Zijn bezoek te verwaardigen; en wij ook elkander weder geschonken mochten worden; maar is het Zijn wil, in een andere gestalte als voor dezen. Daartoe bid ik, dat deze mijn gevangenis mij een school des lichts mag zijn; want des Heeren Geest is niet gebonden en hoe ongezien het ook in een gezelschap schijnt, Hij is het die Jeremia in Egypte, in 't midden der goddelozen, tot hen profeteren deed.

Van mij weet ik u niet te schrijven dan dat ik wel smart gevoel van de ballingschap en al die ongewoonheden te ondergaan, die daaraan vast zijn; evenzo van mijn afscheuring van u en van mijn werk dat ik meende noodzakelijk te zijn. *Maar ik heb zoveel te doen met des Heeren heilige oordelen te prijzen en te aanbidden dat ik geen tijd heb om misnoegd te zijn.*

Wat is ook de Heere een soevereine, vrije Uitvoerder van al Zijn besluiten, waarin des enen behoud en des anderen verharding staat, beide de Heere even heerlijk in het uitvoeren.

Wie zou Hem niet gewillig daarin dienen? Al zou het door grote tegenheden, ongemakken, onlust en ongewoonheden geschieden. Mij dunkt, ik ben gewillig in stilte des Heeren wil over mij en Zijn volk af te wachten.

Die wijze Goedheid houdt mij nog staande in redelijke gezondheid; looft Hem met mij daarover. De God des vredes heilige u geheel en al en wees van harte gegroet van uw zeer liefhebbende en dienstwillige vriend en broeder in Christus.

J. van Lodensteyn.

In 't fort over Rees, 21 december 1673.

TWEEDE BRIEF

**van de vrome heer Jodocus van Lodensteyn
geschreven aan zijn zuster Catharina.**

Mijn zuster Lodensteyn, zeer waarde en lieve,

Met grote blijdschap zag ik uw eigen hand in uw laatste brief aan mij van de derde augustus. De Heere zij groot gemaakt, die u zo spoedig aan ons wedergeschonken heeft en uit de dood opgewekt, waaruit wij u bij gelijkenis wedergekregen hebben. Hij is de Fontein des levens, Die doodt en weder levend maakt, en Die ons dus Hem leert kennen, de oorsprong alles goeds te zijn, om van Hem af te hangen als de Algenoegzame, in Wie gewis al dat goede zelf moet zijn, hetgeen wij uit Hem verkrijgen; en derhalve is in Hem te zien, dat is te genieten die zoetheid, welke wij nu in uw herstelling bevinden en van Hem af te hangen. Dat is niet juist altijd van Hem zulk of dergelijk goed naar het lichaam verwachten en krijgen, want Zijn heilig besluit mocht op een andere tijd dat niet medebrengen, maar het Hem toe te vertrouwen en in alle gevallen dat in Hem te vinden.

Dat leert de Heere ons nu door het gevoelen van dit goede; beliefde Hem maar door Zijn Heilige Geest ons, te geven om het zo te zien en te gevoelen. Ja, leide de Heere ons door dat uiterlijke tot hoger op.

Het is niet ons eigen, dat Hij daarmede voegen wil, maar Zich aan ons tonen om van ons geëerd, geliefd, gediend, gevreesd en geloofd te worden. Daarom toont Hij ons in die gevoelige dingen dat Hij dat waardig is. Inzonderheid hebt gij des Heeren goedheid gesmaakt in de verlossing van zulke benauwdheden. Hoe waard nu is Hij dat dat ganse leven en die gezondheid, zo door Hem hersteld, Hem ter ere en dienst gesteld worden; want daarom alleen is het Hem te doen.

Als wij recht de tegenwoordige staat van Gods Kerk aanmerken, zo zullen wij bevinden, dat deze zeer gelijk is aan de staat van het Joodse volk, die de profeet getoond werd in het gezicht van een vallei met doodsbeenderen (Ezech. 37). Zo zijn nu de meeste leden onzer kerk, dode beenderen, die dor en levenloos zijn, waarom de leeraars verplicht zijn hun dienst daartoe aan te leggen om de zielen der mensen uit die geestelijke dood op te wekken; en ook Gods kinderen door Zijn toezeggingen levend te maken (Psalm 119: 50). Waarop ik een weinig staan zal.

Te dien einde laat ons zien de weldaad die David van de Heere ontvangen had, en dat hij was levend gemaakt. Dit woord betekent vervrolijkt of verkwikt te worden (Jes. 57: 15). Dewijl een bedroefd en benauwd hart als dood gerekend wordt, dat weer tot geestelijk leven moet worden opgewekt. Immers, die van ziek gezond is geworden, moet zichzelf Gode stellen als uit de doden levend geworden.

Het middel waardoor David deze weldaad van de Heere bekomen had: *Gods toezegging; als een instrument, des Heeren Woord en belofte*. Zolang wij Gods belofte hebben, gaat onze hoop en verwachting zeker, maar der mensen toezeggingen zijn onzeker, die feilen menigmaal in hun beloften. Maar God, Die getrouw is in Zijn beloften, had door Zijn toezegging David levend gemaakt, als David door het geloof zich die toe-eigende en zich verzekerd hield, dat God ter bekwamer tijd Zijn beloften aan hem vervullen zou.

En wel, omdat God Zelf in de beloften is, waarvan de grootste is: "Ik zal u tot een God zijn" (Jer. 31: 33). Zodat, die de belofte Gods aanneemt, die grijpt de levendmakende

God Zelf aan, in Wie de levensfontein is, en Die, wonende in het hart door het geloof in Jezus Christus, de ziel levend maakt. En omdat Christus, Die ons leven is en in Wie de beloften Ja en Amen zijn, in de gelovige leeft, woont en regeert. De gelovige trekt en zuigt aan de Springader van het geestelijke leven en wordt zo door Jezus Christus het geestelijke leven deelachtig.

De zaak waar wij ons mee bezig houden, is van het gewichtigste en allerhoogste belang om het leven van een Christen, hoe hij sterft in God en in Hem leeft. Dat is alleen zijn gelukzaligheid, zoekende alleen de eer en wil van God, en niet zijn eigen, daar God alleen de Algenoegzame is en alle eer waardig (Openb. 4).

Zo zullen zij zien, wat heil een ziel verkrijgt die in God is ingegaan en aan zichzelf gestorven is en zo Gode leeft. En ook waardoor een ziel dit grote geluk verkrijgt, dat een groot licht aan de mens geeft en hem doet ingaan in dat zalig licht van die zalige God, Die een ontoegankelijk licht bewoont (2 Cor. 12). In alle zaken, die voor hem duister zouden zijn, krijgt hij licht en daarin ook raad, die hem de rechte weg doet zien en kiezen. De Heere is zijn Raadsheer om zich zo wel te beraden (Psalm 16).

Voorts brengt het al onze begeerlijkheden tot één, die anders zijn als hollende paarden, die elk zijns weegs lopen en tegen elkander aantrekken. Zie het onderscheid in Maria en Martha. De laatste werd ginds en weder geslingerd door haar hollende begeerlijkheden, maar Maria verkoos dat ene nodige ding, de stille rust in God, hebbende alle vleselijke lusten aan een toom vast. Het matigt de mens en modereert hem in alle zaken, aandoeningen en lusten; zijn haat gaat niet verder dan Gods haat, Zijn liefde is met God en naar dat hoogste Goed uitgestrekt, en dus leeft hij in God. Zijn lust en begeerte tot spijs en drank, kleding en vermaak, gaat niet verder dan de Heere wil; hij voedt zich niet om zijn vlees te voldoen; hij is in zijn gewaad nederig, om zijn lichaam te bedekken en niet om zijn zin daarin te vinden; zijn spijs is te doen de wil zijns Vaders; zo matigt hij al Zijn genegenheden, die anders zo sterk en driftig zijn.

Het geeft zulk een stut tot gerustheid en sterkte aan de mens; bezwijkt zijn vlees en hart, God is zijn Rotssteen en Deel (Psalm 73: 25). De Heere ondersteunt hem in alles wat hem treft of verschrikt, de Naam des Heeren is zijn sterke toren (Spr. 18). Het brengt de mens tot het zijn en niet tot het begeren alleen en daarin bestaat het geluk van een redelijk schepsel; die heilig is, is ten hoogste gelukzalig. Jehova, de Schepper Zelf, heeft niets metal, want al wat Hij heeft, dat is Hijzelf (Exod. 3): "Ik zal zijn, die Ik zijn zal."

Het brengt de mens ook tot die waarheid, waarin hij kan zien, dat God alles en hij niets is; toen Asaf in het heiligdom inging, was hij een groot beest bij God (Psalm 73). Dit is nu het heil dat een ziel krijgt, die zichzelf verloren heeft in de Godheid. Om nu hiertoe te geraken, moeten wij uit onszelf gaan, want zal men iets krijgen, zo moet men daartoe gaan; en zal men iets worden dat men niet is, zo moet men eerst niet worden dat men is, en uit al zijn eigen uitgaan, en uit de wereldse begeerlijkheden, want die eigen te zijn, daarin bestaat ons geluk niet, maar de Heere eigen te zijn, dat zal ons hoger troost en geluk toebrengen. Deze overdracht nu spruit uit ons huwelijk met Jezus, Die vereist alles te verlaten (Psalm 45). En dienstbaarheid om alleen te doen de wil van haar Heere, om Gode welbehaaglijk te dienen, met eerbied en godvruchtigheid (Hebr. 12).

Om in God zo ons heil te vinden is het dat wij uit onszelf moeten uitgaan en God in ons laten werken. Door het geloof moeten wij God aanschouwen, en ons afwenden van al het zichtbare om Jehova te leren kennen in Zijn Wezen en eigenschappen als volmaakt en algenoegzaam; en Zijn eer te zoeken, zelfs boven onze zaligheid. Aldus God verheerlijkende, beginnen we al het eeuwig Hallelujah.

Zo ziet ge dat dit alles heiligmaking vereist, waarin het bestaat en ook gevorderd

wordt, zo wij God zullen zien (Hebr. 13). Maar hoe afkerig is hier ieder natuurlijk mens, hetzij groot of klein, die geen lust hebben in dit hemelwerk, dat zo nodig en nuttig is om tot de heerlijkheid te geraken.

Is er wel enig schepsel te beminnen, anders dan om Zijnentwil, die de beminnelijkheid en goedheid zelf is? Wat schoonheid is er boven deze schoonheid? Wat is onze zin of zinnelijkheid waardig dan deze alleen? Wat kan ons versieren als onze God, die onze sierlijkheid is (Jes. 60: 19) ? Wat ons vergenoegen als deze Algenoegzame? O, laat ons nu voorzichtig zijn, want de schepselen onder schijn van noodzakelijkheid of middelmatigheid komen ons schoon voor en dringen zich in de plaats van de Schepper in ons hart, maar de nood is haast voldaan, en daar is geen zaak in het particulier middelmatig, maar het is alles in zijn gebruik goed of kwaad, naar gelang het tot Gods eer, des naasten stichting, of anderszins gebruikt wordt.

Dit is ons niet alleen geboden in de heilige Wet, die dan in het Nieuwe Verbond in het hart wordt ingeschreven, om geen kwaad, maar dadelijk goed te doen in al onze daden (1 Cor. 10: 23-31). Dit kan ons het onderwijs of de letter niet geven of leren, als wel de liefde, nevens het oneindig Goed aan onze ziel geopenbaard in het aangezicht van de Heere Jezus, Die daarom maar gekomen is om ons de Heere onze God te tonen (Jes. 40: 9; Joh. 1: 18). En door dat gezicht alleen ons onszelf te doen verloochenen, alle eigenliefde te doden en voor de Heere te leven (2 Cor. 5: 15).

O aller-zaligst sterven om zo te leven. Dit wens ik u van harte toe, en dat de Heere Jezus uw leven zij, gelijk die Tweede Adam tot een levendmakende Geest geworden is. Hij verkwikke uw ziel en leide u in het spoor der gerechtigheid; en mij, die is en blijft uw zeer toegenegen en liefhebbende broeder,

J. van Lodensteyn.

Utrecht, 9 augustus 1675.